

Integrovaná strategie území

Přemyslovské střední Čechy o.p.s.

Pracovní verze

Obsah

1. Úvod – představení místního partnerství.....	3
1. 1. Identifikace MAS.....	3
1. 2. Přehled členů místního partnerství (k 30. 6. 2014)	5
1. 3. Historie a zkušenosti místního partnerství.....	7
1. 4. Způsob zpracování SCLLD	12
1. 5. Řešitelský tým.....	17
2. Analytická část.....	18
2. 1. Vymezení území.....	18
2. 2. Vyhodnocení stávajícího potenciálu.....	20
2.2.1. Obyvatelstvo – počet, pohyb, věková struktura, vzdělanost.....	20
2.2.2. Ekonomika	23
2.2.3. Technická infrastruktura	25
2.2.4. Doprava	26
2.2.5. Vybavenost a služby	30
2.2.6. Životní prostředí	36
2.2.7. Život v obcích.....	46
2. 3. Rozvojový potenciál.....	47
2. 4. Analýza rozvojových potřeb	52
2. 5. SWOT analýza	67
3. Strategická část.....	70
3. 1. Mise	70
3. 2. Vize a stanovení cílů a priorit	71

1. Úvod – představení místního partnerství

1. 1. Identifikace MAS

Název: Přemyslovské střední Čechy o.p.s.

Právní forma: obecně prospěšná společnost

Založení: 11. 3. 2004 ve Slaném jako z. s. p. o., nástupnická o. p. s. byla do rejstříku obecně prospěšných společností zapsána 28. 3. 2011

Zapsáno: v rejstříku o.p.s., oddíl O, složka č. 802, č.j. 21487/2011

Sídlo: Wilsonova 599, 274 01 Slaný

IČ: 24828815

Bankovní spojení: ČS, a.s., pobočka Kladno

Číslo účtu: 407 422 379/0800

Statutární zástupce: Jaroslava Saifrtová, DiS., ředitelka o.p.s , tel.: 606 605 202,

e-mail: jaroslava.saifrtova@centrum.cz

e-mail: info@premyslovci.cz

web: www.premyslovci.cz

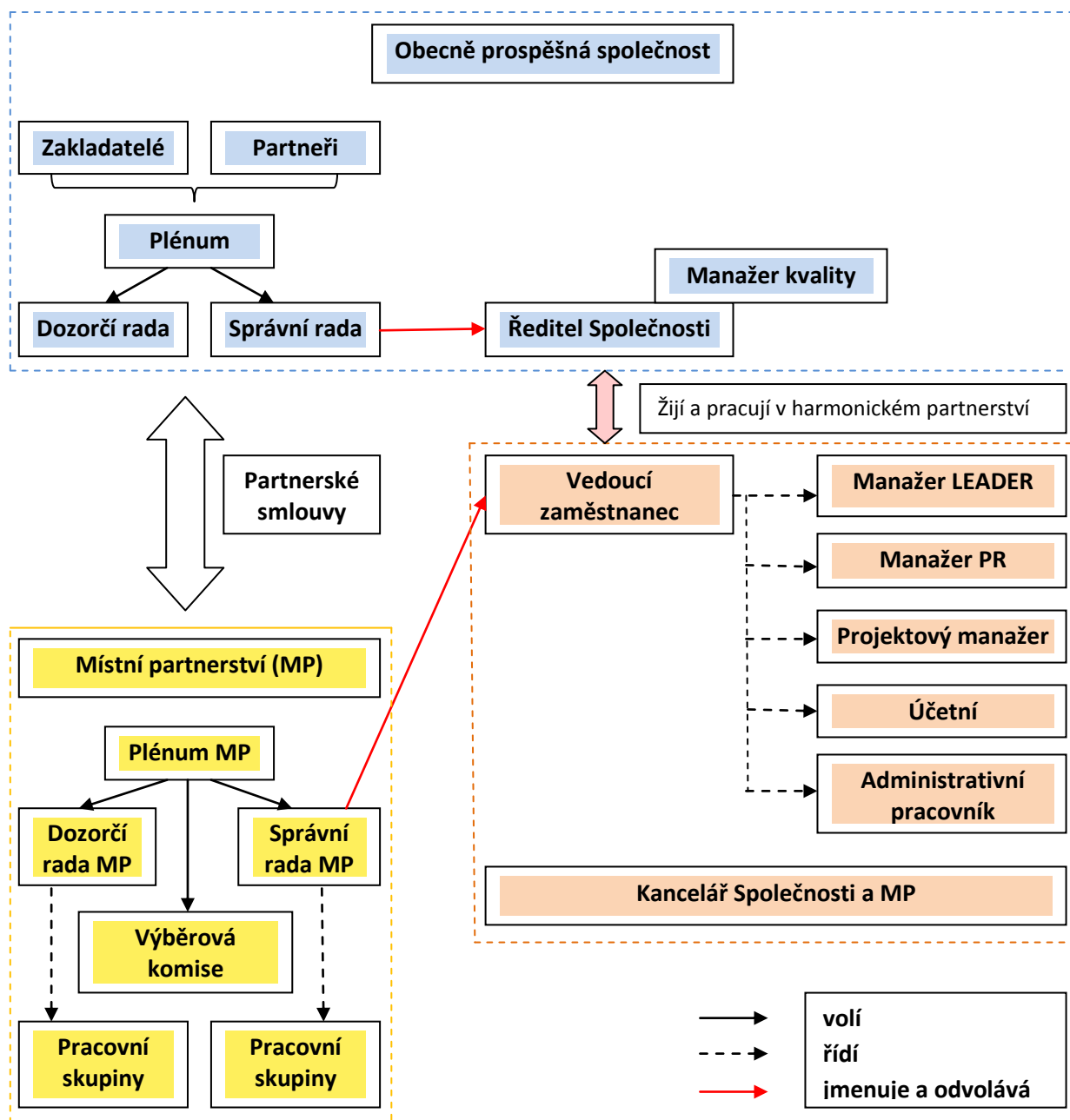
Činnost obecně prospěšné společnosti se řídí zákonem 248/1995 Sb. ve znění pozdějších předpisů, druh poskytovaných služeb je popsán v zakládací listině.

Společnost poskytuje tyto obecně prospěšné služby:

- Podpora systematického rozvoje regionu - rozvoj infrastruktury, služeb, kultury, sportu a rozvoj kulturního a historického vědomí obyvatele regionu.
- Podpora a koordinace projektů, které jsou v souladu s přijatou integrovanou rozvojovou strategií a strategickým plánem.
- Ochrana životního prostředí a podpora multifunkčního zemědělství ve všech jeho formách se zvláštním zřetelem k obnovitelným zdrojům energií a biotechnologií.
- Podpora malého a středního podnikání regionu s cílem vytváření nových pracovních příležitostí.
- Koordinace tvorby podmínek pro rozvoj informační základny regionu.
- Propagace regionu Přemyslovských středních Čech, jeho kulturního a přírodního dědictví a turistického a podnikatelského potenciálu.
- Spolupráce s nadacemi, občanskými sdruženími, podnikateli a jinými organizacemi za účelem podpory všestranného rozvoje regionu Přemyslovské střední Čechy.
- Spolupráce s národními či mezinárodními orgány, institucemi a spolky za účelem rozvoje regionu Přemyslovské střední Čechy.

Pravidla fungování obecně prospěšné společnosti upravuje statut, který schvaluje a upravuje správní rada. Statut vymezuje činnost orgánů o.p.s. a podrobně vymezuje také činnost místního partnerství a jeho orgánů.

ORGANIZAČNÍ SCHÉMA

Statut definuje v souladu se Zákonem o obecně prospěšných společnostech č. 248/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, rozdělení kompetencí mezi orány o.p.s. a základní pravidla jejich ustanovení, voleb a jednání.

Ve statutu je dále podrobně rozepsána činnost místního partnerství, pravomoc jeho orgánů a vazba místního partnerství na obecně prospěšnou společnost, která je vzhledem k místnímu partnerství subjektem, který podává žádost o standardizaci MAS i Strategii komunitně vedeného místního rozvoje ke schválení příslušným orgánům, a vykonává pro místní partnerství především účetní, právní a administrativní činnost.

Místní partnerství má vytvořen nejvyšší orgán – plénum, které nese zodpovědnost za distribuci veřejných prostředků a provádění SCLLD v územní působnosti místního partnerství, schvaluje SCLLD a pravidla, podle nichž jsou hodnoceny a vybírány projekty.

Místní partnerství vytváří dále povinně orgán rozhodovací (správní rada místního partnerství), kontrolní (dozorčí rada místního partnerství, která zodpovídá i za monitoring a hodnocení SCLLD) a výběrový (výběrová komise, která podle pravidel schválených plénem stanovuje pořadí projektů).

Všechny orgány místního partnerství pracují podle zásad metody LEADER, naplňuje partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem na místní úrovni. Ve všech povinných orgánech platí zásada, že veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nemá více než 49 % hlasovacích práv.

1. 2. Přehled členů místního partnerství (k 30. 6. 2014)

Počet zakladatelů obecně prospěšné společnosti: 16, z toho 3 DSO, 1 město samostatně, 1 církevní organizace, 4 podnikatelské subjekty, 7 NNO :

Č.	Zakladatel	Sektor	Zájmová skupina
1.	Asociace sport pro všechny Veltrusy, IČ 47010479, se sídlem Alešova 296, 277 46 Veltrusy	Soukromý	
2.	Dobrovolný svazek obcí Kladensko a Slánsko, IČ 71184996, se sídlem Hradečno 35, 273 04 Kačice	Veřejný	
3.	Česká táborská unie T. K. Draci Roztoky, IČ 67361242, se sídlem Lidická 1017, 252 63 Roztoky	Soukromý	
4.	EKOFRUKT Slaný spol. s r.o., IČ 46348561, se sídlem Trojanova 1566, 274 01 Slaný	Soukromý	
5.	Houda-Jirák s.r.o., IČ 46354239, se sídlem Plynárenská 44/15, 274 01 Slaný-Kvíčok	Soukromý	
6.	KRAVÍN, o.s., IČ 26607794, se sídlem Únětice 26, 252 62 Horoměřice	Soukromý	
7.	Město Slaný, IČ 00234877, se sídlem Velvarská 136, 274 01 Slaný	Veřejný	
8.	Nadační fond Koleč, IČ 27881091, se sídlem Koleč 103, 273 29 Koleč	Soukromý	
9.	Poláček Farma Hole s.r.o., IČ 27152383, se sídlem Hole 11, 252 64 Svrkyně	Soukromý	
10.	Římskokatolická farnost Roztoky u Prahy, IČ 47005688, se sídlem Nám. 5. května 102, 252 63 Roztoky	Soukromý	
11.	Sbor dobrovolných hasičů Velvary, IČ 00874043, Karla Krohna 270, 273 24 Velvary	Soukromý	
12.	Silnice Slaný, spol. s r. o., IČ 48953661, Netovická 351, 274 01 Slaný	Soukromý	
13.	Spolek pro obnovu únětické kultury, IČ 68378939, se sídlem Únětice čp. 6, 252 62 Horoměřice	Soukromý	
14.	Roztoč o.s., IČ 26606551, se sídlem Čechova 564, 252 63 Roztoky	Soukromý	
15.	Svazek obcí Od Okoře k Vltavě, IČ 70822344, se sídlem Pražská 162, 252 64 Velké Přílepy	Veřejný	
16.	Vodohospodářské Sdružení obcí Slánské oblasti, IČ 48707996, se sídlem Polit. věžňů 1523, 274 01 Slaný	Veřejný	

Počet partnerů obecně prospěšné společnosti: 31, z toho 12 obcí, 1 DSO, 1 mateřská škola, 9 nestátních neziskových organizací, 5 fyzických osob, 2 OSVČ, 1 podnikatel:

Č.	Partner	Sektor	Zájmová skupina
1.	Jaroslav Huk, bydliště 17. listopadu 557, 252 63 Roztoky (fyzická osoba)	Soukromý	
2.	František Saifrt st., bydliště Spořilov 450, 273 24 Velvary (fyzická osoba)	Soukromý	
3.	Jitka Janouchová, bydliště Tuřany 94, 273 79 Tuřany (fyzická osoba)	Soukromý	
4.	Český svaz ochránců přírody Kladensko, o.s., se sídlem U sv. Jiří 36, 273 06 Libušín	Soukromý	
5.	TJ SOKOL Roztoky u Prahy, se sídlem Tyršovo náměstí 480, 252 63 Roztoky	Soukromý	
6.	Adam Pávek, IČ 71493387, bydliště Jungmannova 68, 252 63 Roztoky (OSVČ)	Soukromý	
7.	Harvest Films, o.s., IČ 22845828, se sídlem Ke Statkům 79, 252 65 Tursko	Soukromý	
8.	Obec Horoměřice, IČ 00241229, se sídlem Velvarská 100, 252 62 Horoměřice	Veřejný	
9.	Městys Zlonice, IČ 00235172, se sídlem Náměstí Pod Lipami 79, 273 71 Zlonice	Veřejný	
10.	Slánská scéna o.s., IČ 22692266, se sídlem Velvarská 136, 274 01 Slaný	Soukromý	
11.	Jana Holíková, IČ 62556371, se sídlem Zákolany-Kováry 16, PSČ 273 28 (OSVČ)	Soukromý	
12.	1. Zichovecká s.r.o., IČ 284 34 684, se sídlem Zichovec 46, PSČ 273 74	Soukromý	
13.	Město Smečno, IČ 00234893, se sídlem Nám. T. G. M. 12, PSČ 273 05	Veřejný	
14.	Mateřská škola Jablíčko Velké Přílepy, okres Praha-západ, IČ 70988111, se sídlem Na Parcelách 250, Velké Přílepy, PSČ 252 64	Veřejný	
15.	Obec Tuřany, IČ 00234222, se sídlem Tuřany 10, PSČ 273 79	Veřejný	
16.	Kateřina Husárová, bydliště Vlkova 273, 274 01 Slaný (fyzická osoba)	Soukromý	
17.	Zoopark Zájezd o.p.s., IČ 27564916, se sídlem Zájezd 5, 273 43 Buštěhrad	Soukromý	
18.	Obec Klobuky, IČ 00234524, se sídlem 9. května 62, 273 74 Klobuky	Veřejný	
19.	Obec Únětice, IČ 00241792, se sídlem Náves 17/4, 252 62 Horoměřice	Veřejný	
20.	Obec Žižice, IČ 00235211, se sídlem Žižice 31, 274 01 Slaný	Veřejný	
21.	Obec Stehelčevy, IČ 00234915, se sídlem Hlavní 43, 273 42 Stehelčevy	Veřejný	

22.	Obec Libochovičky, IČ 00640522, se sídlem Libochovičky 13, 273 42 Stehelčevy	Veřejný	
23.	Statek Kováry o.s., IČ 69059268, se sídlem Kováry 16, 273 28 Zákolany	Soukromý	
24.	Sbor dobrovolných hasičů Plchov, IČ 62979612, se sídlem Plchov 42, 273 75 Třebíz	Soukromý	
25.	SDRUŽENÍ HASIČŮ ČECH, MORAVY A SLEZSKA SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ - KOZINEC, IČ 63833727, se sídlem Holubice-Kozinec 175, 252 65 Tursko	Soukromý	
26.	Obec Zájezd, IČ 00640531, se sídlem Zájezd 26, 273 43 Buštěhrad	Veřejný	
27.	"Budečsko", IČ 70959617, se sídlem Koleč 103, 273 29 Koleč	Veřejný	
28.	Michal Vocílka, Javorová 113, 252 65 Holubice (fyzická osoba)	Soukromý	
29.	Obec Nelahozeves, IČ 00237094, se sídlem Školní 3, 277 51 Nelahozeves	Veřejný	
30.	Obec Lidice, IČ 00234648, se sídlem 10. června 1942 č.p. 161, 273 54 Lidice	Veřejný	
31.	Natvrdlí, o.s., IČ 27010236, se sídlem Pivovarská 261, 273 24 Velvary	Soukromý	

1. 3. Historie a zkušenosti místního partnerství

Místní akční skupina Přemyslovské střední Čechy se začala formovat v roce 2003 v prostoru, kde existovalo a fungovalo několik svazků obcí a řada neziskových organizací, ale vyvíjely činnost izolovaně. Na podzim roku 2003 se začal organizovat nový svazek obcí s názvem Přemyslovské Střední Čechy, který si dal za cíl tyto izolované aktivní spolky, svazky a jednotlivce propojit a vytvořit subjekt, který by byl schopen v následujících letech získávat pro území prostředky z evropských a českých dotačních programů a pomáhat tak v rozvoji regionu.

V lednu 2004 byl založen DSO Přemyslovské Střední Čechy a následně, v březnu 2004, pak zájmové sdružení právnických osob s takřka identickým názvem. Forma zájmového sdružení právnických osob byla zvolena hlavně z časových důvodů, ale v době založení vznikající široké platformě vyhovovala. Název vyjadřoval společné historické kořeny celé oblasti a postihoval i jednu z jeho nejcennějších předností: bohatství památek z dávné české minulosti. Formulována byla i základní myšlenka koncepce rozvoje regionu: vrátit mu jeho původní tvář a obnovit jeho význam, přeměnit jej z opomíjeného, průjezdního koridoru směrem k Praze v atraktivní oblast upravených sídel a vzhledného přírodního rámce, kde se bude dobře žít místním i těm, kteří se tady zastaví. Tak charakterizoval představu o rozvoji území programový dokument nazvaný Návrat přátelské krajiny.

Zakládajících subjektů zájmového sdružení – místní akční skupiny – bylo 19. Představitelé vznikajícího sdružení zahájili širokou mediální propagační kampaň, v níž nový svazek prezentoval své záměry a nabízel spolupráci sousedním regionům. Současně se zakládáním svazku obcí představitelé tohoto DSO oslovili několik desítek podnikatelů, neziskových a zájmových organizací s nabídkou spolupráce a využití jejich podnětů pro obnovu regionu. Během dvou následujících let se počet subjektů tvořících zájmové sdružení zvýšil na zhruba třicet.

V roce 2004 byla zpracována také první strategie území pro „přípravný“ program LEADER ČR, z něhož MAS získala podporu ve výši zhruba 5 milionů korun na realizaci pěti projektů. V roce 2005 využila MAS podpory z „vedlejšího“ programu Osvojování schopností mj. k vytvoření jednotného vizuálního

stylu, jehož základní prvky od té doby využívá. Pro potřeby přípravných programů před zahájením finančního období 2007-2013 vytvořila MAS také první databázi projektů obcí v území.

MAS Přemyslovské střední Čechy se podílela na přípravách a realizaci projektu **Informačního centra venkovských regionů** se sídlem na Staroměstském náměstí č. 6 v Praze. Byla na podzim 2004 jedním ze 7 zakládajících partnerů projektu (dále MMR, Spolek pro obnovu venkova, Integro, Srdce Čech, Vladař, Česká asociace rozvojových agentur). Expozici MAS Přemyslovské střední Čechy byla činnost ICVR také slavnostně zahájena. MAS využilo příležitosti prezentovat akce svých členů po dlouhou dobu během letních prázdnin v roce 2005, kdy naše expozice zastoupila jiné, nevystavující MAS. Obyvatelé Prahy a její návštěvníci se tak mohli seznámit s nabídkou letních kulturních akcí v regionu i s rozvíjející se spoluprací s francouzským regionem Puisaye-Forterre. Zástupci MAS pracovali také v řídicích orgánech tohoto centra.

Na sklonku roku 2005 se sdružení zapojilo do nově vznikající Národní sítě rozvoje venkova (pozdější Národní síť MAS České republiky).

V roce 2005 uzavřela MAS Přemyslovské střední Čechy partnerství s regionem Puisaye-Forterre z Burgundska. Spolupráce pokračovala i v dalších letech (2006-2008) a zaměřila se především na oblast kultury.

Spolupráce v roce 2006

- ❖ Podepsán dvouletý projekt kulturní spolupráce „Terres d'art – Krajiny umění“.
- ❖ Zástupci francouzského regionu na návštěvě u nás (Únětice, Rostoky)
- ❖ Příprava společných kulturních vystoupení
- ❖ V listopadu byli zástupci naší MAS na návštěvě v Burgundsku

Spolupráce v roce 2007

- ❖ V červenci nahrávala a koncertovala ve Francii skupina Lemura
- ❖ V srpnu účinkoval na festivalu v Toucy Komorní orchestr Dvořákova kraje
- ❖ V listopadu byla u nás asi 90členná výprava burgundských starostů a zastupitelů
- ❖ Během návštěvy dvakrát koncertoval česko-francouzský orchestr Mouse de Champagne
- ❖ Společný Salónní orchestr nahrál CD „Na bále“ s hudbou českých a francouzských skladatelů
- ❖ Společné nastudování České mše vánoční J. J. Ryby
- ❖ Tio Ochres a orchestr Mouse de Champagne koncertovaly v Tuchoměřicích ve Špejcharu
- ❖ Celkem 15 společných koncertů (většina v Burgundsku) s návštěvou asi 800 lidí

Spolupráce v roce 2008

- ❖ Vydáno CD „Musique festive du moyen âge à Guédelon“ – středověká hudba obou regionů.
- ❖ Druhé CD „Aux cabaret du rêve“ s hudbou pro děti – písně autorů z našeho regionu.
- ❖ Projekt kulturní spolupráce byl uzavřen v srpnu 2008

Naprostou většinu finančních nákladů nesla francouzská strana, region Puisaye-Forterre čerpal na společné akce podporu z programu LEADER a přispěly i fyzické osoby. Náklady na naší strany kryl většinou Středočeský kraj, jehož je Burgundsko partnerským regionem.

Byla nahrána 3 CD:

- ❖ Musique festive du moyen âge à Guédelon – středověká hudba obou regionů
- ❖ Na bále – salonní hudba přelomu 19-20 století z obou regionů
- ❖ Aux cabaret du rêve – deska pro děti s některými písněmi autorů z našeho regionu

Uskutečnilo se 10 koncertů v regionu Puisaye-Forterre, 5 koncertů u nás a dvě vzájemné návštěvy. Celkově se projektu na obou stranách aktivně účastnilo asi 100 lidí a představení shlédlo celkem 800 diváků. V obou regionech bylo rozdáno 500 CD a další jsou ještě k dispozici.

V letech 2004-2006 se MAS podílela na přípravě řady odborných seminářů (např. seminář organizovaný dne 26. října 2004 v Úhličkách pro podnikatele v cestovním ruchu s názvem Právě začínáme nebo společně s MAS Srdce Čech seminář organizovaný dne 27. října 2004 v Bratronicích pro podnikatele ve venkovském cestovním ruchu s názvem Učíme se navzájem).

Vytvořeno bylo také partnerství s církvemi působícími na tomto území (římskokatolická, metodistická, čs. husitská), s organizacemi, které pomáhají handicapovaným občanům (Kolpingova rodina Smečno) a organizacemi, které zejména spolupracují s dětmi a mládeží, a to i ze sociálně problémových rodin (Turistické oddíly mládeže Roztoky, Javory Černuc, Zoopark Zájezd, sdružení Roztoč Roztoky aj.).

MAS uspořádala ve spolupráci s dalšími subjekty v regionu i několik větších akcí (v roce 2005 ve spolupráci se Železničním muzeem Zlonice například železniční putování „S Hurvínkem (historickým motorákem M 131.1) za Přemyslovci“).

V roce 2006, 700 let po vymření panovnického rodu Přemyslovců po meči, byl uspořádán také první ročník putovního kulturního festivalu Přemyslovská divadelní orba (PřeDivO). Festival se pořádá každým rokem, zpravidla ve druhé polovině září (kolem svatováclavského výročí) a v týdenním programu nabízí divadelní a hudební vystoupení, semináře, přednášky a besedy i společná setkání s občany. Naprostá většina účinkujících je z regionu Přemyslovských středních Čech, zpravidla „místních“ z okolí pořadatelského města nebo obce.

Pořadateli putovního „festivalu nejen divadelního“ byly

- v roce 2006 Únětice a Roztoky
- v roce 2007 Slaný
- v roce 2008 Zákolany (a jejich části Budeč a Kováry)
- v roce 2009 Velvary
- v roce 2010 Libčice nad Vltavou (a Velké Přílepy)
- v roce 2011 Smečno
- v roce 2012 Zlonice a Hospozín
- v roce 2013 Nelahozeves
- v roce 2014 Velké Přílepy

Rozvoj spolupráce v době plnění SPL

MAS navázala v průběhu plnění SPL spolupráci s

- Českou zemědělskou univerzitou, s níž společně (a spolu s MAS Škvorecko, která byla nositelem podpory) realizovala projekt Příprava a realizace územních plánů – partnerství jako důležitý nástroj managementu (semináře a přednášky a publikace byly realizovány v letech 2009-2010).
- Evangelickou církví metodistickou – spolupráce byla navázána na akci Modlitba za domov 2010, MAS využívá prostor pobočky církve ve Slaném, kde pořádá (za úhradu) setkání, jednání valných hromad apod.
- Vlastivědným muzeem Slaný, zejména pak s pobočkou v Třebízi, kde se uskutečnily také některé semináře týkající se využití místních surovin a regionální historie.
- Sládečkovým vlastivědným muzeem Kladno, jehož odborníci se podíleli na přípravě publikací a seminářích.

- Akademií sociálního umění Tabor (se sídlem v Praze) při přípravě odborných seminářů v roce 2012.
- Firmou Ekofrukt Slaný s.r.o., při pořádání cyklistického a turistického výletu po okolí města Slaný Slavnosti květů.
- Ekologickým centrem Kralupy nad Vltavou, které se podílelo na zajištění některých seminářů s ekologickou tematikou.
- Rozvíjí se také spolupráce se samosprávami – pravidelně jednou nebo dvakrát ročně pořádá MAS setkání se starosty obcí v území, na nichž jsou přizváni i experti z oblastí, které obce zajímají (například školství, pozemkové úpravy, odpady apod.).

MAS propaguje výsledky své činnosti a činnosti svých členů

- Na výstavách celostátního významu (Země živitelka 2010, 2011, 2012, 2013).
- Na celostátních společných akcích, jejichž jsou MAS spolupořadatelé (Modlitba za domov 2009, 2010, 2011, 2013).
- Na různých regionálních výstavách, setkáních, na některých z nich je MAS i spolupořadatelem (například Slavnosti květů 2011, 2012, 2013, 2014).
- MAS zpracovala a vydala dvakrát (2008, 2010) manuál Průvodce dotačním labyrintem (nejen pro Středočechy).
- MAS vydává také četné propagační materiály. Běžné, „spotřební“, slouží především k propagaci spolupráce v rámci PRV LEADER a samotného programu.
- MAS pravidelně obnovuje také své „reprezentační prezentace“ jak ve formě powerpointových prezentací, tak v podobě bannerů (2009, 2012) zachycujících různé oblasti působení MAS. Prezentace jsou využívány při různých společných akcích (dožínky, Země živitelka apod.).
- Vedle toho vydala MAS šest publikací, Zvony a zvonice na Slánsku (2009), Krajinou mýtů a barokní zbožnosti (2010), Hořká a sladká chuť našeho kraje (2011), Špýchary v naše kraji (2012), Co zůstalo z vodních mlýnů (2013) a Začal to pan Karel Krohn... (2014). Část výtisků je poskytována zdarma obcím, jejich objekty jsou v publikacích zachyceny, část slouží propagaci MAS navenek.

MAS se podílí na činnosti místních akčních skupin v České republice

- Je členem Národní sítě MAS ČR a Krajské sítě, pořádala i setkání středočeských MAS ve Slaném (únor 2011) a Festival středočeského venkova 2013, jehož hlavním pořadatelem byla středočeská organizace SPOV (Zichovec, červen 2013).
- MAS je spoluzakladatelem Centra regionálního rozvoje venkova (2011), jehož cílem je prohlubovat vzájemnou spolupráci a pomoc místních akčních skupin v Česku, zejména při přípravě na následující finanční období EU 2014-2020.
- Aktivně se účastní velkých akcí, na nichž se Národní síť podílí (Země živitelka od roku 2009, Celostátní setkání Venkov 2010, 2011, 2012, 2013, Modlitba za domov 2011 a 2012, krajské a regionální dožínky apod.).
- Významně se podílela na přípravách hodnocení MAS v letech 2010 a zejména v letech 2011 a 2012, kdy předseda správní rady byl hlavním odborným garantem zpracování hodnotícího dotazníku a MAS se podílela na návrhu, jak má hodnocení probíhat.

- Aktivně zasahovala také do přípravy nových stanov Národní sítě MAS ČR schválených valnou hromadou v březnu 2014 (ředitelka o.p.s. je předsedkyní pracovní skupiny), do formulace pravidel certifikace MAS i do připomínkování struktury strategického dokumentu na roky 2014-2020.
- Ředitelka o.p.s. prováděla koučink tří místních akčních skupin (MAS Českomoravské Pomezí o.p.s., MAS MOST Vysočiny, o.p.s. a MAS VODŇANSKÁ RYBA) a vypomáhala i dalším MAS v rámci programu III.4.1. (MAS Podbrdsko).
- MAS se prezentovala také na kongresech a veletrzích (Evropská konference o venkovu v Teplé (listopad 2005), výstava Regiony České republiky (Lysá n. L., březen 2007), Holiday World (veletrh cestovního ruchu v Brně, leden 2005, na dalších ročnících se účastní samostatně Královské město Slaný, které zde prezentovalo i celý region Přemyslovských středních Čech.

Historie Přemyslovců v základních datech

2004

5. 1. 2004 založen DSO Přemyslovské Střední Čechy

11. 3. 2004 založena MAS Přemyslovské střední Čechy z.s.p.o.

Zpracována první Strategie MAS

MAS uspěla v LEADERu ČR - 5 projektů podpořeno celkem cca 5 mil. korun

2005

V srpnu podepsána smlouva s regionem Puisaye-Forterre z Burgundska

Vznikl programový text Návrat přátelské krajiny

MAS jedním ze zakladatelů Infocentra venkovských regionů a vystavovala zde

Začaly vycházet Přemyslovské listy

2006

Z programu LEADER+ / Osvojování schopností zpracována nová strategie MAS a logo

Pilotní projekt Přemyslovské cesty připraven k realizaci

Uskutečnil se první ročník festivalu Přemyslovská divadelní orba (Holý vrch)

V listopadu 2006 zástupci MAS na návštěvě v Burgundsku

2007

Zpracován Strategický plán LEADER Obnova země knížat a králů

MAS se stala členem Národní sítě

Druhý ročník festivalu PřeDivO ve Slaném

Společné hudební nahrávky se sdružením z Burgundska a vydání 2 CD

2008

MAS byla vybrána do programu LEADER 2007-2013 mezi prvními 48 MAS

Přesun sídla MAS do nových prostor ve Slaném

Třetí ročník festivalu PřeDivO, tentokrát v Zákolanech a na Budči

Na projekty z programu LEADER 2007-2013 rozděleno zhruba 9 mil. korun

2009

Čtvrtý ročník festivalu PřeDivO, místem konání Velvary

Vypsány dvě výzvy LEADER, na 32 projektů rozděleno přes 13 mil. korun

Vzdělávání a semináře pro členy a další zájemce

Průzkum názorů pro aktualizaci SPL

2010

Předivo popáté, tentokrát zejména v Libčicích nad Vltavou
Bohatý rok, na 32 projektů bylo rozděleno přes 18 miliónů korun
V hodnocení místních akčních skupin jsme byli zařazeni do elitní skupiny
Propagace sdružení na Zemi živitelce a dalších společných akcích MAS
Na červnové valné hromadě bylo zvoleno nové vedení sdružení

2011

Přemyslovské střední Čechy se staly obecně prospěšnou společností
Předivo pošeté, spolupořadatelem bylo město Smečno
Na dvě výzvy LEADER bylo rozděleno na 28 projektů téměř 10 miliónů korun
Na Zemi živitelce ve společné středočeské expozici a s vlastním stánkem
Střednědobé hodnocení programu LEADER 2007-2013 a aktualizace SPL
Založeno občanské sdružení Centrum regionálního rozvoje venkova

2012

Další dvě výzvy LEADER, na 31 projektů přiděleno téměř 11 miliónů korun
Sedmý ročník Přediva hostily Zlonice a Hospozín
Z prvního Malého přemyslovského měšce podpořeno 27 akcí
Zpracována analytická část pro novou strategii na roky 2014-2020
Přemyslovské střední Čechy o.p.s. získaly certifikát ISO 9001

2013

Dvě výzvy LEADER, na 53 realizovaných projektů přiděleno více než 12,5 miliónu korun
Osmý ročník Přediva, tentokrát v Nelahozevsi
Druhý ročník grantu Malý přemyslovský měšec podělil ze 120 tisíc korun 39 akcí
Zahájena realizace projektů spolupráce Učíme se filmem a Varhany znějící 2014
Ředitelka společnosti koučuje v rámci PRV opatření III.4.1. tři nepodpořené MAS
Představitelé o.p.s. se zapojili do projektu Svazu měst a obcí ČR Meziobecní spolupráce

2014

Území bylo rozšířeno o deset obcí z okresu Kladno, naopak vystoupil Svinařov, počet obcí je 89
Třetí Malý přemyslovský měšec rozdál 50 žadatelům celkem 120 tisíc korun
Byl opakován (s úpravami) průzkum názorů obyvatel území pro potřeby nové strategie
Další ročník festivalu Předivo se odehrál ve Velkých Přílepech
Úspěšně ukončena realizace projektů spolupráce Učíme se filmem a Varhany znějící 2014
Vzniká místní partnerství, což je podmínkou standardizace pro podání strategie na roky 2014-2020

1. 4. Způsob zpracování SCLLD

Podklady pro zpracování SCLLD

- SPL 2007-2013 ve znění z 15. 12. 2007.
- Série seminářů Společně o regionu (zima 2010 - jaro 2011).
- Průzkum názorů obyvatelstva regionu, provedený ve spolupráci se Střediskem empirických výzkumů (STEM s.r.o.) v říjnu 2009.
- Aktualizovaný SPL na roky 2011-2013, schválený v červnu 2011.
- Střednědobé hodnocení MAS Přemyslovské střední Čechy za období 2008-2010, zpracované v dubnu 2011.

- Strategický plán Středočeského kraje (2009, aktualizovaná verze 2011) a návrh Strategického plánu Středočeského kraje, zpracovaný v polovině roku 2014
- Vyhodnocení podkladů pro druhou úplnou aktualizaci rozboru udržitelného rozvoje území Středočeského kraje (2012, aktualizovaná verze červen 2013).
- Strategické plány obcí a měst v území Přemyslovských středních Čech.
- Strategický plán rozvoje města Slaný (aktualizovaná verze 2013).
- Statistická data ČSÚ, MPSV, Středočeského kraje a z dalších veřejných databází.
- Série setkání s představiteli samospráv, podnikateli a zástupci neziskového sektoru na jaře a v létě 2012 a na podzim 2013 (nově přistoupiví obce k 1. lednu 2014).
- Série setkání s představiteli samospráv, která se uskutečnila v rámci projektu Svazu měst a obcí Meziobecní spolupráce v lednu 2014, při nichž představitelé o.p.s. diskutovali se starosty nejen o možnostech spolupráce obcí, ale i o záměrech na další roky a získávali od nich údaje o konkrétních připravovaných projektech.
- Analýza územně vyloučených lokalit v území působnosti o.p.s., provedená Antropohled, z.s., v březnu 2014 ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování ČR.
- Nový průzkum názorů obyvatelstva regionu, provedený na základě výběrového řízení Střediskem empirických výzkumů (STEM s.r.o.) v květnu 2014 (zahrnuty již všechny obce po rozšíření území), většina otázek opakovala průzkum z roku 2009, další byly zaměřeny na cíle následujícího sedmiletého období.

Strategie a dokumenty

Činnost a záměry Přemyslovské střední Čechy o.p.s. nejsou v rozporu s územními plány i dalšími územně-plánovacími dokumenty obcí, měst a vyššími strategickými dokumenty. Z nadregionálních strategií, které jsou pro SCLLD závazné, jsou významné zejména:

- Obnovená strategie EU pro udržitelný rozvoj
- Evropa 2020
- Územní agenda EU 2020
- Politika územního rozvoje ČR 2008
- Strategie regionálního rozvoje 2014-2020
- Dopravní politika ČR 2005-2013
- Dopravní sektorové strategie – 1.fáze, horizont do roku 2013 (2010)
- Národní strategie bezpečnosti silničního provozu 2011-2020
- Koncepce památkové péče v ČR 2011-2016
- Aktualizace Státní kulturní politiky na léta 2013-2014 s výhledem na roky 2015-2020
- Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví 2014+
- Národní koncepce podpory rodin s dětmi (2008)
- Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb 2007-2013
- Priority rozvoje sociálních služeb pro období 2009 - 2012
- Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013 - 2017
- Národní inovační strategie ČR 2012 - 2020
- Státní energetická koncepce ČR 2010-2030
- Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů 2010-2020

- Koncepce podpory malých a středních podnikatelů 2014 - 2020
- Národní politika výzkumu, vývoje a inovací 2009-2015
- Strategie celoživotního učení ČR 2007 - 2015
- Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže 2007 - 2013
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2011 - 2015
- Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR 2008-2015
- Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže 2009 - 2012
- Strategie prevence kriminality 2012-2015
- Koncepce požární prevence ČR 2012 - 2016
- Zdraví 21 - Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR
- NEHAP ČR - Národní akční plán zdraví a životního prostředí
- Strategie pro růst - české zemědělství a potravinářství v rámci Společné zemědělské politiky EU po roce 2013
- Národní strategický plán rozvoje venkova 2007 - 2013
- Akční plán pro biomasu v ČR 2012 - 2020
- Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v ČR s využitím technických a přírodních blízkých opatření (2010)
- Zásady státní lesnické politiky (2012)
- Politika ochrany klimatu ČR 2009-2020
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR 2009-2020
- Plán odpadového hospodářství ČR 2003 - 2012
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR
- Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020
- Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020

Způsob zapojení partnerů při tvorbě SCLLD na roky 2014-2020

Strategická komise

Správní rada o. p. s. pověřila koordinací přípravy a zpracování SCLLD Programový a monitorovací výbor (původně v sestavě Janouchová, Huk, Saifrt ml., Marek, Tyle, Hložek). Na přípravě SCLLD se dále podílela kancelář MAS, motivující starostové z projektu Svazu měst a obcí (Chochola, Tyle, Mikulecký) a další osoby.

V regionu proběhlo od března 2012 do srpna 2012 celkem 7 setkání se zástupci samospráv, neziskových organizací a podnikateli (první bylo pro soukromé zemědělce v regionu Slánska). Setkání byla uspořádána regionálně, aby byla zajištěna dobrá dostupnost a zejména bylo možné odlišit specifické znaky jednotlivých částí území Přemyslovských středních Čech. Na podzim 2013 se sešli zástupci samospráv, neziskového sektoru a podnikatelů deseti obcí, které deklarovaly vstup do území působnosti o.p.s. od 1. ledna 2014 (oblast označovaná jako Jižní Kladensko).

Setkání se zúčastnil různý počet osob (nejméně tři a nejvíce 16 účastníků). Účastníci setkání hodnotili vývoj ve svém regionu v posledních cca 10 letech, jeho výhody a nedostatky, a zejména upozorňovali na věci, které ztěžují život obyvatel a není v kompetencích a finančních možnostech jednotlivých obcí je řešit.

Podněty z jednotlivých setkání byly zpracovány kanceláří MAS a staly se podkladem zejména pro analýzu potřeb regionu a pro sestavení SWOT analýzy.

Přehled setkání v rámci komunitního projednávání strategie

Region / skupina	Místo	Datum
Zemědělci regionu	Žižice	8. 3. 2012
Sever okresu Praha-západ	Velké Přílepy	10. 4. 2012
Střed	Zákolany	17. 4. 2012
Slánsko-sever I.	Páleč	3. 5. 2012
Kladensko, Slánsko-západ	Smečno	15. 5. 2012
Slánsko-sever II.	Třebíz	17. 5. 2012
Kralupsko a Velvarsko	Velvary	7. 6. 2012
Jižní Kladensko	Velké Přítočno	12. 9. 2013
Jižní Kladensko	Lidice	18. 9. 2013

Zdroj: Přemyslovské střední Čechy o.p.s.

Kancelář MAS zpracovala na základě statistických dat a s podporou zázemí Centra regionálního rozvoje venkova analytickou část SCLLD, v členění, které lépe odpovídalo logické struktuře statistických dat. Připravena byla také SWOT analýza a základní prvky strategické části.

Počátkem září 2012 byly analytická část a základní koncepce strategické části připomínkovány na dvou regionálních setkáních, na setkání s představiteli „hlavní“ obce s rozšířenou působností, městem Slaný, a schváleny správní radou jako podkladový materiál pro zahájení SEA.

Zpracováním SEA byla pověřena na základě výběru z několika certifikovaných subjektů firma ENVITON (Ing. Zuzana Toniková) z Kladna. Ředitelka o.p.s. celý proces (jak bylo při konzultacích zjištěno, byl to „pilotní“ proces SEA ve Středočeském kraji) konzultovala s příslušnými pracovníky středočeského krajského úřadu.

Původní harmonogram předpokládal, že po dokončení a schválení procesu SEA bude v červnu 2013 SCLLD schválena plénem o. p. s. a rozeslána do všech 80 obcí jako základní dokument, jehož schválení zastupitelstvem obce je podmínkou začlenění do území o. p. s. v letech 2014-2020.

Původní harmonogram tvorby SCLLD

31. 1. 2012	Schválení koncepce SCLLD správní radou
03-06/2012	Komunitní projednání strategie (7 regionálních setkání)
07-09/2012	Zpracování analytické části + cílů a priorit strategické části – podklad pro SEA
08/2012	Výběr zpracovatele SEA
09/2012	Závěrečné setkání komunitního projednání (Slaný)
09/2012	Připomínkování pracovní verze SCLLD na dvou regionálních setkáních
09/2012-03/2013	Zpracování SEA
Do 12/2012	Přemyslovské střední Čechy získávají ISO 9001
01/2013-04/2013	Dokončení strategické části (definitivní struktura byla známa v lednu 2013) a implementační části (základem ISO 9001)
06/2013	Schválení SCLLD včetně SEA plénem o.p.s.
08-11/2013	Schválení SCLLD v zastupitelstvech obcí v území

Zdroj: Přemyslovské střední Čechy o.p.s.

Od počátku roku 2013 však nastaly komplikace, a to nikoli vinou MAS. Po dlouhých diskusích na úrovni ministerských úředníků bylo rozhodnuto, že SEA není nezbytná, a tak byl další postup v jejím zpracování po ukončení první fáze zastaven.

Celé první pololetí roku 2013 ztratila MAS tím, že nebyla jasná struktura nové strategie a nebylo ani rozhodnuto, jakým způsobem a kým bude strategie schvalována.

V průběhu jara 2013 projevilo zájem o začlenění do území o.p.s. několik dalších obcí, vedle malých osad Zájezd a Libochovičky postupně další obce působící v DSO Údolí Lidického potoka. Výsledkem jednání s obcemi bylo přistoupení dalších 10 obcí s platností od 1. 1. 2014 (Buštěhrad, Dolany, Hřebeč, Libochovičky, Lidice, Malé Přítočno, Pletený Újezd, Stehelčevy, Velké Přítočno, Zájezd). Území MAS se rozšířilo o cca 35 km² a v území přibýlo asi 8000 obyvatel. Oblast je označována v textu jako Jižní Kladensko, je svým charakterem nejbližší obcím na sever od Kladna (Libušín, Třebechovice, a další „havířské“ obce).

Vstup dalších obcí si vyžádal jednak samozřejmě komunitní projednání strategie v tomto regionu, ale také nové zpracování celé analytické části, jejíž data byla beztak v některých částech (v případě dat vycházejících z „aktualizovaných“ údajů, nikoli z jednorázového šetření typu Sčítání lidu, domů a bytů) zastaralá.

Ještě ve druhém pololetí nebyl znám ani přesný obsah („metodika“) strategie, ani náplň jednotlivých programových rámců, jejichž zpracování bude sice až „nástavbou“ vlastní strategie, ale jejichž znalost je nezbytná pro to, aby byla strategie správně strukturována, byly v ní vymezeny reálné a splnitelné priority a cíle.

Správní rada MAS proto v polovině roku 2013 po dohodě s ředitelkou souhlasila s obnovením prací na strategii. Byla zcela přepracována analytická část, analytické tabulky (červenec – září 2013, vše již se zahrnutím 10 obcí, které formálně přistoupily k 1. lednu 2014) a doplněno komunitní projednání (setkání ve Velkém Přítočně 12. 9. 2013 a v Lidicích 18. 9. 2013).

Další odklady způsobené (ne)projednáváním strategických dokumentů na úrovni vlády znamenaly posun i v přípravě strategie.

Představitelé obecně prospěšné společnosti se na konci roku 2013 zapojili do projektu Meziobecní spolupráce, jehož nositelem je Svaz měst a obcí ČR (SMO). Projekt financovaný s Evropského sociálního fondu má za cíl hledat vhodné formy spolupráce samospráv v území obcí s rozšířenou působností (ředitelka o.p.s. jako koordinátorka a předseda správní rady jako analytik pracovali pro ORP Slaný) a vybírat vhodné projekty pro realizaci v období 2014-2020.

V rámci tohoto projektu se uskutečnila řada setkání se starosty obcí ze Slánska, na nichž vedle „oficiálního“ tématu (spolupráce obcí ORP Slaný) představitelé o.p.s. diskutovali se starosty o jejich záměrech a projektech na období do roku cca 2020.

Uskutečnilo se celkem pět setkání, jichž se zúčastnilo skoro 40 starostů ORP Slaný (z celkem 52 spadajících pod ORP Slaný).

Přehled setkání v rámci projektu SMO v lednu 2014

Region	Místo	Datum
Západní část Slánska	Tuřany	16. 1. 2014
Obce mezi městy Kladno a Slaný	Smečno	21. 1. 2014
Severozápad Slánska	Klobuky	23. 1. 2014
Město Slaný a okolí	Slaný	28. 1. 2014
Východní část, pověřená obec Velvary	Velvary	30. 1. 2014

Zdroj: Přemyslovské střední Čechy o.p.s.

Na počátku roku 2014 se upřesňovaly podmínky certifikace (standardizace) místních akčních skupin. Splnění parametrů standardizace bylo základní podmínkou pro to, aby MAS mohly být připuštěny k podání strategie na rok 2014-2020 a tato podmínka byla zakotvena i v celostátním dokumentu, Dohodě o partnerství, schváleném vládou ČR.

Teprve 21. 5. 2014 schválila vláda metodiku standardizace místních akčních skupin, která však byla „ušita“ na podmínky fungování občanských sdružení (s platností nového občanského zákoníku od roku 2014 zapsaných spolků) a obecně prospěšným společnostem ukládala vytvoření místního partnerství jako organizační složky. Místnímu partnerství náleží všechny rozhodující pravomoci týkající se Strategie CLLD a její realizace (schvalování dokumentu, stanovení pravidel pro hodnocení a výběr projektů, monitoring a evaluace apod.), obecně prospěšná společnost je pro místní partnerství žadatelem o standardizaci a předkladatelem SCLLD, nese také právní odpovědnost vůči poskytovateli dotace.

Harmonogram tvorby SCLLD verze léto 2014

Září 2014	Změna zakládací listiny o.p.s. (zakladatelé), změna statutu (správní rada o.p.s.), schválení vzoru partnerské smlouvy (správní rada o.p.s.).
Září-říjen 2014	Podpisování partnerských smluv, ustavení místního partnerství a vytvoření jeho orgánů.
Po 24. 11. 2014	O.p.s. podá žádost o standardizaci MAS
Do února 2015	Dokončení SCLLD včetně programových rámců
Po 24. 2. 2015	O.p.s. podá ke schválení SCLLD
Leden 2016	Podpis dohody na období 2014-2020

Zdroj: MAS

1. 5. Řešitelský tým

Garant: Jaroslava Saifrtová, ředitelka o.p.s., koordinátorka a osoba zodpovědná za všechno
Vedoucí týmu: Jaroslav Huk, předseda správní rady a analytik

Členové týmu: členové programového a monitorovacího výboru, pracovníci kanceláře obecně prospěšné společnosti a další osoby.

Jaroslav Hložek (kontrola a monitoring),

Jitka Janouchová st. (financování a šíření účetní osvěty),

Ondřej Marek (činnost neziskových organizací),

František Saifrt (certifikace ISO a požární ochrana),

Pavla Řehořová (projekty, dotace),

Petr Alexander (spolupráce s VŠ, propagace)

Vladimír Vytiska (problém Letiště Ruzyně, obecně vztah Prahy a okolí)

Jitka Janouchová ml. (ISO 9001, projektová manažerka),

Lucie Cábová (pracovník pro strategii v rámci OPTP),

Kateřina Husárová (propagace a spolupráce s vedoucím týmu)

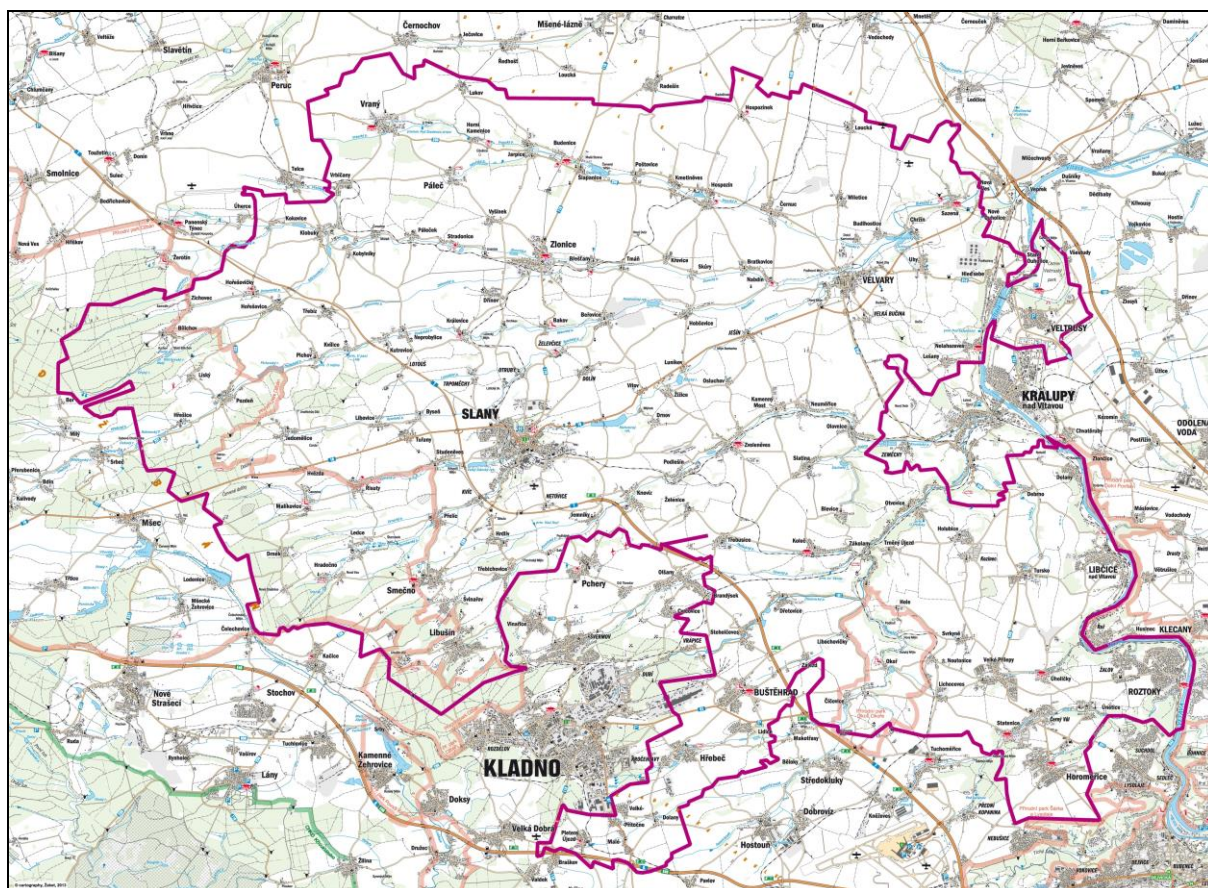
Jana Salabová (grafické zpracování analytických podkladů do map)

Michaela Richtrová (právní aspekty související se standardizací MAS a zpracováním ISU)

2. Analytická část

2. 1. Vymezení území

Území MAS Přemyslovské střední Čechy se rozkládá na území velkém 566,4 km², k 1. lednu 2014 zde žilo 86 640 obyvatel. Průměrná hustota činí 152,5 obyvatel na km². Podle SLBD (data k 26. 3. 2011, zjišťovaná ovšem jinou metodikou) bylo v území „zastiženo“ k datu sčítání 84 143 obyvatel.

Do územní působnosti místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy náleží 90 obcí. Statut města má osm sídel: Buštěhrad, Libčice nad Vltavou, Roztoky, Slaný, Smečno, Libušín, Veltrusy a Velvary. Žádné z měst nemá počet obyvatel vyšší než 25 000. Území působnosti MAS Přemyslovské střední Čechy je jednotné, spojité. Na sever od Kladna zůstaly „izolovány“ čtyři obce, které o vstup neprojevily zájem (Pchery, Vinařice, Brandýsek, Cvrčovice), v roce 2014 s územním začleněním vyslovilo nesouhlas zastupitelstvo obce Svinařov.

Místní akční skupina **Přemyslovské střední Čechy** sdružuje devadesát obcí Středočeského kraje/NUTS II Střední Čechy příslušejících do správních obvodů celkem čtyř obcí s rozšířenou působností, a to:

- 📍 Černošice
- 📍 Kladno
- 📍 Kralupy nad Vltavou
- 📍 Slaný

2. 2. Vyhodnocení stávajícího potenciálu

2.2.1. Obyvatelstvo – počet, pohyb, věková struktura, vzdělanost, zaměstnanost

Území MAS Přemyslovské střední Čechy leží v krajině osídlené již od nepaměti. Od roku 1869, kdy se pravidelně zaznamenává počet obyvatel, můžeme pozorovat poměrně rychlý růst do začátku 20. století. Docházelo k němu především v obcích Kladenska a Slánska, kam se stěhovaly rodiny havířů kladenských dolů. Ve většině obcí z okolí Kladna bylo v té době dosaženo nejvyšších stavů obyvatelstva, které nebyly ani v současnosti překonány.

Stagnace v období předválečné republiky byla vystřídána trendem poklesu v padesátých až osmdesátých letech. Území Přemyslovských středních Čech nebylo sice takřka zasaženo odsunem německého obyvatelstva, ale po období kolektivizace nastal výrazný přesun lidí do měst – a venkov se vyliďňoval. Pokles trval ve většině obcí až do zhruba do roku 1990. Od té doby se začaly výrazně diferencovat situace v obcích v blízkosti Prahy (cca do 20 km), v nichž nastal stavební, často nekontrolovatelný boom, a na Slánsku, kde většinou trvala stagnace. V posledních letech příliv obyvatel do satelitních obcí Prahy zeslábl a naopak v některých obcích vzdálenějšího venkova se začalo stavět víc nových domů a přibývat obyvatel. Hranice růstu se posunula dál od Prahy.

O rozdílném vývoji populace v okolí Prahy (ORP Černošice, okres Praha-západ) a v ostatních územích vypovídá tabulka:

**Vývoj počtu obyvatel v okrese Praha-západ
a ve zbylém území Přemyslovských středních Čech (v současných hranicích)**

	SLBD 2001	SLBD 2011	Růst (počet)	Růst (%)
Praha-západ	12 610	19 197	6 587	52,2
Ostatní území o.p.s.	56 381	64 946	8 565	15,2
Celkem	68 991	84 143	15 152	22,0

Zdroj: ČSÚ, SLBD 2001, 2011

Věková struktura obyvatelstva

Věková struktura obyvatelstva na území působnosti MAS Přemyslovské střední Čechy je ve srovnání s údaji za Středočeský kraj vcelku spíše příznivá. Podíl obyvatel v předproduktivním věku je vyšší než podíl obyvatel starších 65 let. To rovněž ilustruje hodnota indexu stáří, který představuje poměr poproduktivní a předproduktivní populace. Celkově za MAS činí index stáří 86,1. Věkovou strukturu v regionu ovlivňuje zejména osídlení v okolí Prahy, kde převažuje mladší obyvatelstvo.

**Podíl obyvatel MAS a kraje v produktivním věku na celkovém počtu obyvatelstva
k 1. 1. 2013 v %**

věk	MAS	Středočeský kraj
Předproduktivní (0-14 let)	17,3	16,2
Produktivní (15-64 let)	67,8	68,0
Poproduktivní (65 a více let)	14,9	15,8
celkem	100,0	100,0
Index stáří*/	86,1	97,5

*Poměr počtu obyvatel ve věku od 65 let proti počtu ve věku 0-14 let v %

Zdroj: ČSÚ. Obce podle MOS 2013, kraj z ÚAP k 28.6. 2013

Nejnižší indexy stáří jsou v obcích poblíž Prahy (Velké Přílepy 0,26, Holubice 0,38, Okoř 0,31, Únětice 0,52), výjimečně na Slánsku (Beřovice 0,50, Kmetiněves 0,54, Jarpice a Studeněves 0,55, kde je spíše způsobeno nízkým počtem starých osob). Nejvyšší index stáří je v malých obcích Kvíllice (2,00) a Zichovec (1,88), z větších sídel ve Velvarech (1,43), Lidicích (1,80) a ve Smečně (1,27).

Přirozený pohyb obyvatelstva

Středočeský kraj je zejména díky pražské aglomeraci, z níž se lidé vysidlují ven, regionem s výrazně nejvyšším přírůstkem stěhování obyvatel v celé republice. Území MAS Přemyslovské střední Čechy vzhledem ke své poloze v rámci kraje se v podstatě blíží kraji, v roce 2012 mělo vyšší přirozený přírůstek, naopak poněkud nižší migrační saldo, oboje je ovšem mnohem více než je takřka nulový růst populace v České republice.

Pohyb obyvatelstva v MAS, Středočeském kraji a ČR za rok 2012 (v %)

údaje	MAS	Středočeský kraj	ČR
přirozený přírůstek	2,4	0,1	0,0
přírůstek stěhování	7,8	9,8	0,1
celkový přírůstek	10,2	9,9	0,1

Zdroj: ČSÚ UAP 2013

Pohyb obyvatelstva v loňském roce se projevoval v jednotlivých obcích regionu značně diferencovaně. Přibližně čtvrtina obcí na území MAS Přemyslovské střední Čechy vykazovala v roce 2012 celkový úbytek obyvatel. Jedná se většinou o malé obce na Slánsku, úbytek mělo i město Slaný. Vesměs se jedná o úbytky nepatrné a většinou i kolísání v jednotlivých letech. Za poslední desetiletí zaznamenaly největší růst obce poblíž Prahy, na Kladensku a Slánsku spíše malé obce.

Obce MAS s největším přírůstkem obyvatelstva mezi roky 2001 a 2011

Obec	SLBD 2011	SLBD 2001	Růst %	ORP
Velké Přílepy	3313	948	249,47	Černošice
Holubice	1659	609	172,41	Černošice
Statenice	1533	663	131,22	Černošice
Horoměřice	3860	2042	89,03	Černošice
Lichoceves	374	205	82,44	Černošice
Okoř	86	51	68,63	Černošice
Zichovec	123	76	61,84	Slaný
Tursko	791	497	59,15	Černošice
Studeněves	468	303	54,46	Slaný
Libovice	352	229	53,71	Slaný
Stehelčeves	743	504	47,42	Kladno
Únětice	706	481	46,78	Černošice
Dolany (KL)	269	184	46,20	Kladno
Jemníky	278	194	43,30	Slaný
Nelahozeves	1804	1259	43,29	Kralupy nad Vltavou
Úholičky	711	499	42,48	Černošice
Roztoky	8140	5733	41,98	Černošice
Hřebeč	1719	1231	39,64	Kladno
Bílichov	182	134	35,82	Slaný
Sazená	332	248	33,87	Slaný
Beřovice	363	279	30,11	Slaný

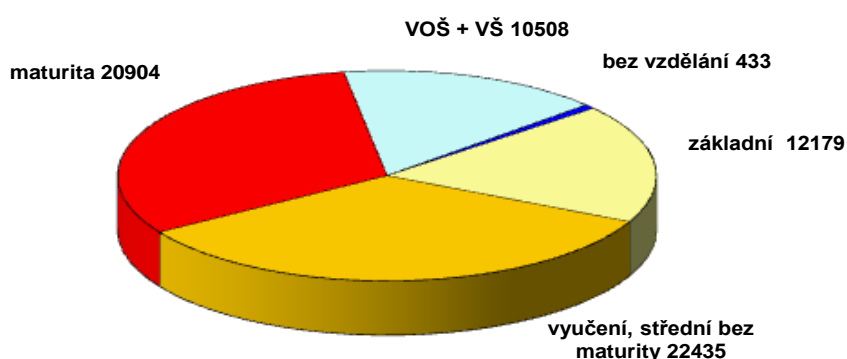
Zdroj: ČSÚ SLBD 2001, 2011

Úbytek obyvatelstva byl mezi roky 2011 a 2001 zaznamenán jen u několika obcí na Slánsku, největší v Ledcích (o 5 %).

Vzdělanostní struktura

Dle výsledků SLDB 2011 je téměř třetina obyvatel regionu MAS Přemyslovské střední Čechy vyučena nebo má střední vzdělání bez maturity. Dalších třicet procent obyvatelstva má maturitní vzdělání. Základního vzdělání dosáhlo sedmáct procent obyvatel. Přibližně osmina populace v regionu starší patnácti let dosáhla vysokoškolského vzdělání. Zvláštností jsou dvě obce se sociálním zařízením pro seniory, kde podíl lidí bez vzdělání dosahuje 7 % (Smečno) a skoro 10 % (Vraný).

**Obyvatelstvo MAS starší 15 let
podle nejvyššího dokončeného vzdělání (bez lidí, kteří vzdělání neuvedli)**

Zdroj: SLDB 2011, ČSÚ

Vzdělanostní struktura je, dle předběžných výsledků SLDB 2011, v regionu MAS Přemyslovské střední Čechy obdobná jako ve Středočeském kraji a v ČR. Ve srovnání s výsledky sčítání z předchozích let se v roce 2011 zvýšil podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel a lidí s maturitou, vysokoškolsky vzdělaných lidí je v území MAS poněkud větší podíl než ve Středočeském kraji.

Vůbec největší podíl lidí s vysokou školou (včetně VOŠ) je v Úněticích, Velkých Přílepech, Roztokách a Státnicích – přes 30 %. Méně příznivá vzdělanostní struktura je zejména v malých obcích se starší populací, kterých je více na Slánsku.

Srovnání vzdělanostní struktury obyvatel za MAS, Středočeský kraj a ČR (v %)

	základní	vyučen, střední bez maturity	Maturita + nástavba	VOŠ + VŠ	bez vzdělání	nezjištěno
MAS	17,4	32,0	29,8	14,9	0,6	5,3
Středoč. kraj	16,9	33,6	31,0	12,9	0,4	5,2
ČR	17,6	33,0	29,9	13,8	0,5	5,2

Zdroj SLDB 2011

Od roku 1991 (podobně jako v celé ČR) výrazně vzrůstal podíl středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva. Dle výsledků sčítání se při posledním šetření výrazněji zvýšila rovněž neochota obyvatel se k úrovni vzdělání vyjadřovat.

Srovnání vzdělanostní struktury obyvatel MAS v letech 1991 - 2011 (v %)

	základní	vyučen	Mat. + nást.	VOŠ+VŠ	bez vzdělání	nezjištěno
2011	17,4	32,0	29,8	14,9	0,6	5,3
2001	24,6	40,6	25,6	8,3	0,9	-

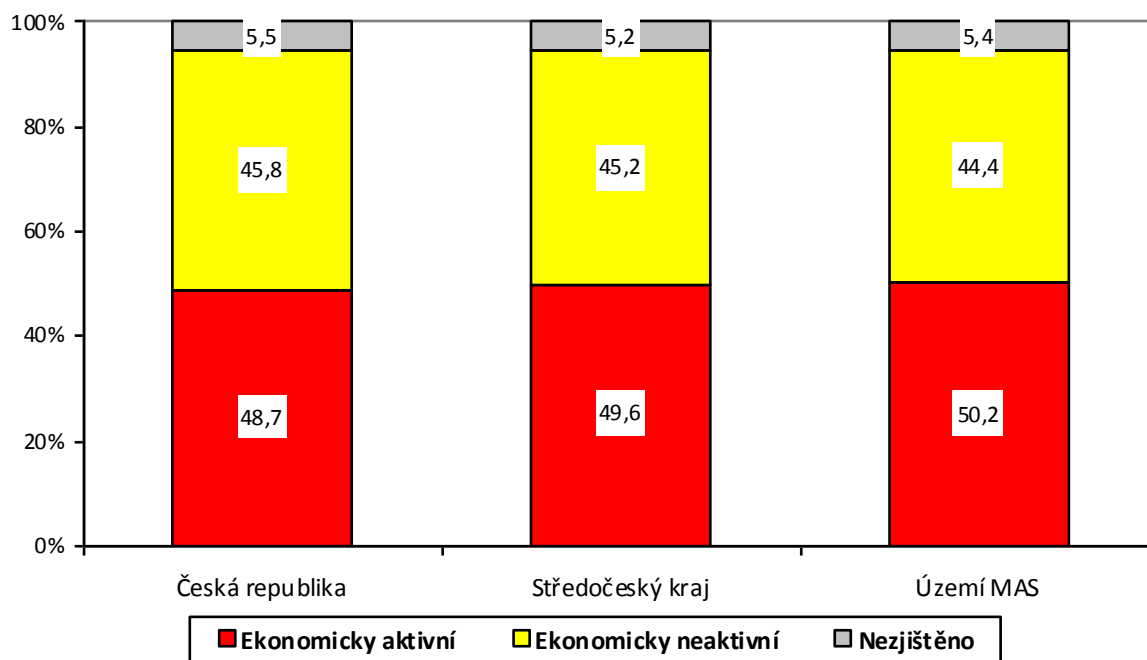
Zdroj: SLBD 2011, 2001

2.2.2. Ekonomika

Struktura zaměstnanosti

Podíl ekonomicky aktivních obyvatel je v obcích na území MAS podobný jako ve Středočeském kraji a trochu vyšší než v České republice jako celku.

Porovnání ekonomické aktivity ČR, Středočeského kraje a území MAS

Zdroj: ČÚ, SLBD 2011

Mezi obcemi jsou poměrně velké rozdíly, údaje ze SLBD jsou navíc zkreslovány nestejným podílem lidí, kteří vůbec na dotazník neodpověděli. V některých obcích (Dolany z okresu Kladno a Vrbičany) to bylo přes 15 %!

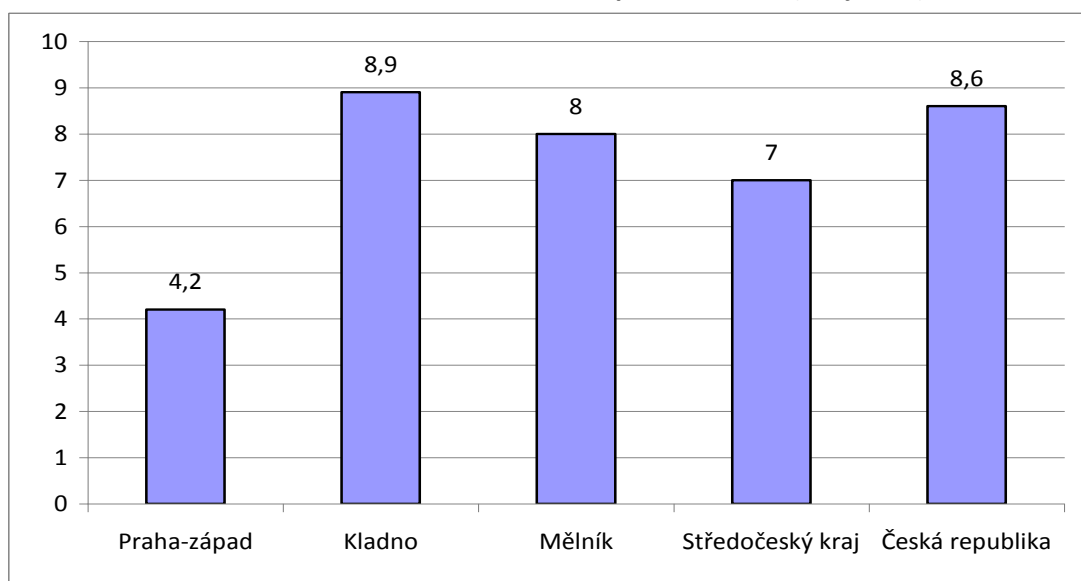
Pokud bychom nepočítali ty, kteří neodpověděli, pak je nejvyšší podíl ekonomicky aktivních v Holubicích (61,2 %) a malých obcích Zájezd (60,5 %) a Libochovicky (58,9 %). Nejnižší podíl ekonomicky aktivních z osob, u nichž byla ekonomická aktivita zjištěna, je v obci Ledce (45,4 %) a ve městě Smečno (45,9 %).

Nezaměstnanost

Vývoje nezaměstnanosti v území MAS byl v posledních letech podobný jako v České republice. Po poklesu v době hospodářského vzestupu (2005-2007) následoval vzestup po krizi let 2008-2009, která v ČR vlastně dosud neskončila.

Vzhledem k tomu, že od 1. 1. 2013 byla v ČR změněna metodika výpočtu podílu lidí bez práce, nebyly v průběhu roku 2013 k dispozici podrobné údaje. Po změně metodiky je nová veličina označována jako podíl nezaměstnaných osob – je to podíl dosažitelných nezaměstnaných proti všem osobám ve věku 15-64 let, dříve byl parametr označován jako míra nezaměstnanosti a byl to počet nezaměstnaných byl vztažen k ekonomicky aktivním lidem ve věku 15-64 let; jeho hodnota byla cca o 1,5 procentního bodu vyšší. Situaci v území Přemyslovských středních Čech však dobře ilustruje graf, kde je porovnána míra nezaměstnanosti ve třech okresech, které zasahují do území MAS. Okolí Prahy je územím s nejnižší nezaměstnaností v ČR vůbec, na Slánsku (součást okresu Kladno), hlavně v jeho severní části, je podíl lidí bez práce nad průměrem kraje i ČR.

Míra nezaměstnanosti v okresech – prosinec 2012 (údaje v %)

Zdroj: MPSV, 2013

Místní ekonomika

Přemyslovské střední Čechy jsou územím s tradičně zemědělským charakterem sloužící dříve jako zásobárna produktů i pracovní síly pro hlavní město a také pro Kladno, Slaný a Kralupy, přičemž část obyvatelstva dříve pracovala v těžebním, hutnickém a chemickém průmyslu. V regionu tak došlo k jednostranné exploataci lidských i přírodních a kulturních zdrojů. Přitom se jedná o území se značným a v některých případech dosud ne zcela využitým přírodním, kulturním i lidským potenciálem.

Půdní fond

Většina obcí na území MAS Přemyslovské střední Čechy má na svém katastru více než tři čtvrtiny zemědělské půdy, která je převážně tvořena ornou půdou. Středočeský kraj patří mezi oblasti s nadprůměrným zastoupením zemědělské půdy. Podle statistiky (ČUZK 2004) průměrný podíl zemědělské půdy v České republice činí padesát čtyři procenta celkové rozlohy, ve Středočeském kraji je to šedesát jedna procent. Vyšší podíl zemědělské půdy je způsoben zejména větším podílem zastavěného území a nižším podílem lesů oproti celostátnímu průměru. Nadále rovněž pokračuje trend degradace zemědělských půd utužením, připravený podpůrný titul zatravňování okrajů polí, který měl napomoci zpomalení či zastavení tohoto trendu, se setkal s naprostým nezájmem zemědělců. Nadále narůstá i podíl zastavěných ploch zejména na úkor zemědělské půdy. Důvod je nedostatečná ochrana zemědělské půdy (absence kvalitní legislativy) a nejednotný přístup orgánů

ochrany přírody a krajiny. V mnoha případech jde o zábory nejkvalitnějších půd jak v daném regionu, tak i v rámci celé České republiky.

V území MAS Přemyslovských Čech je rovněž vysoká míra zornění tj. podílu orné půdy ze zemědělské půdy. Pouze ve dvou obcích regionu je míra zornění nižší než 75 procent (Statenice 29,3 procent a Knovíz 62,7 procent, vysoký podíl v těchto obcích tvoří sady). Podíl orné půdy je mimořádně vysoký zejména v ORP Slaný, nejvyšší ze všech ORP Středočeského kraje (je to také důsledek velmi malé výměry lesů).

Podnikatelské subjekty

Podnikatelské subjekty registrované v obcích na území MAS nejčastěji pracují v oblasti maloobchodu, velkoobchodu a oprav motorových vozidel (asi 24 %), dále ve stavebnictví, průmyslu a profesní, vědecké a technické činnosti (po asi 12 %). Zemědělských podnikatelů jsou ze všech podnikatelských subjektů necelá 4 %.

Téměř tři čtvrtiny podnikatelských subjektů na území MAS Přemyslovské střední Čechy představují podnikatelé - fyzické osoby.

2.2.3. Technická infrastruktura

Vodovody:

Na území MAS jsou obce napojeny na tři vodovodní soustavy:

- Středočeská vodárenská soustava Roztoky - vodovod Roztoky – Velké Přílepy
- Vodárenská soustava Kladno – Slaný - Kalupy nad Vltavou – Mělník (KSKM)
- Slánský vodovod

Plán rozvoje vodovodu a kanalizace Středočeského kraje počítá s rozšířením či výstavbou skupinových vodovodů, které se dotýkají území MAS:

- Kralupy – Slatina,
- Smolnice – Úherce
- Slaný – Třebíz,
- Smolnice – Ječina,
- Ješín – Hobšovice.

Na vodovod jsou napojeny téměř čtyři pětiny obcí (67 obcí) regionu.

Kanalizace:

Na území MAS leží jeden z pěti nadobecních kanalizačních systémů Středočeského kraje: Roztoky – Únětice – Suchdol (městská část Prahy) – Statenice – Černý Vůl s ČOV v Roztokách. Počet obcí s kanalizací byl v roce 2012 47 (více než polovina z 90), počet obcí s ČOV 39 (43 %).

Plyn:

Dodávky zemního plynu na území Středočeského kraje zajišťuje Středočeská plynárenská a.s. (STP a.s.), která má dominantní postavení, dále Pražská plynárenská, a.s. (PP, a.s.) dodávající zemní plyn do některých obcí přiléhajících k hlavnímu městu. Vzhledem k velikosti sídelní struktury území MAS nejsou všude pro kompletní plynofikaci příznivé podmínky. Počet obcí s plynem (i částečně) byl v roce 2011 63, což je 70 % území působnosti MAS.

Telekomunikace:

Telekomunikace prošly za posledních let prudkým vývojem, zejména v oblasti mobilních komunikací. V současnosti na trhu působí tři silní mobilní operátoři ovládaní nadnárodními telekomunikačními firmami, kteří svým signálem pokrývají 99 % území.

Pevná telekomunikační síť je dostupná prakticky ve všech obcích a městech a umožňuje rychlý rozvoj datových přenosů, privátních sítí a internetu. Pokrytí větších sídelních celků a dopravních cest mobilními operátory je prakticky zajištěno.

2.2.4. Doprava

Dopravní infrastruktura regionu MAS je vzhledem k poloze ve Středočeském kraji výrazně ovlivněna dopravními problémy Prahy:

- silná radiální dojíždka do Prahy
- absence silničního okruhu kolem Prahy
- integrovaná doprava je rozvíjena převážně z hlediska zájmu dojíždky do Prahy
- nákladní doprava ovlivňovaná potřebami Prahy neúměrně zatěžuje silniční síť kraje
- zastaralá a nedostatečně udržovaná silniční a železniční infrastruktura
- absence staveb v centrální oblasti železničního uzlu Praha limituje využití železniční dopravy, především příměstské

Silniční doprava

Hlavní silniční tahy, které procházejí územím MAS Přemyslovské střední Čechy:

- R6 Praha – Nové Strašecí – Karlovy Vary (Cheb, SRN)
- R7 Praha – Slaný – Louny, Chomutov, dále I/7 (SRN)

Silniční okruh kolem Prahy R1 – dosud není na území MAS vybudován. Celková délka okruhu bude 83 km, ovšem toto číslo se může ještě měnit v závislosti na výběru výsledné varianty např. při stavbě úseku 518, který se dotýká katastru obec Horoměřice a jehož stavba je už několik desetiletí odkládána (severní varianta by ovšem procházela katastry několika obcí).

Silnice I. třídy vedoucí přes území MAS Přemyslovské střední Čechy:
(v závorkách uvedeny napojující komunikace v daných obcích)

- I/16: Řevničov (I/6) - Slaný (I/7) - Nová Ves (D8) - Mělník (I/9) - Mladá Boleslav (I/10, I/38) - Jičín (I/32, I/35) - Trutnov (I/14, I/37) - Královec - Polsko
- R7: Praha (R1) - Makotřasy (I/61) - Slaný (I/16) - Louny (I/28) - Žiželice (I/27) - Chomutov (I/13) - Hora sv. Šebestiána - Německo

Silnice II. až III. třídy, které procházejí územím, jsou v majetku kraje (**KSÚS - oblast Kladno**), jejich technický stav není v mnoha úsecích vyhovující. Místní komunikace navazují v obcích na silnice vyšších tříd a jsou ve většině obcí v nevyhovujícím stavu a vyžadují nutné opravy. Středočeský kraj přes velké investice v posledních deseti letech patří stále ke krajům s nejhorší (ovšem také nejvytíženější) sítí silnic.

Velmi dlouho se jedná o severní části obchvatu města Slaný, který by odklonil přetíženou trasu I/16. Obchvat byl řadu let zařazen do seznamu staveb určených k realizaci, až na konci roku 2010 ze seznamu zmizel. Ve Státním fondu dopravní infrastruktury, který plánuje předpoklady střednědobě

na roky 2012 a 2013 a dlouhodobě až do roku 2025, nebyla tato stavba jmenována. Starostové Slaného, Velvar a Žižic na konci roku 2010 předali zástupci ministra přehled nehodovosti na inkriminovaném úseku silnice 1/16, který je velmi vysoký, podobně jako například na rychlostní komunikaci R7 mezi Prahou a Louny, a rovněž výsledky sčítání dopravy za roky 2000 - 2005, kdy v silnici 1/16 projíždělo deset tisíc vozidel denně, z toho vysoký podíl kamionů a jiných těžkých vozidel. V současnosti budou počty nepochybně vyšší.

Silně zatížené jsou i další přístupové trasy k Praze, například po silnici II/240 (Kralupy nad Vltavou – Velké Přílepy – Horoměřice – Praha) projíždí denně kolem 20 000 aut, z toho asi 3 000 autobusů a kamionů.

Velmi dlouho připravovanou a odkládanou stavbou je propojení dálnice D8 a rychlostní komunikace R7 (oficiálně označovaný jako Přeložka silnic II/240 a II/101 či Obchvat tranzitní dopravy) v trase kolem obcí či obecních částí Úžice – Chvatěruby – Kralupy nad Vltavou – Debrno – Holubice – Tursko – Lichoceves – Velké Přílepy – Tuchoměřice. Obce na trase (s výjimkou Holubic) vytvořily spolek (Spolek 101, z. s.) a v červnu 2014 podepsaly s Ministerstvem dopravy ČR o spolupráci při řešení. V dokumentu je deklarována „koncepční shoda na základních kritériích uvažované komunikace, tj. dvoupruhová komunikace I. třídy rámcově v trase dle územně analytických podkladů Středočeského kraje, jejíž výstavba bude financována ze státního rozpočtu s dotační podporou EU“.

Mimořádně nebezpečným úsekem je část R7 ze Slaného do Loun, která patří mezi místa s nejvyšším výskytem dopravních nehod se smrtelnými následky. Modernizace silnice postupuje pomalu, ukončena by měla být v roce 2017 (ale zároveň se již opravují úseky z devadesátých let).

Ve strategických dokumentech pro období 2014-2020 jsou vyčleněny prioritní komunikace, které bude možné financovat z IROP (jako páteřní komunikace anebo jako silnice II. třídy napojující páteřní síť). V území Přemyslovských středních Čech bude možné z IROP financovat opravy a rekonstrukce následujících úseků silnic:

- Slaný – Zlonice – (Mšené Lázně)
- Slaný – Velvary – (Mělník)
- Slaný – Smečno - (Lány)
- Slaný – Hrdlív – Třebichovice – (Kladno)
- (Kladno) – Lidice – rychlostní komunikace R7
- (Kralupy nad Vltavou) – Tursko – Velké Přílepy – Horoměřice – (Praha 6)
- Vraný – Černuc – Velvary
- Černuc – (Bříza, Roudnice nad Labem)
- (Kladno) – Stehelčevy – Zákolany – (Kralupy nad Vltavou)

Hromadná doprava

Dopravní obslužnost území je ovlivněna blízkostí hlavního města. V naprosté většině obcí (kromě Libčic nad Vltavou) je zavedena autobusová doprava – šest obcí má rovněž zastávky dálkových linek. Autobusovou dopravu na území zajišťují převážně ČSAD Slaný (ICOM), ROPID a ČSAD Kladno, doplňuje je několik soukromých dopravců.

Problémem je nerovnoměrnost veřejné autobusové dopravy – většina lokálních spojů jezdí pouze ve všední dny, o víkendech a svátcích je spojení mnoha obcí s centry minimální.

Cyklistická doprava

Rozvoj cyklotras a cyklostezek patří k trendu posledních desetiletí. Na rozdíl od rovinatých oblastí Středočeského kraje, kde je cyklistika hojně využívána ke každodenní dopravě i jako forma aktivního odpočinku, na území MAS vzhledem k charakteru krajiny není tento způsob dopravy příliš rozšířený. Využívá se nejčastěji v rámci turistiky a cestovního ruchu. Značnou rezervou je dosud budování

cyklostezek – komunikací pro systém cyklistické dopravy a budování cyklistických stezek oddělených od ostatních druhů dopravy.

Turistické cyklotrasy

Oblast ležící severozápadně od Prahy, mírně zvlněná a intenzivně zemědělsky využívaná s minimální rozlohou lesů není pro návštěvníky hledající podle cíle podle turistických průvodců zatím příliš objevená.

Turistický ruch je soustředěn na několik celostátně známých míst. Mezi hlavní zajímavosti ležící na cyklistických trasách (CT) patří např. zámek Veltrusy – CT 2, Nelahozeves – CT 2, Roztoky – CT 8100 – nejbližší značené trasy jsou č. 0018 – cca 3 km, zřícenina hradu Okoř – CT 0018, 0077, 0078, 0080, 0081, skanzen v Třebízi, Slovanské hradiště Budeč – CT 0077, Přemyslovské hradiště Levý Hradec – nejbližší značená trasa je č. 8100 v Roztokách – cca 2 km a památník obce Lidice - CT 0018. Třebíz leží v oblasti bez značených cyklistických tras.

Trasy I. třídy evidované KČT ve Středočeském kraji vedoucí po území MAS

Cyklistická trasa (CT)	Průběh cyklistické trasy	Délka [km] na území Stř. kraje
2	Praha – Kralupy nad Vltavou – Hořín – Horní Počaply – Litoměřice – Ústí nad Labem – Děčín – hranice s Německem	58,1

Trasy IV. třídy evidované KČT ve Středočeském kraji vedoucí po území MAS

Cyklistická trasa (CT)	Průběh cyklistické trasy	Délka [km] na území Stř. kraje
trasa č.:	průběh	délka na území StČ
0077	Praha – Horoměřice – Statenice – Hole – Okoř	22,3
0018	Okoř – Lidice – Velké Přítočno – Rozdělov – Družec	23,1
0078	Praha – Nebušice – Př. Kopanina – Tuchoměřice – M. Čičovice – Okoř	10,3
0079	M. Čičovice – Středokluky	3,6
0080	Okoř – Skvrně – Holubice – Dolany	14,8
0081	Okoř – V. Přílepy – Libčice nad Vltavou – Kralupy nad Labem	34,2
0082	Kralupy n.L.– Tursko – Únětice	15,3
8100	Klecánky - Klecany - Bořanovice - Hovorčovice – Čakovice - Radonice - Horní Počernice, Klánovice, Újezd nad Lesy, Koloděje, Královice, Nedvězí, Kolovraty - Říčany - Kuří - Nupaky - Dobřejovice - Průhonice - Vestec - Hodkovice - Zlatníky - Libeň - Zvole - Vrané nad Vltavou - Praha (Zbraslav, Lipence) - Černošice - Solopysky - Třebotov - Choteč - Zbuzany - Jinočany - Chrást - Chýně - Jeneč - Dobrovíz - Kněževes - Tuchoměřice - Statenice - Únětice - Roztoky	90,1

Zdroj: Středočeský kraj

Železniční doprava

Železniční doprava tvoří významnou součást celého dopravního systému v regionu. Specifikem regionu je blízkost Prahy, která v oblasti železniční dopravy tvoří jeden z nejdůležitějších železničních dopravních uzlů v ČR. Železniční zastávky se nachází v 29 obcích regionu. Vlakovou dopravu zajišťují České dráhy.

Regionem MAS Přemyslovské střední Čechy vedou tyto železniční trasy:

- **trať 090 Železniční trať Kralupy nad Vltavou - Děčín hl. n.** Trať vede z Kralup nad Vltavou do Děčína přes Vraňany, Hněvice, Roudnici nad Labem, Lovosice a Ústí nad Labem. Dvoukolejná elektrizovaná celostátní trať je součástí 1. koridoru. Doprava na ní byla zahájena roku 1850. Od roku 1979 do roku 1986 probíhala elektrizace trati. Na přelomu 20. a 21. století byla trať modernizována. Celá trať vede po rovině v blízkosti řek Vltava a Labe.
- **trať 091: Železniční trať Praha - Kralupy nad Vltavou** vede z Prahy do Kralup nad Vltavou přes Prahu-Libeň / Prahu-Masarykovo nádraží a Prahu-Bubny a navazuje na trať 090. Dvoukolejná elektrizovaná celostátní trať, součást 1. koridoru, prochází jedním tunelem. Provoz na trati byl zahájen v roce 1850. V roce 1963 byla elektrifikována trať v Praze a v roce 1985 do Kralup nad Vltavou. V systému integrované dopravy má trať označení S4, respektive R4.
- **trať 093: Železniční trať Kralupy nad Vltavou - Kladno** je jednokolejná celostátní trať, spojující města Kralupy nad Vltavou a Kladno. V dolním úseku trať sleduje údolí Zákolanského potoka, od Zákolan po Brandýsek vystupuje po stráni údolí potoka Týneckého. Osobní dopravu na trati provozuje společnost České dráhy. Celá trať se nalézá v pásmu 3 Pražské integrované dopravy.
- **trať 110: Železniční trať Kralupy nad Vltavou - Louny** je jednokolejná celostátní trať, která vede z Kralup nad Vltavou do Loun přes Kralupy nad Vltavou předměstí, Podlešín a Zlonice. Trať byla otevřena v roce 1873.
- **trať 111: Železniční trať Kralupy nad Vltavou předměstí - Velvary** je jednokolejná celostátní trať. Provoz na trati byl zahájen v roce 1882.
- **trať 120: Železniční trať Praha – Hostivice – Kladno – Rakovník** se dotýká nejjižnějšího okraje území, žádná z obcí zde nemá „svou“ zastávku, i když stanice Unhošť je na katastru obce Malé Přítočno.
- **trať 121: Železniční trať Hostivice - Odbočka Jeneček St.3 - Podlešín** vede z Hostivice přes odbočku Jeneček St.3, odbočku Jeneček výh. č. 7 do Podlešína. Jednokolejná celostátní trať. Provoz na trati byl zahájen v roce 1873. Při rozšiřování letiště v roce 1960 došlo k snesení a přeložení části tratě.

Letecká doprava

Letiště Praha – Ruzyně

Provozovatelem letiště je Letiště Praha, s. p. Letiště leží sice za hranicemi regionu, ale svou velikostí a významem je pro ekonomiku i zaměstnanost regionu důležité a jeho existence ovlivňuje zejména obce v jeho blízkosti, které jsou členy Sdružení obcí postižených provozem letiště Praha – Ruzyně (Roztoky, Statenice, Horoměřice, Únětice, Velké Přílepy).

Letiště Sazená je zaměřeno na sportovní letecký provoz a provoz letadel všeobecného letectví, uvažuje se i o využití pro aerotaxovou dopravu. Provozovatelem letiště je AK Kralupy nad Vltavou, provozní plochy jsou v majetku MO ČR.

Letiště Slaný je zaměřeno na sportovní letecký provoz a provoz letadel všeobecného letectví, může být využito i pro aerotaxovou dopravu. Provozovatelem letiště je AK Slaný.

Letiště Panenský Týnec neleží na území MAS, ale je umístěno v jeho těsné blízkosti a svým provozem do území zasahuje. Letiště je zaměřeno na sportovní letecký provoz. Provozovatelem je Aeroklub Panenský Týnec.

Vodní doprava

Územím MAS Přemyslovské střední Čechy částečně prochází vltavská vodní cesta. Nejbližší významnější vodní přístav se nachází mimo území MAS v Mělníku či v Praze Holešovicích. Na území MAS se nacházejí překladiště ve Veltrusích, Nelahozevsi, Nelahozevsi - Miřejovicích a v Libčicích nad Vltavou - Letkách.

V Libčicích nad Vltavou (do Dolu) a v Roztokách (do Klecánek) funguje rovněž říční přívoz. Potenciál vodní dopravy není příliš využíván.

2.2.5. Vybavenost a služby

Vybavenost obcí v regionu MAS Přemyslovské střední Čechy se liší podle velikosti obcí. Malé venkovské obce disponují pouze základní občanskou vybaveností. Ve větších obcích nad 2 tis. obyvatel a ve městech je nabídka občanské vybavenosti širší a je využívána i obyvateli malých obcí, kteří sem dojíždějí za prací či právě za službami, které v místě bydliště postrádají.

Celkové údaje o vybavenosti obcí v území Přemyslovských středních Čech jsou ovšem z pohledu potřeb občanů zkrslující. V těsném sousedství většiny obcí jsou další velká města – Kladno, Praha a Kralupy nad Vltavou, kam značná část obyvatel obcí dojíždí za prací a kde je také naprostá většina služeb a vybavenosti. Chudší je pouze oblast na sever od města Slaný, kde jsou kromě Slaného nejbližším městem poměrně vzdálené Louny.

Zdravotnictví

To, co bylo uvedeno v předchozím odstavci, platí plně hlavně pro oblasti zdravotnictví a školství. Veškerá zdravotnická péče je dostupná pro jižní část území v Praze, téměř všechna špičková zdravotnická zařízení má i Kladno.

Přehled rozmístění zdravotnických zařízení

Zařízení	počet	obcí
Samost. ord. prakt. lék. pro dospělé	28 + 8 detaš.	14 + 4
Samost. ord. prakt. lék. pro děti a dorost	13 + 5 detaš.	9 + 3
Samost. ord. prakt. lék. stomatologa	28	10
Samost. ord. prakt. lék. gynekologa	8	6
Samost. ord. lékaře specialisty	24 + 5 detaš.	3 + 0
Ostatní samostatná zařízení	16 + 3 detaš.	3
Zařízení lékárenské péče (lékárny)	16 + 1 detaš.	10
Sdružená ambulantní zařízení	Roztoky	1
Nemocnice	Slaný, Roztoky	2
Středisko záchranné služby a rychlé zdravotnické pomoci	Slaný	1
Detašované pracoviště střediska záchranné služby a rychlé ZP	Roztoky	1

Zdroj: ČSÚ, ÚAP 2013

Školství

Vzhledem k demografickému vývoji je rozšíření i kapacita předškolních zařízení a základních škol na území mírně poddimenzovaná. To platí především o obcích v sousedství Prahy, kde kapacita mateřských a základních škol nepostačuje rychlému růstu populace, města a obce to řeší různými provizorními způsoby („kontejnerové“ školky) nebo část neuspokojených rodičů musí vozit děti do pražských škol a mateřských škol.

V obcích v okolí Slaného je problém spíše s udržení základních škol, v minulých letech byly snahy o rušení venkovských škol s malou kapacitou, ale významných pro život obce.

36 obcí regionu má MŠ, ve 13 obcích regionu je 1. stupeň ZŠ a 10 obcí má na svém území ZŠ. V pěti městech funguje ZUŠ (v Libčicích nad Vltavou, v Roztokách, ve Slaném, Buštěhradě a Velvarech).

Na území MAS působí rovněž tři střední školy:

- Gymnázium Václava Beneše Třebízského, Slaný, Smetanovo nám. 1310
- Integrovaná střední škola, Slaný, Hlaváčkovo nám. 673
- Obchodní akademie Dr. Edvarda Beneše, Slaný, Smetanovo nám. 1200

Dobře dopravně dostupné jsou pro většinu území ovšem pražské nebo kladenské střední, případně vysoké školy.

Bydlení

Pro analýzu hodnocení bydlení, a to zejména z pohledu kvality bytového fondu, používáme (v závislosti na dostupnosti dat) ukazatele a charakteristiky týkající se především struktury bytového (domovního) fondu, stáří bytů a důležité jsou ukazatele, které pomáhají analyzovat intenzitu bytové výstavby.

Počet dokončených bytů

Na území MAS Přemyslovské střední Čechy bylo v roce 2012 dokončeno celkem 502 bytů, tj. 6,0 bytů na 1000 obyvatel.

Podíl bytů v dokončených rodinných domech na celkovém dokončených počtu bytů

Na území MAS Přemyslovské střední Čechy představovaly v roce 2012 bylo v rodinných domech dokončeno 353 bytů, tedy 70 % ze všech dokončených bytů v území.

V tabulce je vidět, že nejvíce se staví v obcích ORP Černošice (tj. v okrese Praha-západ) a v některých lokalitách na Kladensku.

Obce MAS, v nichž bylo v roce 2012 dokončeno aspoň 10 bytů

Obec	Celkem dokončeno	Z toho v RD	Bytů na 1000 ob.	ORP
Roztoky	90	40	11,5	Černošice
Buštěhrad	52	50	18,0	Kladno
Hřebeč	48	22	27,4	Kladno
Úholičky	33	2	44,5	Černošice
Slaný	31	17	2,0	Slaný
Holubice	25	23	15,6	Černošice
Statenice	23	21	17,9	Černošice
Slatina	16	16	34,2	Kladno
Veltrusy	15	14	7,8	Kralupy nad Vltavou
Horoměřice	14	4	4,0	Černošice
Nelahozeves	13	13	7,3	Kralupy nad Vltavou
Lidice	13	13	28,8	Kladno
Libčice nad Vltavou	11	8	3,3	Černošice
Královice	10	10	65,9	Slaný

Zdroj: ČSÚ UAP 2013

Sportovní vybavenost

Obce mají většinou základní sportovní vybavenost, ve většině obcí je k dispozici venkovní sportovní hřiště, dětské hřiště. V seznamu nejsou započítána hřiště při mateřských školách. Tělocvičny bývají v obcích součástí základních škol nebo sportovních organizací (Sokol, Tělovýchovná jednota) a jsou často využívány i pro kulturní akce.

Další, hlavně finančně náročnější sportovní zařízení, se nacházejí většinou ve větších sídlech v sousedství území MAS (Praha, Kladno, Kralupy nad Vltavou).

Sportovní zařízení v obcích v území MAS

druh	počet
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	89
Tělocvičny (vč. školních)	43
Stadiony otevřené	13
Zimní stadiony kryté i otevřené	1
Koupaliště a bazény	7
z toho kryté bazény	1

Zdroj: ČSÚ UAP 2013

Kulturní vybavenost

Kulturní život v obci umožňují ve většině obcí (56 obcí) zejména veřejné knihovny včetně svých poboček. V řadě obcí fungují také kulturní doby.

Během posledních desetiletí vymizela z většiny obcí stálá kina. Do kin se obyvatelé regionu mohou vypravit do třech obcí na území MAS - Slaný, Velké Přílepy, již jen příležitostně je využíváno kino ve Smečně.

Přírodní amfiteátr – Slaný, Smečno, Třebíz, Veltrusy, Okoř

Divadlo – Městské divadlo Slaný, v řadě obcí fungují amatérské divadelní soubory, které vystupují při různých příležitostech

Galerie – v obcích a městech Nelahozeves, Roztoky, Slaný, Veltrusy, Velvary, Horoměřice,

Středisko pro volný čas dětí – v obcích Líský, Roztoky, Slaný, Únětice

Muzea, skanzeny, galerie a památníky

název	obec
Malé asijské muzeum Ledce	Ledce
Muzeum Antonína Dvořáka Nelahozeves	Nelahozeves
Muzeum městyse Vraný	Vraný
Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy	Roztoky
Vlastivědné muzeum Slaný	Slaný
Vojenské muzeum Smečno	Smečno
Národopisné muzeum Slánska	Třebíz
Městské muzeum	Velvary
Památník Antonína Dvořáka	Zlonice
Železniční muzeum Zlonice	Zlonice
Památník V. B. Třebízského	Třebíz
Muzeum historických vozidel - Soukromé muzeum historických vozidel a zemědělských strojů V. Bečváře	Hobšovice

Středočeská galerie, expozice starého nábytku a zbraní - zámek	Nelahozeves
Galerie Hotelu Academic	Roztoky
Galerie Jiřího Corvina	Velvary
Galerie Orchidea	Horoměřice
Památník vyhlazení obce Lidice, muzeum památníku	Lidice

Zdroj: ČSÚ UAP 2013 a zdroje MAS

Ostatní vybavenost

Poštu má v obci třetina obcí, vzhledem současné strategii České pošty minimalizovat provoz venkovských pošt lze předpokládat, že zastoupení pošt v obcích bude mít v regionu spíše klesající tendenci.

Sbory dobrovolných hasičů působí v téměř polovině obcí, i když nejsou stejně aktivní. SDH mají v regionu dlouhodobou tradici (stále velmi aktivní sbor ve Velvarech je nejstarší v Čechách, působí nepřetržitě od roku 1864) a v mnoha menších vesnicích jsou SDH organizátorem většiny kulturních a společenských akcí.

Profesionální hasičský záchranný sbor se nachází ve Slaném. Obvodní oddělení policie je zřízeno ve třech obcích region (Libčice nad Vltavou, Slaný, Zlonice), v řadě míst působí městská policie.

Vlastní hřbitov má 53 obcí, celkem je v území 63 hřbitovů.

Cestovní ruch

V regionu existuje jediné turistické informační centrum ve Slaném.

Vybraná hromadná ubytovací zařízení na území MAS Přemyslovské střední Čechy

zařízení	obec
Apartmán Urban	Beřovice
Penzion Golfový dvůr	Beřovice
Dvůr Hoffmeister	Číčovice
Dvůr v polích	Číčovice
Ubytování na vsi	Holubice
Hotel Chotek	Horoměřice
Relax park Modrá Stodola	Horoměřice
Privát v Hořešovičkách	Hořešovičky
Penzion Stará Fara	Chržín
Penzion Hrádek	Ledce
Agropenzion u Bartoušků	Malíkovice
hotel Marina Vltava	Nelahozeves
Family hotel	Okoř
Hotel Kožova hora	Pletený Újezd
Academia Hotel & Congress Center	Roztoky
Penzion u Nováků	Roztoky
Penzion Tiché údolí s. r. o.	Roztoky
Penzion Eva	Roztoky, Žalov
Hotel Atlas	Slaný
Hotel Hejtmanský dvůr	Slaný
Motorest Vítov	Slaný
Penzion Union	Slaný
Privát M. Fišer	Slaný
Privát Na Skalkách	Slaný

Ubytovací zařízení U Benaru	Slaný
Ubytovna Acidotechna	Slaný
Víceúčelová sportovní hala Slaný – Hotel	Slaný
Zámek Blahotice	Slaný
Hotel Pod Sluncem	Třebíz
Ubytovna obecního úřadu Uhy	Uhy
Mlýn Únětice	Únětice

Zdroj: vlastní šetření, 2012

Vybrané kulturní památky

Památky z doby předslavanské	
Slaný – Slánská hora	třetihorní vyvřelina, 330 m, staré předslavanské osídlení (souvislé osídlení od pozdní doby kamenné) – nálezy
Klobuky – Kamenný muž	asi 3 m vysoký menhir 1 km za vsí, patří k největším menhirům v Čechách
Klobuky – nálezy keramiky	z doby bronzové i mladší doby železné
Knovíz – knovízská kultura	nálezy z doby 11. - 8.století př.n.l. (lid popelnicových polí), typická keramika, bronzové nástroje
Únětice – únětická kultura	starší doba bronzová (2000-1600 př.n.l.), četné nálezy z okolí Únětic, Rostok atd.,
Levý Hradec	osídlen již v mladší době kamenné
Řivnáč	osídlen již v mladší době kamenné
Libčice n.Vlt - Letky – pravěk	nález křemenného úštěpu a ohniště před 250 000 lety
Libčice n.Vlt.- Chýnov	keltské mohylové pohřebiště
Svrkyně – pohřebiště	kostrové a popelnicové pohřebiště
Zákolany – keramika	prehistorické naleziště, nádoby točené na hrncířském kruhu

Památky z dob Přemyslovců	
Libušín – hradiště	slovanské hradiště z 9.-10.století, 1,5 km od obce, opevněné valy, kostel sv. Jiří (je přestavěný), v opevnění rytiny jezdců
Otruby - Lidice (u Slaného)	přemyslovská tvrz a dvorec, kostel sv. Jakuba
Želenice – pohřebiště	slovanské pohřebiště
Levý Hradec – národní kulturní památka	opevněné hradiště z 9.století s opevněným předhradím, první sídlo přemyslovských knížat, původní kostel sv. Klimenta založen 882-884, nyní přestavěn, pokřtěn zde byl sv. Vojtěch (982)
Řivnáč	slovanské opevněné hradiště
Turské pole – bitva	dějiště legendární bitvy z doby knížete Neklana
Budeč – národní kulturní památka	hradiště založeno za prvních Přemyslovců, nad Kováry, jedna z prvních škol u nás, kostel P.Marie (základy), vedle rotunda sv. Petra a Pavla (do 905), nejstarší kamenná stavba v Čechách, přestavěno ve 12. a v 17. století
Libčice n.Vlt.- Liběhrad	Zříceniny hrádku z doby Přemyslovců
Holubice – rotunda	1224-26, dostavěna ve 14.století, nástěnné malby
Hřebeč – tvrz	tvrz Tasov, zmínky od 11.století, 1280 vypálena, 1285 kolem rozvalin založena dnešní obec Hřebeč, dnes archeologické naleziště

Památky z doby popřemyslovské	
Slaný – Velvarská brána	zbytky opevnění 1460-1480, brána je 38 m vysoká
Slaný – Černá bašta	součást opevnění

Slaný – kostel sv. Gottharda	založen v 50. letech 14.stol. na románských základech (bazilika 1131-50), opraven 1890
Slaný – klášterní kostel	Františkánský klášter s kostelem Nejsvětější Trojice 1581-1602
Slaný – renesanční domy	na náměstí, čp. 1, 14 (Modletický), 34 (Maňasovský)
Slaný – Dolín - kostel	Kostel sv. Šimona a Judy
Přelíc – kostel sv. Petra a Pavla	gotický, obnoven v 16. a 18. stol., dřevěná zvonice
Zlonice – zámek	renesanční z 1602, přestavěn kolem 1860
Zlonice – kostel Nanebevzetí P.Marie	Postaven 1727-35, nástěnné malby, bohatá vnitřní výzdoba
Klobuky – kostel	barokní kostel sv. Vavřince s pěkným interiérem
Vraný – kostel	kostel sv. Jana Křtitele, 1751-61, fresky, řezbářské práce
Vraný – zámek	1794, barokní
Vraný – pomník Sv. Čecha	pomník Sv. Čecha, před zámkem
Hobšovice – kostel sv. Václava	založen 1352, později přestavěn
Hobšovice – historické budovy	hrázděná stodola ze 17.stol. č.p. 13, špýchar ze 17.stol., č.p. 7, Boží muka na cestě z Dolína do Hobšovic, památník padlých z 1.sv.války
Knovíz – kostel	sv. Štěpána, gotický, přestavěn 1846
Zvoleněves – kostel	sv. Martina, původně gotický, rozšířen 1745
Želenice – kostel	s románskou lodí a gotickým chórem, přestavěn 1650-52, dřevěná zvonice krytá šindelem a kostel sv. Jakuba staršího
Smečno – zámek	původně hrad (1460), z něj zůstala jedna věž, přestavěn 1586, upraven 1750, park, v něm alegorické sochy
Smečno – kostel	gotický, přestavěn 1587, před ním sousoší Nejsv.Trojice 1744
Libušín – kostel sv. Jiří	kostel se zvonící, původně raně gotický, přestavěn 1660, 1883
Libušín – zvonice	dřevěná, krytá šindelem
Okoř – zřícenina hradu	původně z pol. 14.století, upraven renesančně a barokně, opuštěn 1773
Únětice – kostel	Nanebevzetí P.Marie 1777, socha Jana Nepomuckého
Roztoky – zámek	původně vodní tvrz, přestavěna renesančně a barokně, opravena 1956-66, nástěnné malby, sídlo Středoč. muzea
Roztoky – Braunerův mlýn	čp. 5, sídlo Středočeského muzea
Roztoky – kostel sv. Jiří	farní kostel z r. 1867
Statenice – zámeček	barokní z poloviny 18.století
Noutonice – kostel	gotický, přestavěn barokně 1695
Svrkyně – kostel sv. Michaela	farní kostel, postaven před r. 1311
Číčovice - sv.Vavřinec	románsko-gotický kostel z pol. 13. století, presbytář ze 14. stol, přestavěn 1835, 1910
Libčice n.Vlt. – kostel	barokní kostel sv. Bartoloměje 1763-69
Libčice n.Vlt. – hřbitov	socha Krista (Fr. Bílek, 1908)
Tursko – rezidence křížovníků	kostel sv. Martina (1796), dvůr aj.
Koleč – kostel a zámek	silně poškozeno, zvonice z r.1779
Olovnice – dvůr	barokní špýchar, později pivovar
Dřetovice – kostel	původně románský, přestavěn goticky a barokně
Zákolany/Černovičky – mlýn	Kaligrův mlýn (1752) na Zákolanském potoce
Svrkyně	Nejcennější jsou objekty: usedlost čp.10, 16,5, 6, 15, 18, 20. Chalupa čp.34 z poloviny 19.století.
Hole	Kaplička na návsi je z I. třetiny 19. století. Zajímavé jsou usedlosti čp.6,7, 3,1 Obec navržena za památkovou zónu.
Chržín – kostel	pozdí gotika, tři zvony, cínová křtitelnice)
Hospozín – kostel sv. Václava	goticko-renesanční z r. 1595, kamenná kazatelna s reliéfy
Pálec –kostel	gotický kostel Jména P. Marie (1333-38, Jan z Dražic), přestavba

	1550 a 1891
Páleč – tvrziště	zbytky velkého tvrziště ze 14.století za dvorem
Bakov – tvrz	z konce 16. století, sgrafita s loveckými scénami
Budenice – zámek	barokní zámek z konce 17. století
Budenice – kostel sv. Isidora	barokní, 1681-82
Dřínov – kostel sv. Lukáše	částečně gotický ze 13. století, věž přistavěna v r. 1906
Vraný - Lukov – kostel sv. Jiří	původně rotunda (13. stol.), 1672 přistavěna barokní loď a věž
Velvary – sloup	Mariánský sloup na náměstí
Velvary – opevnění a domy	zbytky hradeb a Pražská brána (1580), fortna, renesanční domy hlavně na náměstí
Velvary – Panská hospoda	místo vzniku písně „Ó Velvary“
Velvary – kostely	děkanský kostel sv. Kateřiny ze 14.století (přestavěn) a hřbitovní kostel sv. Jiří (1613) kostel Všech Svatých v Malovarech, pův. raně gotický
Veltrusy – zámek	postaven po 1810, po 1850 rokokově upraven, salla terena, japonský a čínský kabinet, čestný dvůr cenné sbírky v muzeu
Veltrusy – kostel	1897, gotický presbytář
Nelahozeves – zámek	státní zámek 1553-1614, česká renesance, přepychově zařízené interiéry, rytířský sál
Nelahozeves – kostel	pol. 14. století s gotickým presbytářem
Lidice - památník	památník obětem vyhlazení obce Lidice, v areálu i muzeum
Buštěhrad - zámek	barokní zámek, 1699 – 1705 stavba, dnes zchátralý
Buštěhrad - sloupy	morový z počátku 18.století, tzv.toskánský z konce 17.století
Buštěhrad - pivovar	pozdně gotický panský pivovar
Buštěhrad - kapličky	celkem 5 barokních kapliček, 3 z nich pochází z 18.století
Buštěhrad - bývalá fara	raně barokní zámeček, vybudovaný po třicetileté válce, dnes využívána jako ZUŠ

Zdroj: ORP, MAS

2.2.6. Životní prostředí

Území bylo pojmem již v dávném středověku. Krajina regionu Přemyslovských středních Čech je v převážné většině kultivovaná a poznamenána lidskou činností, bohužel i negativně. Značnou zátěž pro krajinu i obyvatele představuje intenzivní automobilová doprava, v blízkosti ruzyňského letiště i doprava letecká. Sousedství Prahy se projevuje zvláště v posledních desetiletích i značným výskytem černých skládek. Naproti tomu se již zřetelně zlepšila kvalita ovzduší a vody, a to jak útlumem těžkého průmyslu v sousedních městech (Praha, Kladno), tak zásluhou ekologických staveb a opatření (čistírny odpadních vod, odlučovače popílku a jedovatých plynů apod.).

Středočeská oblast, kde se území MAS nachází, má zvláštní postavení v rámci českých zemí díky své složitě a v mnohém směru specifické problematice. Na jedné straně v ní nalézáme vysokou diverzitu přírodních poměrů, na druhé straně však husté zalidnění, rozvinutý průmysl, těžbu nerostných surovin a především blízkost největší urbanizované plochy českých zemí, kterou představuje hlavní město Praha a jeho zázemí včetně komunikačních sítí. To se projevuje v nadmíru složité problematice ochrany přírody. Tlak ekonomických zájmů zde totiž ohrožuje přírodní hodnoty v míře, která nemá obdoby v jiných krajích ČR.

Přírodní parky a vybrané přírodní památky

Přírodní park Džbán	416 km ² , vyhlášen 1994, zasahuje na území obcí Bílichov, Pozdeň, Jedomělice, Smečno, Libušín
Přírodní park Okolo Okoře a Budče	vyhlášen 1997, rozšířen 2011, zasahuje na území obcí Čičovice, Okoř, Svrkyně, Zákolany, Dřetovice, Koleč, Blevice, Slatina, Olovnice,

	Otvovice, Holubice, Dolany
NPP Bílichovské údolí	1,7 ha, v nadm. výšce kolem 400 m, vyhlášena 1983, lokalita významná výskytem kýchavice černé
PP Bohouškova skalka	U Klobuk, 1,75 ha, nadm. výška 300-310 m, vyhlášena 1987, rostlinná společenstva na křídových sedimentech
NPP Cikánský dolík	U Bílichova, 0,5 ha, nadm. výška asi 370 m, vyhlášena 1987, chráněné porosty slatin (šášina načernalá, mečík bahenní aj.)
PP Hradiště	U Dřínova, 2,8 ha, kolem 290 m nad m., vyhlášena 1990, stepní ekosystém Slánska, výskyt ohrožené čičorky pochvaté
PP Kovárské stráně	pravý břeh Zákolanského potoka, 1,7 ha, cca 290 m nad m., vyhlášeno 1987, teplomilná bylinná a křovinná společenstva (hlaváček jarní, kozinec rakouský aj.)
PP Na Pilavě	U Bílichova, 3 ha, cca 400 m nad m., vyhlášeno 1969, naleziště kýchavice černé
PP Otvovická skála	na pravém břehu Okořského potoka, 1,3 ha, 210-260 m n. m., vyhlášeno 1985, skalní výstup se stepními ekosystémy
PP Pašijová dráha	U Libušína, 50,6 ha, 360-420 m, vyhlášeno 1987, teplomilná lesní společenstva na křídovém podkladu
PP Pod Šibenicí	U Velvar, při Vranovském potoce, 3 ha, 185 m, vyhlášeno 1987, slanomilné rostliny (kamyšník přímořský, ostřice žitná aj.), vápnité, mírně zasolené půdy
PP Podlešínská skalní jehla	asi 230 m, vyhlášeno 1986, 8 metrů vysoká skála ze starých karbonských hornin
PP Smečenská rokle	6 ha, 360-415 m, vyhlášeno 1987, ostře zaříznutý kaňon v křídových útvarech, přirozená vegetace
PP Třebichovická olšinka	niva Vinařického potoka, 0,6 ha, 260 m, vyhlášeno 1986, mokrá luka s výskytem bledule jarní, bažinatých olšin aj.
PP Ve Šperkovně	U Hradečna, 0,4 ha, 380 m., vyhlášeno 1986, vlhkomilná společenstva s výskytem kapradiny hadilky
PP Čičovický kamýk	2 ha, 319-345 m, vyhlášeno 1989, buližníkový ostroh, paleontologické naleziště (zkamenělí mořští živočichové)
PR Roztocký háj – Tiché údolí	114 ha, 195-300 m, vyhlášeno 1951, většinou lesem pokrytá souvislá část krajiny, kostřavové a kavylové stepi, četné druhy drobných obratlovců, ptáků i savců (kuna lesní, liška obecná)
PP Mokřiny u Beřovic	(dříve Hobšovický rybník) se nachází v údolí Bakovského potoka mezi obcemi Beřovice a Hobšovice v okrese Kladno. Správa AOPK Praha. Chráněné území bylo vyhlášeno v roce 1990 pod názvem Hobšovický rybník; původní rozloha činila 8,93 ha. Roku 2008 došlo k mírnému rozšíření území a změně názvu. Důvodem ochrany je Hobšovický rybník se svým okolím, který tvoří významné hnízdiště, nocoviště a tahová zastávka ptactva a biotop mokřadní zvířeny a květeny.
PP Ostrov u Jedomělic	PP byla vyhlášena v roce 1987 a nachází se u obce Jedomělice. Důvodem ochrany je naleziště třemdavy bílé.
PP Slánská hora	(330,1 m), 2,23 ha. Území PP zaujímá vrcholovou část plus severní a západní svahy hory. Zbytek hory představuje ochranné pásmo přírodní památky. Většinu svahů Slánské hory pokrývá smíšený les, na severním a západním úbočí se nacházejí bizarní čedičová skaliska s několika puklinovými jeskyňkami. V minulosti zde vyvěraly dva slané prameny, které daly městu jméno; do dnešní doby se však nezachovaly

PP – přírodní památka, NPP – národní přírodní památka, PR – přírodní rezervace
Zdroj: Chráněná území ČR 1, Consult Praha 1996, aktualizováno 2012

Krajina MAS Přemyslovské střední Čechy spadá do oblasti Dolního Povltaví s Pražskou tabulí, je součástí Středolabské tabule, charakteristické druhově bohatými rostlinnými společenstvy. Vyhřátá stanoviště na skalách kolem Vltavy jsou domovem koniklece lučního, třemdavy bílé, pryskyřníku ilyrského, lipnice bádenské a křivatce českého. Z živočichů je na území mikroregionu nejzajímavější a nejvýznamnější fauna obojživelníků, plazů a drobných savců.

Vodní toky byly na území MAS také zásadně pozměněny regulacemi, melioračními zásahy, vytvářením nádrží na toku apod. Nejvýraznější vliv na jejich současný stav měly úpravy vodních toků, které znamenaly napřímení trasy toku a denaturalizaci jeho koryta – vydláždění betonovými prvky nebo dokonce uzavření toků do potrubí, homogenizaci hydrologických poměrů, odstranění břehových a doprovodných porostů apod. Zcela zásadní vliv na funkce vodních toků mělo nevhodné využívání údolních niv, především velká míra jejich zornění. Veškeré tyto prvky charakterizuje zásadní narušení říčního kontinua, kdy v konečném výsledku došlo ke snížení samočisticí schopnosti vodních toků, k omezení jejich ekologické a hydrologické funkce v krajině, zásadních změn v oživení a struktuře společenstev a k celkovému snížení ekologické hodnoty těchto ekosystémů. Ještě v poměrně nedávné době převládalo chybné přesvědčení, že protipovodňová ochrana sídel je bezproblémově řešitelná dostatečně kapacitními koryty vodních toků nebo transformací povodňových průtoků velkými retenčními nádržemi. Následující dramatické úpravy koryt vodních toků, jejich zvýšená kapacita (vystavění profilu s největší možnou rychlostí proudění), napřímení, prohloubení s dopadem na zpětnou erozi ve výše ležících úsecích toku, zcela zničily nebo závažně poškodily biotopy vázané na prostředí proudící vody.

Vltava

Vltava od Prahy po Mělník je technicky upravená zejména pro potřeby plavby, podélný profil toku určuje soustava zdymadel. I se zřetelem k plavebnímu využití technická úprava zbytečně velkou měrou zbavuje řeku členitosti. V rámci odstraňování povodňových změn byly z významné části zlikvidovány břehové a příbřežní porosty, zbývající jsou ve špatném zdravotním stavu. Koncepční péče o porosty neexistuje. Následné úpravy v podstatě zlikvidovaly projevy samovolné denaturace povodní v roce 2002. Tento úsek řeky provází mezinárodní cyklistická stezka, jejíž špatný stav neodpovídá západoevropskému standardu cyklostezek vedoucích podél srovnatelných vodních toků. Přitom má tento úsek nezanedbatelný rehabilitační potenciál, a to zejména v těchto bodech:

- a) V některých pasážích je tvrdá technická úprava břehů včetně dlážděné potahové stezky zbytečná a může být nahrazena přírodě bližším řešením.
- b) Celková rehabilitace parku ve Veltrusích, včetně rozvráceného vodního režimu. Dosud opomíjený severní okraj parku má velký potenciál jako přírodní území.
- c) Úprava povltavské cyklostezky na standardní úroveň. Po povodni roku 2002 byla příležitost v některých lokalitách využít povodňových změn k dílčí revitalizaci toku a nivy Vltavy. AOPK ČR, odborné pracoviště ochrany přírody a krajiny, správci vodního toku doporučovala využití rozpadu břehových dlažeb, starých koncentračních hrází a potahových stezek nesloužících původnímu účelu v některých technicky málo exponovaných úsecích, rehabilitaci zbytkových přírodních lokalit typu zbytku ramene Kocanda u Dolan, využití pravobřežní nádrže ve Veltrusích k rozčlenění toku. Tato příležitost však nebyla dosud využita a úsilí správce vodního toku bylo věnováno převážně věrné obnově výchozího stavu technické úpravy toku pocházející z 1. poloviny 20. století.

Přítoky Vltavy

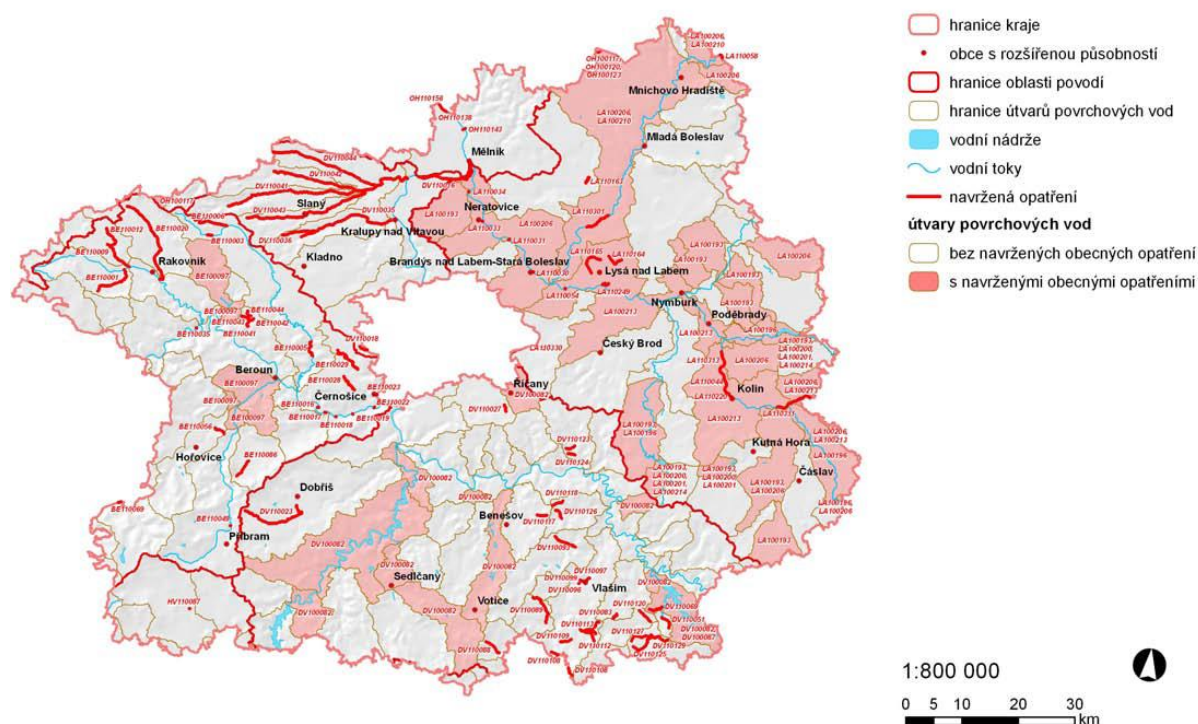
Síť přítoků Vltavy, tekoucích souběžně od západu k východu, odvodňuje Slánsko a Velvarsko. Celkově se jedná o zemědělsky velmi intenzivně využívanou krajinu. V úhrnu skromné přírodní hodnoty této krajiny se soustřeďují převážně do údolí potoků, což těmto vodním tokům dodává na důležitosti.

V zanedbaných a jakoby zapomenutých údolích se někde vyskytují cenná přírodní území a některé úseky těchto toků jsou hodnotné přírodního charakteru (jako například významné části Zákolanského potoka), naopak jiné části jsou postiženy nadměrným rozsahem technických úprav (zejména toky v povodí Bakovského potoka – Červený, Bakovský, Zlonický, Vranský potok). Rehabilitace ekologické stability této krajiny bude zřetelně vycházet právě z těchto vodních toků a jejich údolí. V minulých letech započal tento proces několika akcemi Programu revitalizace říčních systémů – z iniciativy soukromých investorů byly vybudovány nebo rekonstruovány malé vodní nádrže v Pálči, Jarpicích, Zichovci a Skurech.

Slánsko patří k oblastem, kde byl nejméně ovlivněn rozsah vodních prvků. Specifickým problémem je redukce přirozené šířky říčních koridorů zástavbou, která vede mj. k velkým škodám za extrémních povodní. Celkově je Slánsko a také Velvarsko vodohospodářsky labilní – zatímco běžným stavem je nedostatek vody v krajině, při mimořádných srážkových událostech zesiluje charakter krajiny a upravenost vodních toků povodňová rizika (Velvary, 2002). Bakovský potok patří k pravidelně sledovaným tokům ve Středočeském kraji. Problematické jsou hlavně úseky vodních toků s menší vodností a vysokou kumulací zdrojů znečištění. Mezi toky, ve kterých byla identifikována velmi silně znečištěná voda (V. třída jakosti), byl zařazen Zákolanský potok.

Slánsko patří k nejsušším oblastem České republiky vůbec (úhrn celoročních srážek se pohybuje v průměru kolem 460 mm), a tak drobné toky obecně trpí nedostatkem vody. Plány povodí předpokládají právě na tocích na Slánsku realizaci opatření, která mají částečně tento stav napravit a přiblížit toky přírodnímu stavu (obnova přirozené členitosti vodního toku v rámci koryta, aktivace, obnova a zřizování postranních ramen, tůň a mokřadů, hospodaření na rybnících apod.).

Opatření k zajištění odpovídajících hydromorfologických podmínek

Zdroj: Plány oblasti povodí, převzato z Vyhodnocení podkladů pro druhou úplnou aktualizaci rozboru udržitelného rozvoje Středočeského kraje, červen 2013

Významné krajinné prvky na území MAS

lokality	popis	Stav - řešení
"Dolany" Dolany 5,82 m2	louka s bohatým druhovým	degradace - extenzivní

	složením lučního porostu -	hospodaření
"Alej Středokluky" Středokluky 1,5 km	lipová alej	
"Levý Hradec" Žalov	rozptýlená zeleň, lokalita významná z hist. hlediska	
"761" Blevice	travnatý svah s výskytem hlaváčku jarního (<i>Adonis vernalis</i>)	Degradace - extenzivní hospodaření
"2200" Běloky	křídové sedimenty na Žákově skále	Degradace - uchování daného stavu
"1256" Libušín	park se 48 vzrostlými stromy (převážně lípy (<i>Tilia sp.</i>))	nálet, zarůstání - uchování stromů ve vyhovujícím stavu
"373" Honice	park se vzrostlými stromy	nálet dřevin prořezávky
"238" Otovice	břidličnaté skály s výskytem bělozářky (<i>Anthericum sp.</i>)	degradace, eroze
"545" Libušín	vodní nádrž s mokřadem	zásahy do vodního režimu
"1238" Libušín	jírovcová alej na dolu Gottwald	zarůstání, nálet
"Louka u Třebichovic" Třebichovice	výskyt ohrožených druhů rostlin	Degradace a zarůstání ploch - extenzivní hospodaření
"233" Saky	lokalita s výskytem hořečku nahořklého (<i>Gentianella amarella</i>)	degradace, zarůstání - extenzivní hospodaření
"Kořenice" Nelahozeves	jižně exponované stráně, ochrana teplomilného trávníku	degradace, eroze - extenzivní hospodaření
"Nad rybníkem" Zeměchy	mokřad na Knovízském potoce, rostlinná mokřadní společenstva, hnízdiště ptactva	zásahy do vodního režimu - ponechat příraz
"226" Podlešín	travnatý svah s výskytem kozince (<i>Astragalus sp.</i>) porost s trnovníkem akátem (<i>Robinia pseudacacia</i>)	
"1075" Neuměřice	staré lomy s roztroušenou zelení	skládkování - udržení lokality ve vyhovujícím stavu
"3333" Podlešín	strmá stepní stráň s výchozy skalek s růží šípkovou (<i>Rosa canina</i>)	Degradace a zarůstání ploch - extenzivní hospodaření
Želenice	smíšená zeleň keřů, zpustlé sady	Nálet - extenzivní hospodaření
"117" Vraný	mokřad a mokřadní louky, rákosíště, výskyt vodního ptactva	zásahy do vodního režimu - uchování vyhovujícího stavu
201" Vraný	pískovcová stráň a bývalá pískovna	Degradace a zarůstání ploch - extenzivní hospodaření
"1898,1998" Bakov	travnaté stráně, pastviny, remízky, výchozy skalek	Degradace a zarůstání ploch extenzivní hospodaření
"Smečenská alej" Smečno, Ledce	liniová zeleň	udržení korunstromů ve vyhovujícím stavu
„2340“ Slaný	Skupina vzrostlých stromů	Nálet dřevin – zachován ve vyhovujícím stavu
"100" Klobuky	Alej vzrostlých lip (<i>Salix sp.</i>) při silnici Klobuky - Ceradice	Udržení korun ve vyhovujícím stavu
„Hlinská stráň“ Malíkovice	Teplomilné keře, borovice, kleč (<i>Pinus mugo</i>)	Degradace - prořezávky
„Zlonická alej“ Jarpice, Zlonice, Šlapanice	Liniová zeleň	Udržení korun stromů ve vyhovujícím stavu
„lesopark Háje“ Slaný	Parkový charakter lesa	Zarůstání - prořezávky
„Břehový porost“ Beřovice	Břehový porost bývalého Bakovského potoka	Zarůstání - prořezávky
„2905“ Kutrovice, Kvíllice	Lužní les, mokřad a rákosíště v nivě Pozdeňského potoka	Zásahy do vodního režimu – extenzivní hospodaření

„1464“ Ledce	Porosty podél Šternberského potoka	Zarůstání - prořezávky
"1075" Olovnice	staré lomy s roztroušenou zelení	
"691" Olovnice	rákosiště v údolí Svatojiráského potoka	zásahy do vodního režimu - extenzivní hospodaření

Zdroj: Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje

Seznam evropsky významných lokalit – Natura 2000

lokality, rozloha	kategorie ochrany	umístění	význam
210100 Bílichovské údolí, 115,2204 ha	PP (přírodní památka), NPP (národní přírodní památka)	Bílichov, Líský	Jedno z nejzachovalejších džbánských údolí (spolu se Smradenským údolím a Cikánským dolíkem). Významné jsou zejména rozsáhlé vysokokmenné okroticové bučiny. Vzhledem k orientaci a zastínění je podrost ve většině porostů značně mezernatý, nicméně v území se charakteristické druhy vyskytují: okrotice bílá (<i>Cephalanthera damasonium</i>), okrotice červená (<i>Cephalanthera rubra</i>), hlístník hnízdák (<i>Neottia nidus-avis</i>) atd. Dalšími velmi významnými typy biotopů jsou lesní pěnovecová prameniště a zejména druhově velmi bohaté údolní luhy. Těžiště výskytu vzácných a ohrožených druhů je podél pěnovecových pramenišť a hlavně v údolních luzích. Několik mikrolokalit s výskytem bohatých populací reliktního druhu kýchavice černé (<i>Veratrum nigrum</i>). Ojedinělý výskyt střevočnicku pantoflíčku (<i>Cypripedium calceolus</i>). Další vzácné a ohrožené druhy: lýkovec jedovatý (<i>Daphne mezereum</i>), medovník meduňkolistý (<i>Melittis melissophyllum</i>), lilie zlatohlavá (<i>Lilium martagon</i>), okrotice bílá (<i>Cephalanthera damasonium</i>), okrotice červená (<i>Cephalanthera rubra</i>), prvosenka jarní (<i>Primula veris</i>), kruštík široolistý (<i>Epipactis helleborine</i>), bradáček vejčitý (<i>Listera ovata</i>), vstavač nachový (<i>Orchis purpurea</i>), vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>), v. zelenavý (<i>P. chlorantha</i>), kamejka lékařská (<i>Lithospermum officinale</i>) nebo oměj vlčí mor (<i>Aconitum lycoctonum</i>) a o. pestrý (<i>A. variegatum</i>).
CZ0210726 - Vápnomilný bor u Líského 4,0755 ha	PP	Hořešovice, Líský	Zajímavý borový porost s druhově pestrým podrostem s výskytem celé řady velmi významných a vzácných druhů rostlin. Na jediné lokalitě ve středních Čechách a na jedné z mála v rámci celé České republiky se zde v poměrně početné a vitální populaci vyskytuje drobná orchidej smrkovník plazivý (<i>Goodyera repens</i>).
CZ0212004 - Malíkovická stráň 9,6112 ha	PP	Drnek, Malíkovice, Řisuty	Jedna z na počet nejbohatších lokalit střevočnicku pantoflíčku (<i>Cypripedium calceolus</i>), v porostech smrčin však vlivem zastínění sporadicky kvetoucích.
CZ0213016 - Zákolanský potok 10,1023 ha	PP	Běloky, Dobrovíz, Hole u Svrkyně, Hostouň u Prahy, Kováry, Noutonice, Okoř,	Lokalita raka kamenáče (<i>Austropotamobius torrentium</i>), která je nejseverovýchodněji položená v rámci středočeského regionu. Jedná se o tok v poměrně kulturní a odlesněné krajině (ve srovnání s lokalitami např. na Křivoklátsku), a to včetně pramenné oblasti. Zajímavý je také fakt, že se jedná o přímý přítok Vltavy (narozdíl od lokalit křivoklátských). Je jedním z mála toků, kde se vyskytuje společně rak kamenáč a rak říční.

		Středokluky, Svrkyně,	
CZ0213059 - Třebichovická olšinka 0,4477 ha	PP	Třebichovice	Izolovaný výskyt vrkoče útlého (<i>Vertigo angustior</i>) v oblasti hospodářsky využívaného území s převahou polního hospodářství; rovněž výskyt řady dalších citlivých druhů: např. vrkoč mnohozubý (<i>Vertigo antivertigo</i>), údolníček rýhovaný (<i>Vallonia enniensis</i> a kuželík tmavý (<i>Euconulus praticola</i>).
CZ0213070 - Slánsko - Byseňský potok 26,2641 ha	PP	Dolín, Otruby, Slaný, Trpoměchy	Významný krajinný fenomén, refugium páchníka hnědého (<i>Osmoderma eremita</i>).
CZ0213072 – Smečno 70,1981 ha	PP	Hradečno, Ledce u Kladna, Přelíc, Smečno	Významná entomologická lokalita, refugium xylofágního druhu páchníka hnědého (<i>Osmoderma eremita</i>).
CZ0213083 – Veltrusy 297,4323 ha	PP	Veltrusy,	Významný krajinný fenomén. Významná entomologická lokalita, refugium xylofágních druhů - páchníka hnědého (<i>Osmoderma eremita</i>) a roháče obecného (<i>Lucanus cervus</i>).
CZ0212019 - Smradovna 159,4868 ha	PP, NPP	Bílichov, Zichovec	Důvodem ochrany je především komplex vápnitých slatinišť, lučních pěnovecových pramenišť (plošně omezená) a lesních pěnovecových pramenišť na dnech a svazích Cikánského dolíku a Smradenského údolí, které hostí řadu ohrožených druhů rostlin.
CZ0212002 - Červené dolíky 2.1671 ha	PP	Drnek, Malíkovice	V nivě potoka převládají údolní jasanovo-olšové luhy (sv. <i>Alnion glutinoso-incanae</i>) (L2.2A), na svazích jsou porosty s přimíšenými nepůvodními dřevinami, smrkem a borovicí. Střevíčník pantoflíček (<i>Cypripedium calceolus</i>) roste ve slabě podmáčeném listnatém lese s převahou javoru klenu (<i>Acer pseudoplatanus</i>) a vtroušenou borovicí (<i>Pinus sylvestris</i>) a smrkem (<i>Picea abies</i>). V podrostu se vyskytují druhy: bažanka vytrvalá (<i>Mercurialis perennis</i>), pstroček dvoulistý (<i>Maianthemum bifolium</i>), samorostlík klasnatý (<i>Actaea spicata</i>), lýkovec jedovatý (<i>Daphne mezereum</i>), pcháč zelinný (<i>Cirsium oleraceum</i>), prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), vemeník zelenavý (<i>Platanthera chlorantha</i>) aj. Jedná se o slabší populaci v rámci České republiky, ale perspektivní.
CZ0210107 - Krnčí a Voleška 33,0 ha	PR (přírodní rezervace)	Libušín	Velmi dobře zachovalé mochnové doubravy na okraji Kladna s bohatou populací kriticky ohroženého druhu <i>Pyrola media</i> (zřejmě nejbohatší populace v České republice) a přítomností dalších vzácných druhů. Místy dobře zachovalé typické prudké svahy džbánských údolí se zajímavou morfologií vzniklou sesuvnou činností, které jsou porostlé bučinami a suťovými lesy s výskytem některých vzácnějších druhů. Ojedinělý výskyt několika exemplářů střevíčníku pantoflíčku (<i>Cypripedium calceolus</i>).

Zdroj: Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje

Ložiska nerostných surovin a těžební činnost

Na území MAS Přemyslové střední Čechy se nacházejí ložiska černého uhlí, jejichž těžba v minulosti podpořila průmyslový rozvoj a význam Kladenska. Uhlonosný karbon v okrese Kladno je součástí kladensko-rakovnické pánve. Dlouhodobou těžební činností jsou zásoby uhlí téměř vyčerpané a těžba byla z ekonomických důvodů ukončena.

Na území jsou evidována následující ložiska černého uhlí v obcích Slaný, Třebusice a Malíkovice – Řisuty. Poslední nově ověřené ložisko Slaný, které bylo před rokem 1990 připravované k otvírce, je v současnosti zahrnuto do útlumového programu.

Naleziště rud na území MAS:

- černé uhlí – okolí Slaného v kladenské pánvi,
- ložisko germania (vázané na černé uhlí) je v okrese Kladno v k. ú. Třebusice,

Dále se na území nacházejí dvě netěžená ložiska jílu – Kačice a Malíkovice – Řisuty. Jedná se o neperspektivní ložiska, jejichž surovina byla ověřena při průzkumu černého uhlí jako doprovodná a nachází se v hloubce 600 m pod úrovní okolního terénu.

Ložiska štěrkopísků se nacházejí především v severovýchodní části – v okolí Velvar. V minulosti bylo ložisko Chržín těženo stěnovou pískovnou Uhy. V jeho severním pokračování mezi obcemi Chržín – Nové Ouholice – Nová Ves a Sazená se nachází netěžené ložisko Chržín – Nové Ouholice. Ve stejné oblasti, cca 2 km od Nelahozevsi, se nachází i těžené ložisko Nelahozeves – Uhy. V centrální části pískovny je provozována skládka tuhých komunálních odpadů.

Dalším těženým ložiskem je ložisko Černuc. Cihlářskou surovinou jsou tu spraše či sprašové hlíny, s častým podílem úlomků a nehojnými výskyty cicvárů. Ověřena byla na výhradních ložiskách Třebichovice a Ledce – Šternberk.

Na ložisku Libčice – Letky, „Na Zabitém“, se těží cihlářské suroviny pro nový závod v Letkách. Surovina je vhodná i pro náročnější výrobní sortiment tenkostěnných prvků pro stropní konstrukce. Vytěžené prostory ložiska slouží jako řízené skládky pro komunální a inertní odpad. Ložisko je náhradou za ložisko Letky – Libčice nad Vltavou.

Další náhradní surovinovou základnou je nevýhradní ložisko Libčice – Tursko. Vytěžené ložisko Libčice znamená hrozbu přeměny vytěžených jamy na divoké skládky. V současné ekonomické situaci se vyplácí koupit lom a nechat jej zavézt odpadky.

Skládky odpadu na území MAS Přemyslovské střední Čechy

Název	Skupina	Projektovaná kapacita (m ³)	Volná kapacita	Předp. rok ukončení skládk.	Poznámka
Skládka UHY s.r.o.	S III (S-00)	750.000			byla otevřena nová etapa
TAUM - Václav Maurer - terénní úpravy pískovna Černuc	S-IO	3.200.000			300.000 m ³ odpadních hmot
MěÚ Veltrusy - skládka Veltrusy Pískovna	S I (S-00)	80.000	25.000 t	2010	
Bohemian Artisan, s.r.o. - cihelna Stehelčevs	S I	60.000		2007	
Bohemian Artisan, s.r.o. - Letky / Libčice n. Vlt.	S I	300.000			
Šroubárna Libčice spol.	S II	60.000	30.000 m ³	2030	vedeno jako

s .r.o. - odkaliště Kovandova bouda					vodohosp. dílo, nyní se neukládá
Vratislav Matoušek – skládka inertních odpadů – Libčice pískovna	SI	1.200.000		2020	
REGIOS a.s. – skládka Úholičky	S III (S-00)	845.000	732.000 m ³	2031	skládkování rozděleno na 5 etap
Real Leasing Kladno, spol. s r.o. - skládka Buštěhradská halda	SII	4.510.000		2005	

Zdroj Koncepce POH, Středočeský kraj

Spalovací zařízení na území MAS Přemyslovské střední Čechy

Provozovatel	Provozovna	t/rok	Poznámka
ICN, a.s.	Roztoky	6 800	NO s výjimkou PCB, v současnosti mimo provoz, spalovna nesplňuje limity, pravděpodobně se bude rekonstruovat

Zdroj Koncepce POH, Středočeský kraj

Likvidace odpadů na území MAS Přemyslovské střední Čechy

zařízení	určení	sídlo
COMAX, spol. s r.o., 273 24 Velvary 420	Využívání odpadů tavením	Velvary 420, 273 24
EKO - KARBO a.s., sídlo - Soukenická 996/11, Ostrava - Moravská Ostrava; kancelář - Dubská, Teplárna Kladno 1, 272 80 (tel.: 312 644 954)	Semimobilní mísící stanice popelovin na výrobu stabilizátu	Pískovna Černuc
Městský podnik služeb Kladno spol. s r.o., Smečenská 381, 272 04	Překladiště odpadů	Areál MPS, bývalá skládka Kladno - Libušín
Městský podnik služeb Kladno spol. s r.o., Smečenská 381, 272 06	Recyklace stavebních a demoličních odpadů	Areál MPS, bývalá skládka Kladno - Libušín
Oldřich Poláček, Hole 11, 252 64 Svrkyně	Mobilní recyklační linka na úpravu stavebního odpadu	Sběrný dvůr Salvátor, Malé Čičovice
REGIOS a.s. Úholičky, Úholičky 215, 252 64 Velké Přílepy	Mechanická úprava plastů před jejich mater. využitím	areál skládky Úholičky

Zdroj Koncepce POH, Středočeský kraj

Staré ekologické zátěže s extrémní a vysokou rizikovostí na území MAS

Okres / Lokalita	Místní název	Provozovatel	Rizikovost	Doporučení dalšího postupu
Černuc	Pískovna	OÚ Černuc	2-vysoká	provedení hydrogeol. průzkumu a na základě výsledků skládku vhodným způsobem sanovat.

Slaný	Skládka TKO Slaný „U letiště“	TS Slaný	2-vysoká	Zamezení infiltrace srážkových vod, odvedení povrchových přívalových vod, zbudování monit. systému. Provedení sanace skládky - úprava sklonu svahů (1 : 2,5), zbudování těsnící vrstvy, vybud. obvodových příkopů pro odvod srážek, provedení biologické rekultivace povrchu, zbudování reprezentativních monitorovacích objektů (2 - 3 vrty v prostoru pod skládkou).
Želenice	Pod kaštany	OÚ Želenice	2-vysoká	Skládka je poměrně velkého rozsahu, bylo by vhodné ověření možnosti kontaminace podzemních vod v okolí skládky.
Přelíc	U čtyř patníků	OÚ Přelíc	2-vysoká	pravidelné monitorování skládky, na jejím základě bude rozhodnuto o dalším postupu.
Nelahozeves	Struskoviště - skládka sudů styrenu	Kaučuk, a. s., Kralupy nad Vltavou	2-vysoká	Monitoring vod

Zdroj Koncepce POH, Středočeský kraj

Koeficient ekologické stability¹

Podle koeficientu ekologické stability, který měří podíl ekologicky příznivých ploch a ploch, které zatěžují životní prostředí, patří do území s max. narušením přírodních struktur v celkem 22 obcích. Většina obcí regionu náleží do území nadprůměrně a intenzivně využívaných zejména zemědělskou velkovýrobou. Ekologicky vyváženou krajinu nalezneme ve třech obcích regionu (Drnek, Hradečno, Statenice) a v Bílichově jde o krajinu s převahou přírodních a přírodě blízkých struktur.

- $<0,10$: Území s max. narušením přírodních struktur, základní ekolog. funkce musí být intenzivně a trvale nahrazovány technickými zásahy
- $0,10 < Kes < 0,3$ - Území nadprůměrně využívané, se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekolog. funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy
- $0,30 < Kes < 1,0$ - Území intenzivně využívané zejména zemědělskou velkovýrobou, oslabení autoregulačních pochodů způsobuje jejich značnou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie
- $1,00 < Kes < 3,0$ - Vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je i nižší potřeba energomateriálových toků (Drnek, Hradečno, Statenice, Svinařov)
- $3,00 < Kes$ Stabilní krajina s převahou přírodních a přírodě blízkých struktur

Z 90 obcí patří do nejvyšší kategorie (s nejvyšším koeficientem) jediná (Bílichov), do druhé jen čtyři. Z větších sídel jsou na tom nejlépe Roztoky (těsně pod hranici 1,0).

Naopak do nejhorší kategorie spadá třetina obcí (32), několik z nich s koeficientem 0,02 (Černuc, Loucká, Poštovice) nebo 0,03 (Hospozín, Kmetiněves, Vrbičany).

¹ Podíl ekologicky příznivých ploch a ploch, které zatěžují životní prostředí. Počítá se jako poměr druhů pozemků (chmelnice + vinice + zahrady + ovocné sady + trvalé travní porosty + lesní půda + vodní plochy) / (orná půda + zastavěné plochy + ostatní). Použitý způsob výpočtu řadí chmelnice mezi stabilní (ekologicky příznivé) plochy. Zdrojem dat pro výpočet je ČÚZK, a to na základě metodického návodu k příloze č. 1 části B vyhlášky č. 500/2006 Sb. o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti.

Obce MAS s nejvyšším koeficientem ekologické stability

Obec	Koeficient ekol. stability	ORP
Bílichov	6,92	Slaný
Drnek	2,63	Slaný
Statenice	1,96	Černošice
Hradečno	1,62	Kladno
Libušín	1,16	Kladno
Jedomělice	0,88	Slaný
Roztoky	0,80	Černošice
Pozdeň	0,76	Slaný
Libovice	0,72	Slaný
Knovíz	0,53	Slaný

Zdroj: ČSÚ UAP 2013

2.2.7. Život v obcích

Život v obcích regionu v poslední době postupně ožívá. Fungují zde zájmové spolky, které se kromě své činnosti podílejí na obnově společenského a občanského dění na venkově, jako jsou například:

- místní sbory dobrovolných hasičů,
- myslivecké spolky
- Sokol
- sportovní kluby (fotbal, kynologie apod.)
- jezdecké kluby
- rybářské spolky
- zahrádkáři a chovatelé
- Český svaz ochránců přírody
- Turistické oddíly mládeže
- Klub českých turistů
- ochotnická divadla
- amatérské hudební skupiny
- neziskové organizace v oblasti kultury

Obrazem činnosti zájmových, sportovních a společenských organizací je také jejich zapojení do práce místní akční skupiny. Nejde jen o těch zhruba 20 neziskových organizací, které jsou nebo byly přímo členy MAS, ale i o desítky dalších, které byly již podpořeny z grantu Malý přemyslovský měšec anebo alespoň informují o svých připravovaných nebo uskutečněných akcích, přispívají do Přemyslovských listů apod.

Činnost neziskového sektoru a oživení života v obcích chce MAS i nadále podporovat vlastním grantem a propagací činnosti, jak v Přemyslovských listech, tak ve vydávání publikací, které budou věnovány činnosti některých v regionu výrazně se projevujících spolků. První z nich již vznikla a je věnována činnosti sborů dobrovolných hasičů.

2. 3. Rozvojový potenciál

Územní plány a rozvoj obcí

Situace v oblasti územního plánování obcí je poněkud nepřehledná. Podle dat MěÚ Slaný nemají tři obce územní plán vůbec (Chržín, Kvíllice a Uhy), v dalších pěti byl na konci roku 2013 územní plán v přípravě (Hořešovice, Loucká, Třebíz, Neprobylice, Přelíc).

V následující tabulce je přehled o tom, v jakém stavu je v jednotlivých katastrech vypořádání pozemkových úprav. Vypořádání pozemkových úprav je důležitým předpokladem pro realizaci rozsáhlejších akcí, dokončení této velmi pomalu postupující věci bude mít i v příštím finančním období podporu z Programu rozvoje venkova.

Přehled vypořádání pozemkových úprav v katastrech Přemyslovských středních Čech

Katastrální území	Obec	Ukončené KPÚ	Zahájené KPÚ	KPÚ k zahájení	Nezahájeno
Beřovice	Beřovice	x			
Bakov	Beřovice	x			
Bílichov	Bílichov		x		
Blevice	Blevice				x
Buštěhrad	Buštěhrad	x			
Černuc	Černuc			x	
Bratkovice u Velvar	Černuc			x	
Miletice u Velvar	Černuc	x			
Nabdín	Černuc			x	
Velké Čičovice	Čičovice	x			
Malé Čičovice	Čičovice	x			
Dolany u Kladna	Dolany (KL)	x			
Dolany (M)	Dolany (M)				x
Drnek	Drnek				x
Dřetovice	Dřetovice		x		
Dřínov u Zlonic	Dřínov				x
Drchkov	Dřínov				x
Hobšovice	Hobšovice	x			
Skůry	Hobšovice	x			
Holubice	Holubice	x			
Kozinec	Holubice	x			
Horoměřice	Horoměřice			x	
Hořešovice	Hořešovice	x			
Hořešovičky	Hořešovičky	x			
Hospozín	Hospozín			x	
Hradečno	Hradečno				x
Hřešice	Hradečno				x
Hrdlív	Hrdlív	x			
Hřebeč	Hřebeč	x			
Chržín	Chržín				x
Budihostice	Chržín				x
Dolní Kamenice u Velvar	Chržín				x
Jarpice	Jarpice				x
Jedomělice	Jedomělice				x
Jemníky	Jemníky				x
Kamenný Most	Kamenný Most	x			
Klobuky	Klobuky	x			
Čeradice u Pálečku	Klobuky		x		
Kobylníky	Klobuky	x			
Kokovice	Klobuky	x			
Páleček	Klobuky			x	
Kmetiněves	Kmetiněves	x			

Knovíz	Knovíz		x		
Koleč	Koleč			x	
Královice u Zlonic	Královice				x
Kutrovice	Kutrovice				x
Kvílice	Kvílice				x
Ledce u Kladna	Ledce				x
Libčice nad Vltavou	Libčice nad Vltavou		x		x
Chýnov	Libčice nad Vltavou				x
Letky	Libčice nad Vltavou				x
Libochovičky	Libochovičky	x			
Libovice u Slaného	Libovice				x
Libušín	Libušín				x
Lidice	Lidice	x			
Lichoceves	Lichoceves			x	
Noutonice	Lichoceves			x	
Líský	Líský	x			
Loucká	Loucká	x			
Malé Přítočno	Malé Přítočno				x
Malíkovice	Malíkovice				x
Nelahozeves	Nelahozeves				x
Lešany u Nelahozevsi	Nelahozeves				x
Podhořany	Nelahozeves				x
Neprobylice u Kutrovic	Neprobylice				x
Neuměřice	Neuměřice		x		
Okoř	Okoř	x			
Olovnice	Olovnice				x
Otovice	Otovice				x
Páleč u Zlonic	Páleč				x
Pletený Újezd	Pletený Újezd				x
Píchov	Píchov				x
Podlešín	Podlešín			x	
Poštovice	Poštovice	x			
Pozdeň	Pozdeň				x
Hřešice	Pozdeň				x
Přelíc	Přelíc		x		
Roztoky u Prahy	Roztoky				x
Žalov	Roztoky				x
Řisuty u Slaného	Řisuty	x			
Sazená	Sazená				x
Slaný	Slaný				x
Blahotice	Slaný	x			
Dolín	Slaný			x	
Lotouš	Slaný				x
Kvíc	Slaný				x
Netovice	Slaný	x			
Otruby	Slaný				x
Trpoměchy	Slaný				x
Slatina u Velvar	Slatina	x			
Smečno	Smečno			x	
Statenice	Statenice				x
Stehelčevy	Stehelčevy	x			
Stradonice u Zlonic	Stradonice				x
Studeněves	Studeněves	x			
Svrkyně	Svrkyně			x	
Hole u Svrkyně	Svrkyně				x
Šlapanice v Čechách	Šlapanice	x			
Třebichovice	Třebichovice	x			
Saky	Třebichovice	x			
Třebíz	Třebíz	x			

Třebusice	Třebusice			x	
Tursko	Tursko		x		
Byseň	Tuřany			x	
Úholičky	Úholičky			x	
Uhý	Uhý				x
Únětice	Únětice				x
Velké Přílepy	Velké Přílepy				x
Kamýk u Velkých Přílep	Velké Přílepy				x
Velké Přítočno	Velké Přítočno				x
Veltrusy	Veltrusy				x
Velvary	Velvary				x
Ješín	Velvary			x	
Velká Bučina	Velvary				x
Vraný	Vraný				x
Horní Kamenice u Lukova	Vraný				x
Lukov	Vraný				x
Vrbičany	Vrbičany				x
Zájezd u Buštěhradu	Zájezd	x			
Trněný Újezd	Zákolany		x		
Kováry	Zákolany	x			
Zichovec	Zichovec		x		
Zlonice	Zlonice	x			
Břeštiny u Zlonic	Zlonice	x			
Libovice	Zlonice			x	
Tmáň	Zlonice	x			
Vyšínek	Zlonice				x
Zvoleněves	Zvoleněves	x			
Želenice	Želenice			x	
Žižice	Žižice				x
Drnov	Žižice			x	
Luníkov	Žižice			x	
Osluchov	Žižice			x	
Vítov	Žižice				x

Zdroj: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/PU/Prehled/>

Rozvojová území

Regionální rozdíly v rámci území MAS Přemyslovské střední Čechy jsou ovlivněny blízkostí a polohou hlavního města. Vzdálenost od Prahy významně ovlivňuje zejména demografické a ekonomické postavení obcí. Obce v těsném sousedství metropole jsou na tom ve většině charakteristikách lépe než obce při vnějších hranicích Středočeského kraje.

Obce v zázemí Prahy vynikají intenzivní bytovou výstavbou, vysokým migračním přírůstkem, především lidí mladších a vzdělanějších. Toto má pozitivní vliv na věkovou a vzdělanostní strukturu obyvatel. Blízkost Prahy umožňuje i lepší dostupnost lékařské péče.

Rovněž při hodnocení ekonomického prostředí mají obce nejlepší postavení díky blízkosti velkých měst. Příliv koupěschopného obyvatelstva do zázemí Prahy má za následek i ekonomický rozvoj. Na dobré postavení oblastí v zázemí Prahy mají vliv vyšší průměrné mzdy, nízká nezaměstnanost i zřizování sídel velkých firem (často se zahraničním kapitálem).

Obce na Slánsku vykazují horší charakteristiky v oblasti sociálního prostředí. Podobně je tomu i v oblasti infrastruktury, dopravní dostupnosti a životního prostředí. Zde se negativně projevuje rozlehlost území doprovázející horší dopravní dostupnost i obslužnost, rozdrobená sídelní struktura s vysokým podílem obcí s malým počtem obyvatel. To klade vysoké nároky na dopravní i technickou

infrastrukturu, na kterou nemají menší obce dostatečné finanční prostředky. Z tohoto důvodu mají obce na Slánsku nižší podíl napojení na kanalizaci a čističku odpadních vod.

Lidský potenciál

- V lidském potenciálu se projevuje značná diferenciací podle území
- Obce v jihovýchodní části území mají příznivou vzdělanostní a věkovou strukturu a velký růst obyvatel. Přírůstek obyvatel vytváří příznivé podmínky pro rozvoj podnikání, společenského života a obecně rozvoj obcí, zároveň však vytváří hrozbu konfliktů mezi starousedlíky a novými obyvateli obcí.
- Ojedinele se podobná situace vyskytuje i na Slánsku (Královice, Zichovec).
- Opačná je situace v některých menších obcích na Slánsku, kde populace stárne, obce se vyliďňují a život v obci je prakticky nulový.
- Saldo migrace je příznivější v obcích, kde je možnost získání bydlení doprovázeno lepší dopravní dostupností a obslužností.

Potenciál vyplývající z kvalit a zlepšení ekonomiky, dopravy a vybavenosti

- MAS je územím s tradičně zemědělským charakterem sloužící dříve jako zásobárna produktů i pracovní síly pro hlavní město a také pro Kladno, Slaný a Kralupy.
- Jedná se o území se značným a v některých případech dosud ne zcela využitým přírodním, kulturním i lidským potenciálem. Málo využitý je rovněž potenciál cestovního ruchu.
- Podíl ekonomicky aktivních obyvatel se na území MAS obdobně jako v celé republice od roku 2001 mírně snížil. Vyšší podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva měly obce v blízkosti hlavního města.
- Míra nezaměstnanosti je nízká v obcích okresu Praha-západ, naopak v obcích Slánska je míra nezaměstnanosti vyšší, převyšuje průměrné hodnoty míry nezaměstnanosti v kraji.
- Technická infrastruktura, i když se v posledních letech značně zlepšila, stále zaostává za ostatními regiony, zejména v oblasti vodovodů, kanalizace včetně ČOV a plynofikace.
- Neuspokojivý je technický stav místních komunikací v obcích i silnic vyšších tříd vedoucích v území. Nedořešeny jsou pražský a slánský okruhy.
- Dopravní dostupnosti i obslužnost je silně vázaná na hlavní město.
- Vybavenost obcí v regionu MAS Přemyslovské střední Čechy se liší podle velikosti obcí. Malé venkovské obce disponují pouze základní občanskou vybaveností. Objekty občanské, společenské, sportovní, kulturní i volnočasové vybavenosti jsou zejména v malých obcích v neodpovídajícím technickém stavu.

Realizované projekty v území MAS

Program rozvoje venkova/LEADER

Seznam fichí:

- **Obnova a rozvoj vesnic (fiche 1)** - Je zaměřena na podopatření III.2.1.1 Obnova a rozvoj vesnic. Fiche 1 naplňuje cíle integrované strategie území 1c) – obnova a modernizace infrastruktury obcí a 2b) – ochrana území před negativními vlivy dopravy a průmyslu a přímo se váže k strategickému cíli Strategického plánu LEADER pro roky 2007-2013 č. 1.
- **Občanské vybavení a služby (fiche 2)** - Je zaměřena na podopatření III.2.1.2 Občanské vybavení a služby. Fiche 2 naplňuje cíle integrované strategie území 1c) – obnova a modernizace infrastruktury obcí, 3a) – rozšiřování nabídky celoživotního vzdělávání, 3b) – umožnění iniciativy obyvatel (spolkový život, volnočasové aktivity apod.), 3d) – rozvoj aktivit na základě partnerství a přímo se váže ke strategickému cíli pro roky 2007-2013 č.2.
- **Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova (fiche 3)** - Je zaměřena na podopatření III.2.2.2 Kulturní dědictví venkova. Fiche 3 naplňuje cíle integrované strategie území 3a) –

rozšiřování nabídky celoživotního vzdělávání, 3b) – umožnění iniciativy obyvatel (spolkový život, volnočasové aktivity apod.), 3c) – využívání potenciálu pro rozvoj turistického ruchu a přímo se váže ke strategickému cíli SPL 2007,2013 číslo 3.

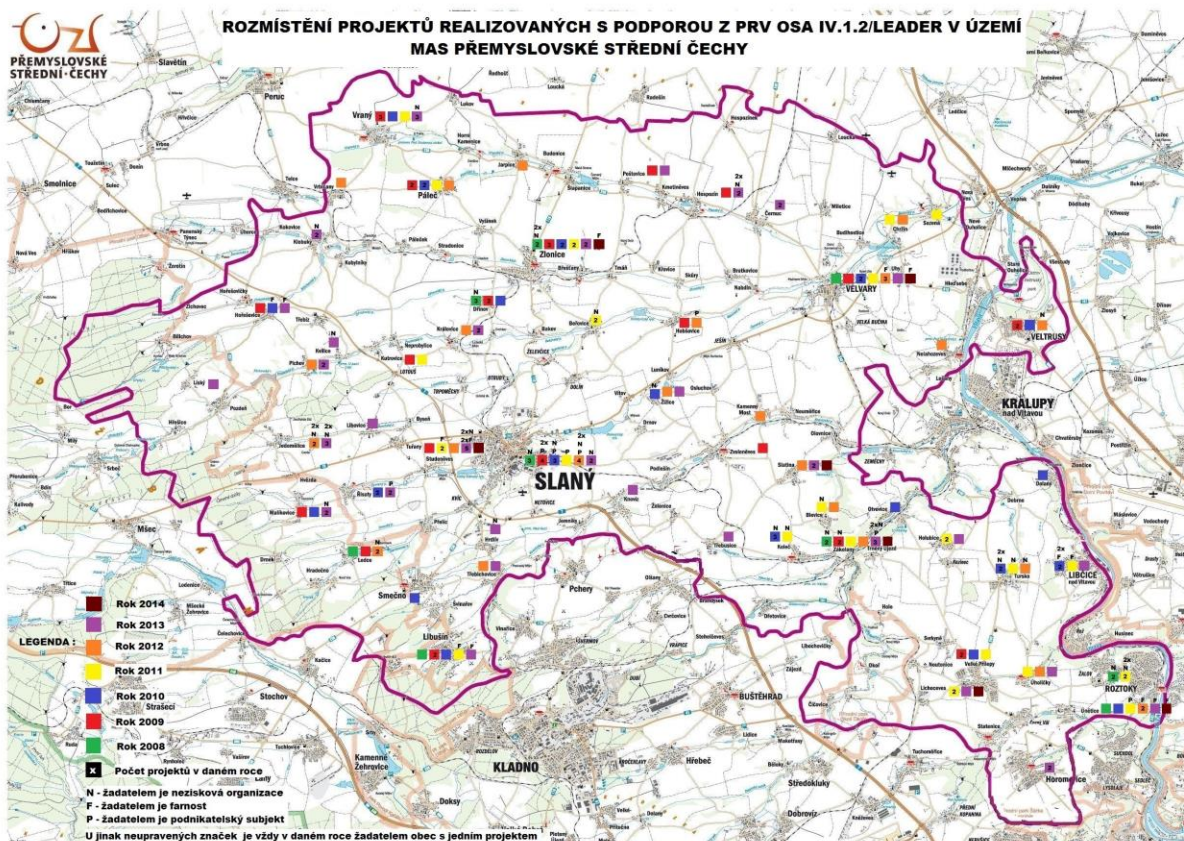
- **Podpora cestovního ruchu (fiche 4)** - Fiche je zaměřena na Opatření III.1.3 Podpora cestovního ruchu a naplňuje cíle integrované strategie území 1b) – podpora rozvoje místních hospodářských zdrojů, 3c) – využívání potenciálu pro rozvoj turistického ruchu a přímo se váže ke strategickému cíli pro roky 2007-2013 č. 4.
- **Podpora cestovního ruchu - turistika (fiche 5)** - Fiche je rovněž zaměřena na Opatření III.1.3 Podpora cestovního ruchu a naplňuje cíle integrované strategie území 3c) – využívání potenciálu pro rozvoj turistického ruchu a váže se ke strat. cíli pro roky 2007-2013 č. 4.

V Programu rozvoje venkova LEADER bylo v letech 2008 - 2014 podáno v 12 výzvách celkem 388 projektů, výběrová komise vybrala celkem 216 projektů. Realizováno bylo celkem 198 projektů, čerpáno bude cca 68 mil. Kč.

Podané a schválené žádosti dotaci od 1. do 12. výzvy PRV / LEADER (2008 – 2013)*

Rok	Počet obcí v území MAS	Podané žádosti (počet obcí)	Procentuální zastoupení	Schválené projekty (počet obcí)	Procentuální zastoupení
2008 - 2014	80	58	72,5	54	67,5

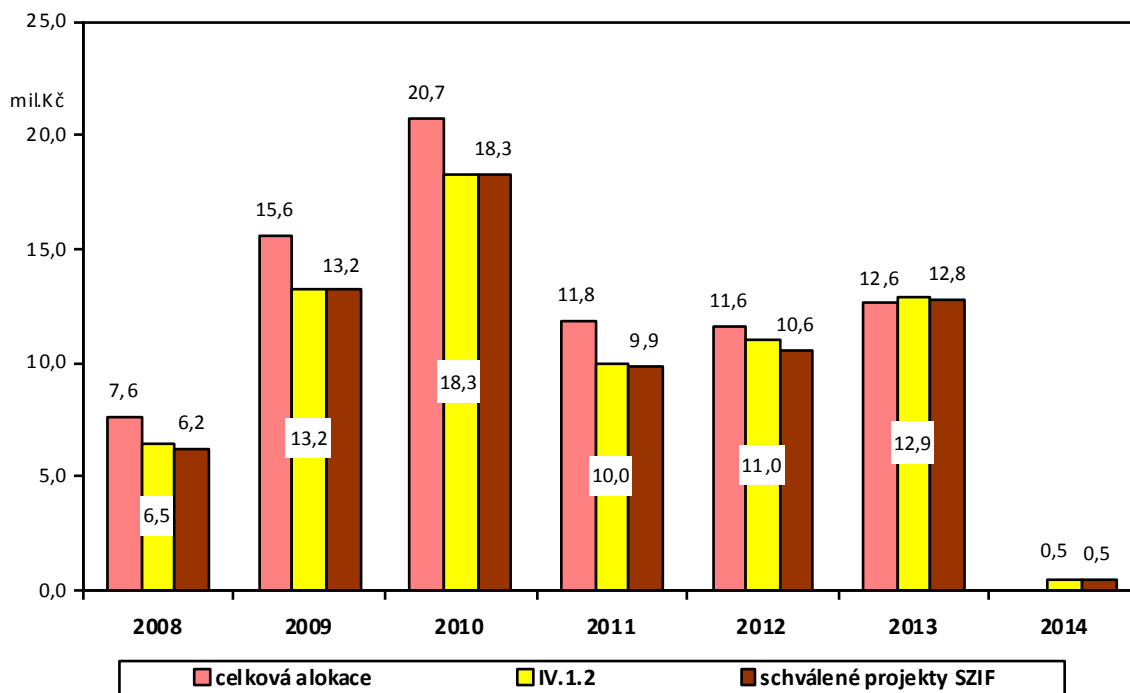
*/ Pouze pro 80 obcí, 10 dalších přistoupilo po ukončení období PRV 2008-2013, zdroj: vlastní šetření MAS, za „obec“ považován jakýkoli subjekt působící na území obce

Zdroj: vlastní data MAS

Alokace v jednotlivých letech

(po odečtu dvakrát přidělené částky z roku 2008)

k prostředkům vyčleněným na IV.1.2 byly v letech 2012 a 2013 přidávány zůstatky z předchozích let a výzev v roce 2014 byla vypsána výzva ze zbytků z předchozích let

Ostatní operační programy

V operačních programech EU v tomto programovém období bylo (k 31. 12. 2011) realizováno na území MAS 137 projektů.

Nejvíce projektů bylo realizováno v Integrovaném operačním programu. Většina projektů v IOP se týkala budování kontaktního místa CzechPoint. V Operačním programu životního prostředí, kde uspělo 26 žadatelů, patřily mezi žadatele nejčastěji obce. Dalším programem s významnějším zastoupením realizovaných projektů na území MAS je Operační program vzdělávání a konkurenceschopnost, kde žádaly především školská zařízení. V Regionálním operačním programu Střední Čechy bylo dosud realizováno sedmnáct projektů.

2. 4. Analýza rozvojových potřeb

Analýza potřeb území Přemyslovských středních Čech se opírá o několik zdrojů. Jedním je reprezentativní průzkum názorů obyvatelstva z konce 2009, druhým jeho opakování v roce 2014, třetím diskuse s veřejností realizované v roce 2012 a v roce 2014.

Průzkum názorů veřejnosti 2009

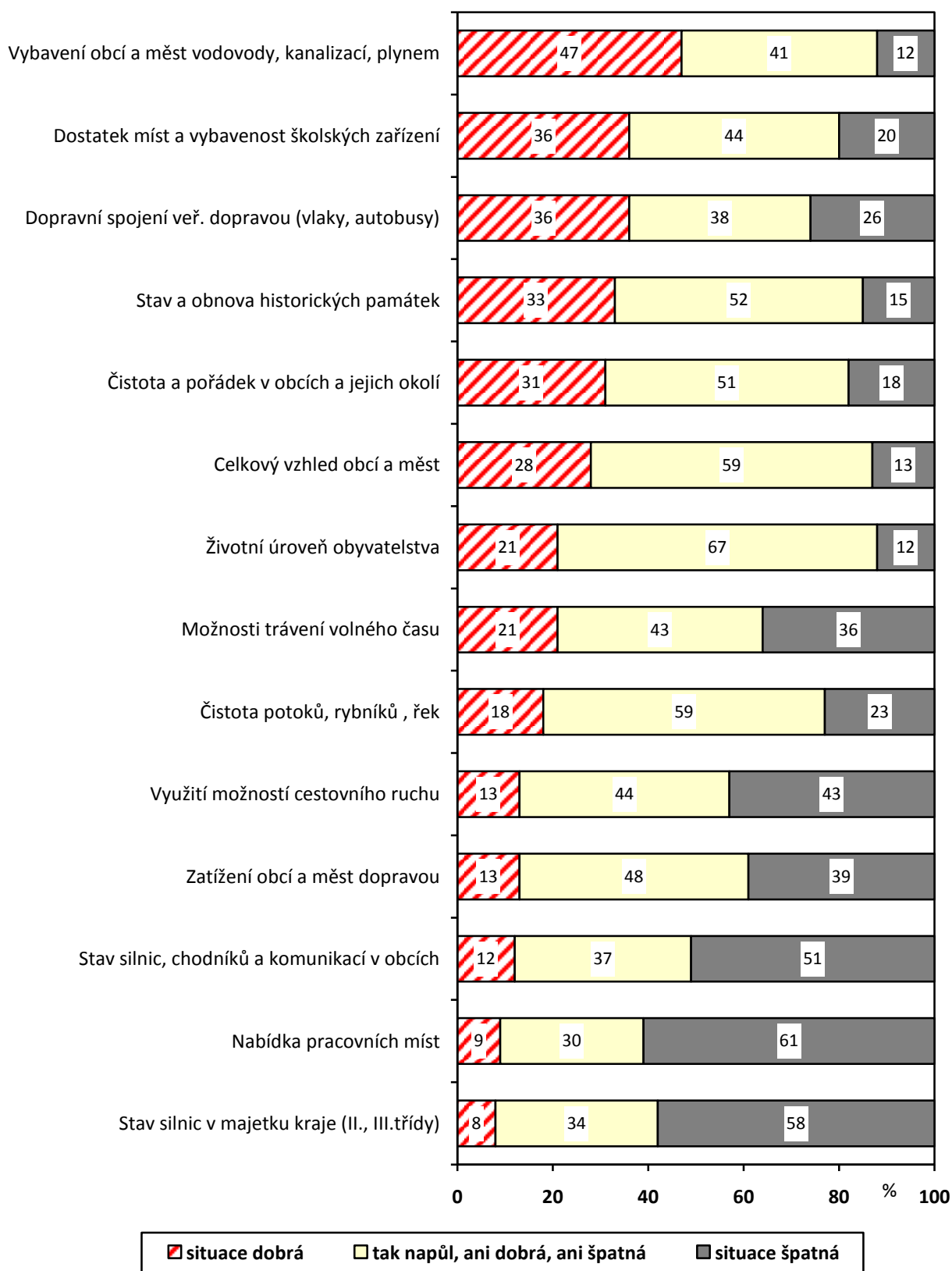
Koncem roku 2009 realizovala firma STEM s.r.o. pro Přemyslovské střední Čechy reprezentativní průzkum názorů dospělé populace území spravovaného MAS. Reprezentativní vzorek byl sebrán metodou osobních rozhovorů, na části dotazování se podíleli i proškolení dobrovolníci z řad místní akční skupiny.

V první části dotazníku obyvatelé hodnotili stav života v mnoha oblastech a vyslovovali se k několika specifickým problémům.

Zásadním zjištěním – či spíše potvrzením intuitivně a ze zkušenosti známé skutečnosti – bylo to, že existuje velký rozdíl v hodnocení různých oblastí života, a tedy i v potřebách dalšího rozvoje mezi jihovýchodní částí regionu (zhruba oblast spadající pod pověřenou obec Roztoky) a mnohem rozlehlejší severozápadem (Slánsko, okraje oblasti Kralupska a Kladenska).

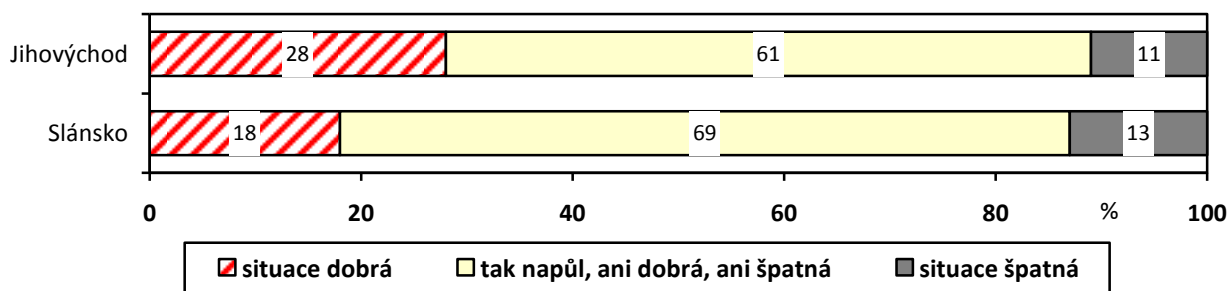
První graf – sumární – samozřejmě tyto skutečnosti neodhaluje. Jen v několika oblastech se Jihovýchod a Slánsko v hodnocení shodnou. Plně to platí o stavu a obnově historických památek, o vybavenosti obcí vodovody a kanalizacemi, vcelku také o možnostech trávení volného času a možnostech cestovního ruchu a stavu krajských silnic a možná překvapivě v hodnocení nabídky pracovních míst a dopravní zátěže v obcích. Ve všech ostatních oblastech jsou nápadné rozdíly – od relativně mírných (životní úroveň, celkový vzhled obcí a měst) až po zcela zásadní (dopravní spojení, kapacita a vybavenost školských zařízení).

„Jak byste celkově zhodnotil(a) situaci ve Vaší oblasti? Snažte se zhodnotit situaci z následujících hledisek nejen ve Vaší obci, ale i v jejím okolí.“

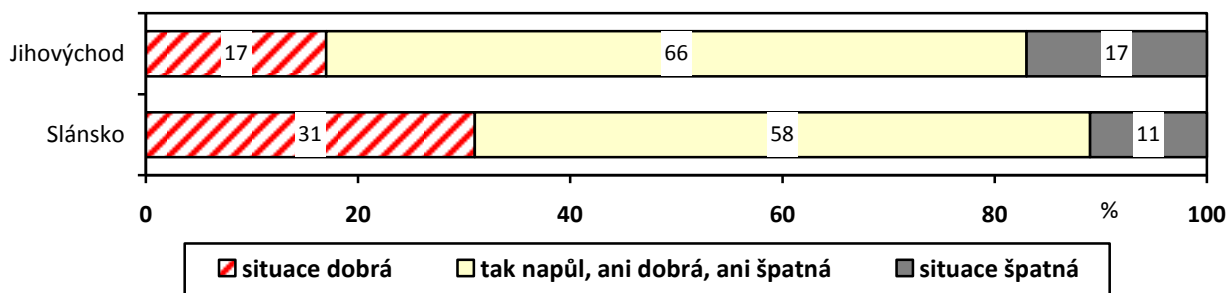

Zdroj: STEM, Přemyslovci 2009, 380 respondentů

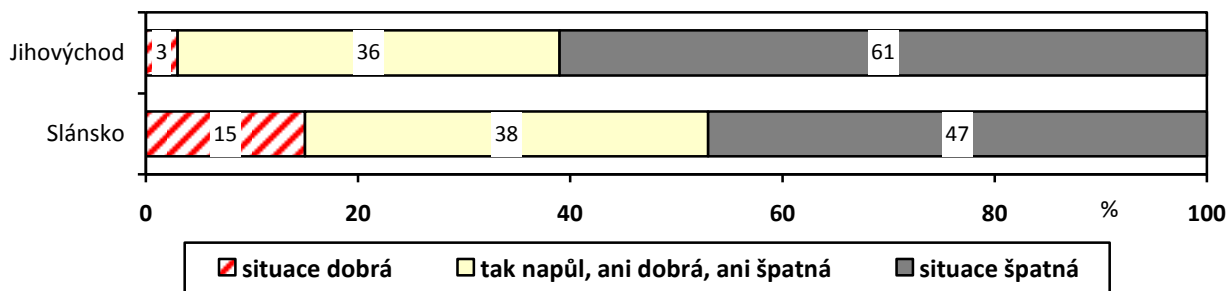
Hodnocení situace – životní úroveň obyvatelstva

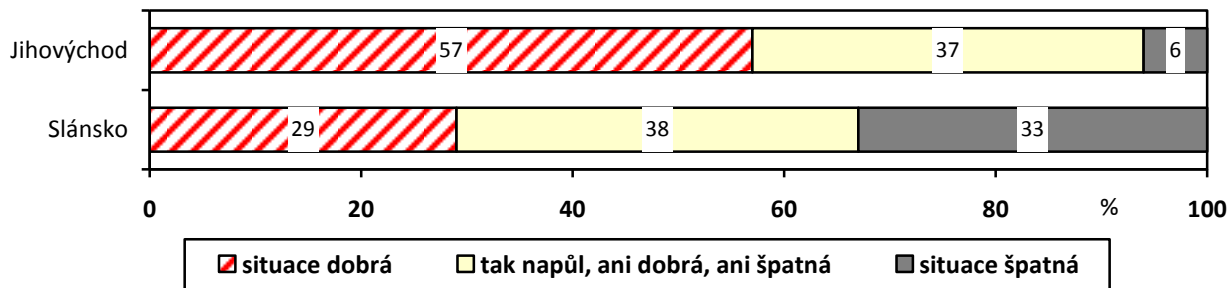
Hodnocení situace – celkový vzhled obcí a měst

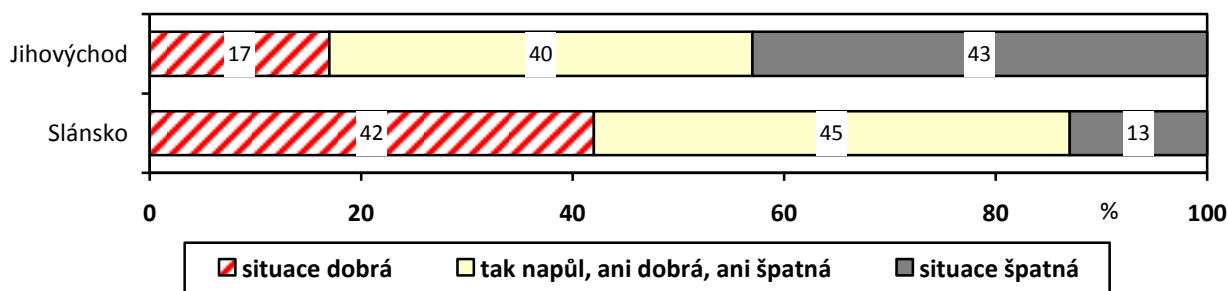
Hodnocení situace – stav silnic, chodníků a komunikací v obcích

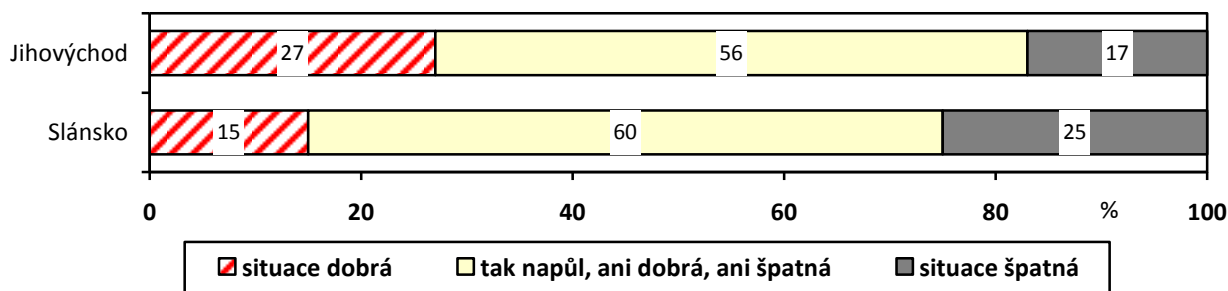
Hodnocení situace – dopravní spojení veřejnou dopravou (vlaky, autobusy)

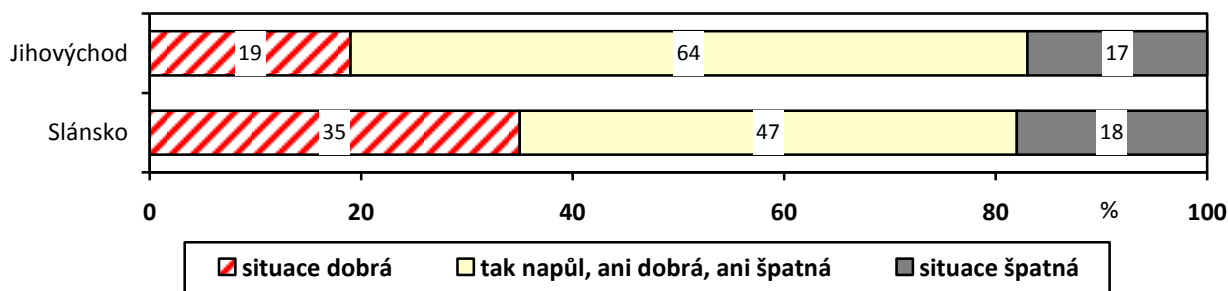
Hodnocení situace – dostatek míst a vybavenost školských zařízení

Hodnocení situace – čistota potoků, rybníků a řek

Hodnocení situace – čistota a pořádek v obcích a jejich okolí

Pramen: STEM, Přemyslovci 2009, 380 respondentů

Kromě rozdílů v hodnocení obyvatel jihovýchodní části a zbytku území označovaného celkově jako Slánsko zaregistroval průzkum na konci roku 2009 i další rozdíly.

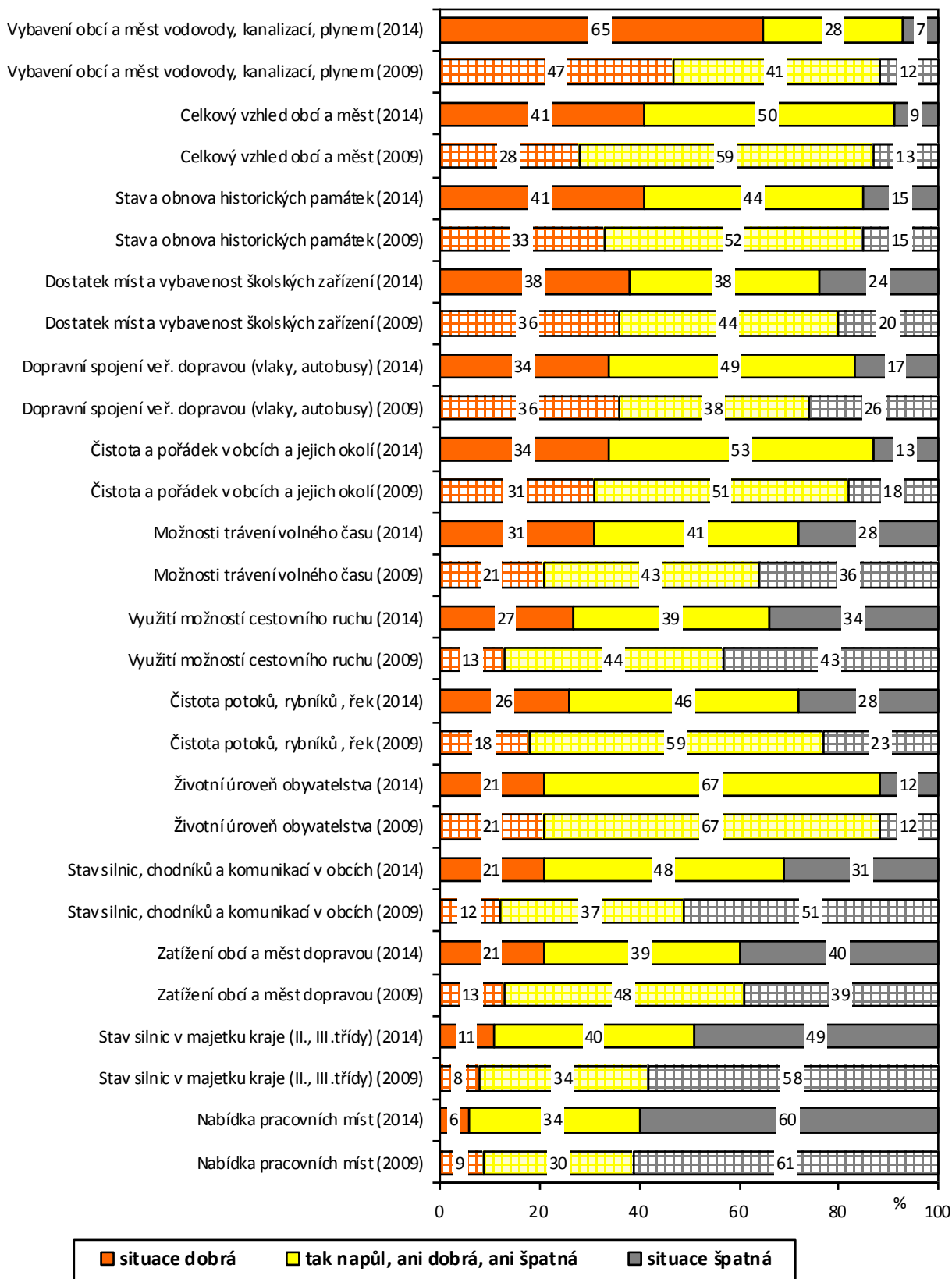
Starousedlíci, tedy lidé, kteří žijí v oblasti (míněno území v okolí cca 10 km od současného bydliště) už více než 20 let, jsou spokojenější se stavem čistoty v obci, s životní úrovní, stavem památek, využitím volného času a možnostmi využití cestovního ruchu. Můžeme soudit, že mají možnost srovnání za delší časový úsek, pozorují zlepšení, a naopak ti, kteří se přistěhovali relativně nedávno, měli o místě svého nového bydliště lepší, snad i idealizovanou představu. Logické jsou také rozdíly v hodnocení obyvatel obcí různé velikosti. Extrémní je rozdíl v hodnocení dopravní zátěže. Obyvatelé malých obcí jsou také spokojenější s čistotou vesnic i vod. Větší sídla jsou na tom naopak lépe v dopravním napojení, nabídkou pracovních míst i v životní úrovni.

Průzkum názorů veřejnosti 2014

V roce 2014 byl průzkum opakován. Realizovala jej (na základě výběrového řízení) firma STEM s.r.o. a zahrnoval i deset obcí, které k území přistoupily od 1. ledna 2014. Sběr dat probíhal v květnu 2014, poptáno bylo metodou kvótního výběru 390 lidí ve věku od 18 let. Většina otázek v dotazníku byla shodná s průzkumem z roku 2009, aby bylo možné srovnání, několik nových otázek bylo zaměřeno na priority po roce 2014.

„Jak byste celkově zhodnotil(a) situaci ve Vaší oblasti? Snažte se zhodnotit situaci z následujících hledisek nejen ve Vaší obci, ale i v jejím okolí.“

(srovnání let 2009 a 2014)

Pramen: STEM, Přemyslovci 2009 a 2014

Vzhledem k tomu, že proti průzkumu v roce 2009 přibylo 11 obcí (Horoměřice a deset z Kladenska), byly výsledky tříděny do tří oblastí: Slánsko (obec s rozšířenou působností Slaný), Kladensko (ORP Kladno) a Povltaví (dohromady ORP Černošice a Kralupy nad Vltavou, tato oblast v zásadě odpovídá oblasti Jihovýchod z průzkumu roku 2009).

V hodnocení různých oblastí života regionu nastalo zlepšení situace ve srovnání s rokem 2009 u většiny testovaných oblastí kromě dopravního spojení veřejnou dopravou, životní úroveň obyvatelstva a nabídky pracovních míst.

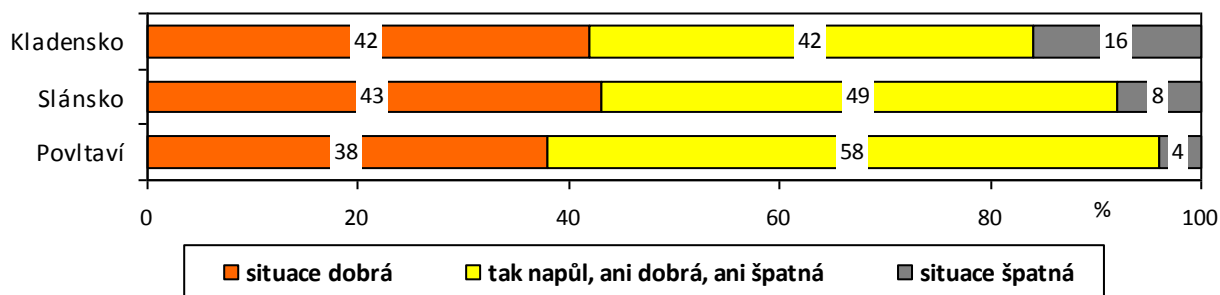
Pozitivně hodnotili lidé v průzkumu v roce 2014 především vybavenost obcí a měst vodovody a kanalizacemi. Poměrně příznivá je také bilance v oblasti vzhledu obcí, obnovy památek, situace ve školství, dopravního spojení a čistoty v obcích a jejich okolí.

Naproti tomu negativní hodnocení jasně převládají v oblasti zaměstnanosti – nabídka pracovních míst je podle respondentů příliš malá. Negativních hodnocení je více než pozitivních také v oblasti dopravy – stav silnic v majetku kraje i ulic v obcích je podle mínění respondentů špatný, dopravní zátěž obcí je velká.

Některé otázky jsou hodnoceny velmi odlišně ve třech vymezených částech území (stav místních komunikací, dopravní spojení, dopravní zatížení, využití možností cestovního ruchu), jde vesměs o logické rozdíly dané zátěží a vybaveností oblastí. Zřetelný, poněkud hůře vysvětlitelný rozdíl je v možnostech trávení volného času, který lépe hodnotí lidé ze Slánska. Lidé na Slánsku také výrazně lépe hodnotí stav historických památek, což souvisí s obnovou mnoha z nich v posledních letech.

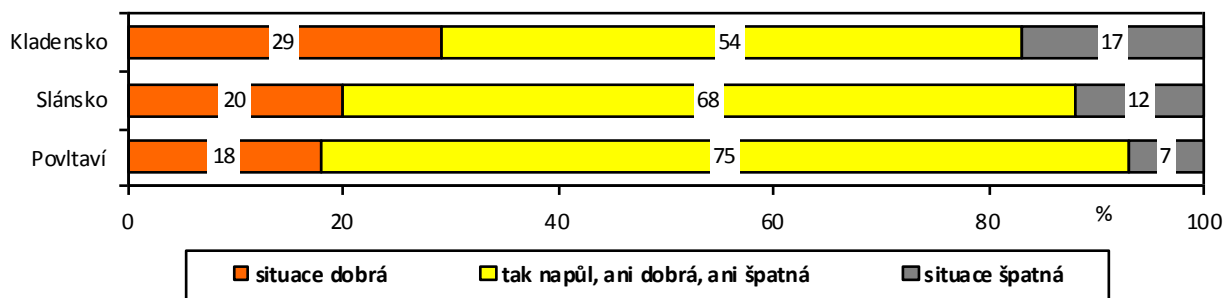
Některé rozdíly jsou ovšem méně nápadné (životní úroveň lidí – což je možná překvapivé, čistota vodních toků, možnosti trávení volného času, stav památek, celkový vzhled obcí).

Hodnocení situace – celkový vzhled obcí a měst

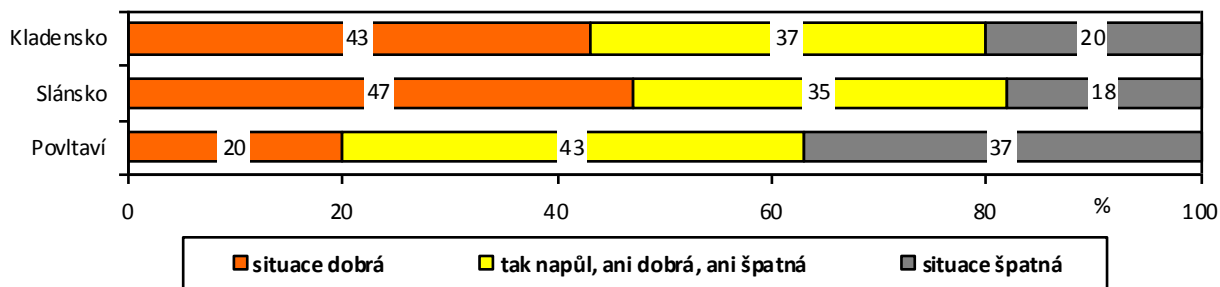
Pramen: STEM, Přemyslovci 2014, 390 respondentů

Hodnocení situace – životní úroveň obyvatelstva

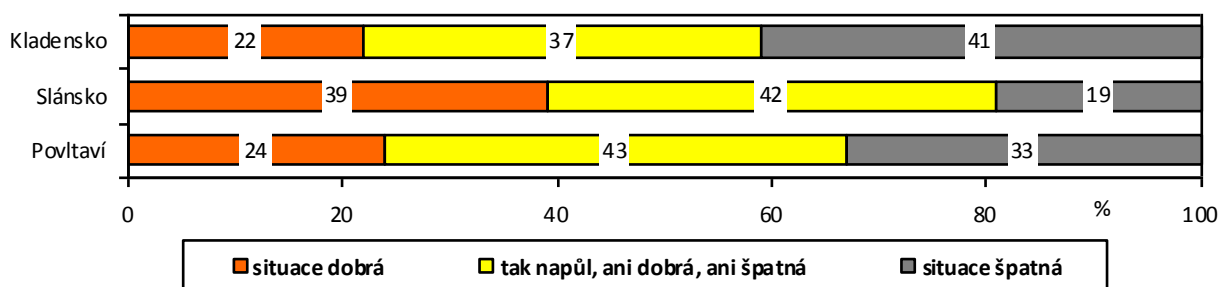
Pramen: STEM, Přemyslovci 2014, 390 respondentů

Hodnocení situace – dostatek míst a vybavenost školských zařízení

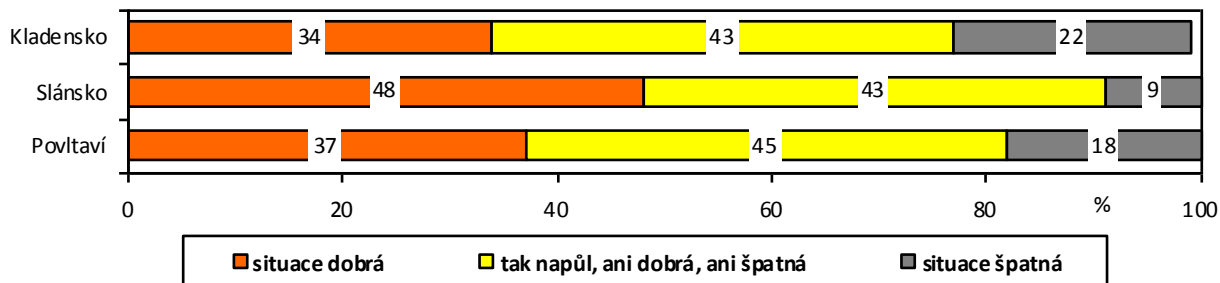
Pramen: STEM, Přemyslovci 2014, 390 respondentů

Hodnocení situace – možnosti trávení volného času

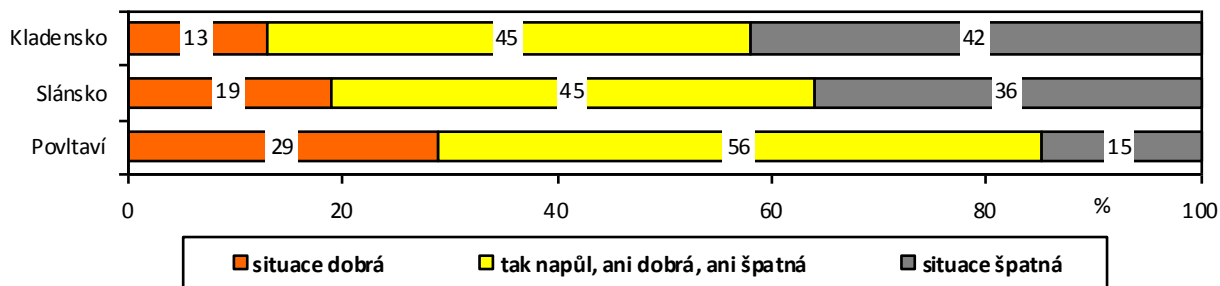
Pramen: STEM, Přemyslovci 2014, 390 respondentů

Hodnocení situace – stav a obnova historických památek

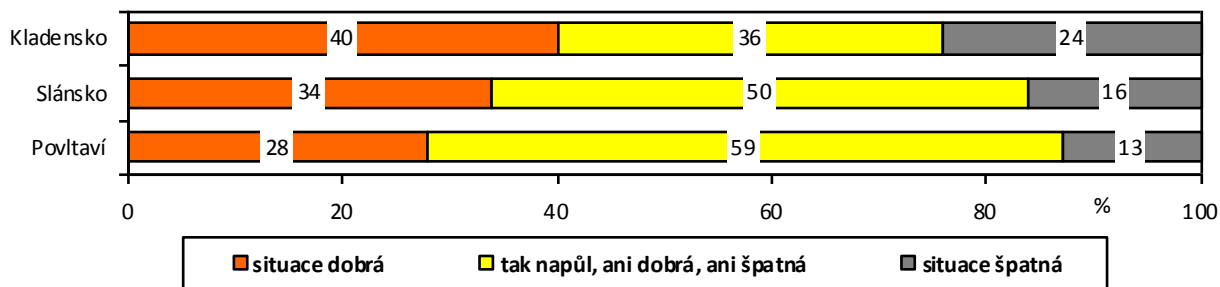
Pramen: STEM, Přemyslovci 2014, 390 respondentů

Hodnocení situace – stav silnic, chodníků a komunikací v obcích

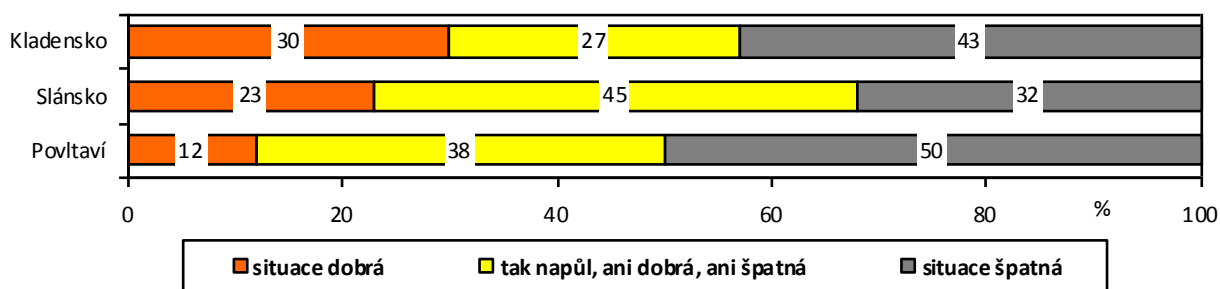
Pramen: STEM, Přemyslovci 2014, 390 respondentů

Hodnocení situace – dopravní spojení veřejnou dopravou (vlakly, autobusy)

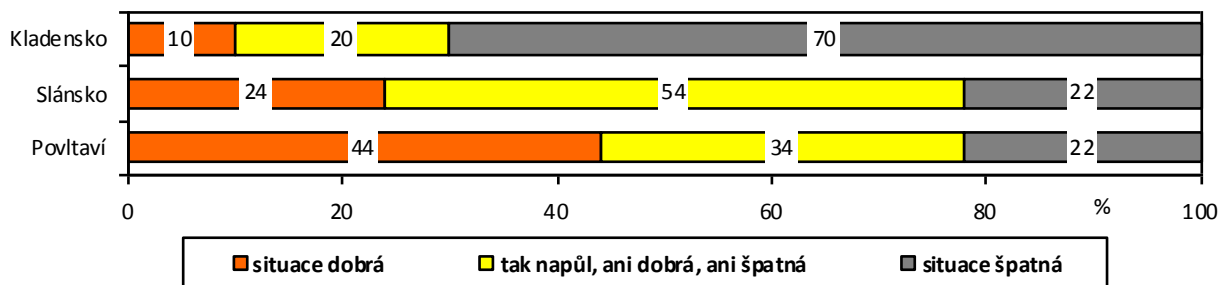
Pramen: STEM, Přemyslovci 2014, 390 respondentů

Hodnocení situace – zatížení obcí a měst dopravou

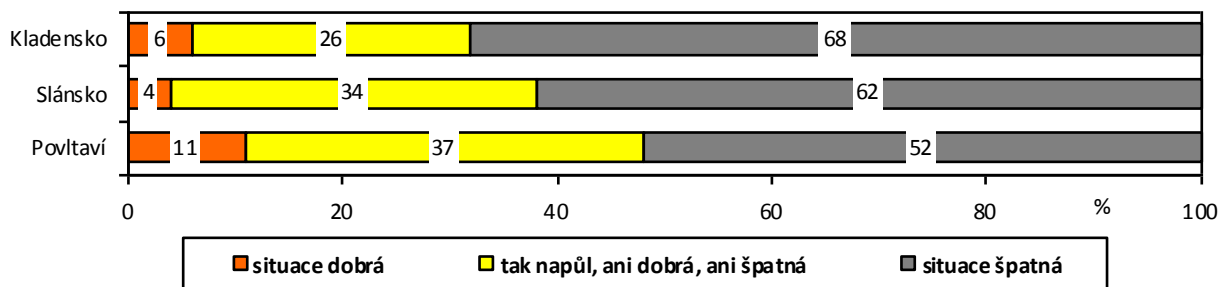
Pramen: STEM, Přemyslovci 2014, 390 respondentů

Hodnocení situace – využití možností cestovního ruchu

Pramen: STEM, Přemyslovci 2014, 390 respondentů

Hodnocení situace – nabídka pracovních míst

Pramen: STEM, Přemyslovci 2014, 390 respondentů

Starousedlíci jsou spokojenější než ostatní s celkovým vzhledem obcí, jejich vybavením infrastrukturou, se stavem čistoty v obcích i čistotou vodních toků, se stavem památek i místních

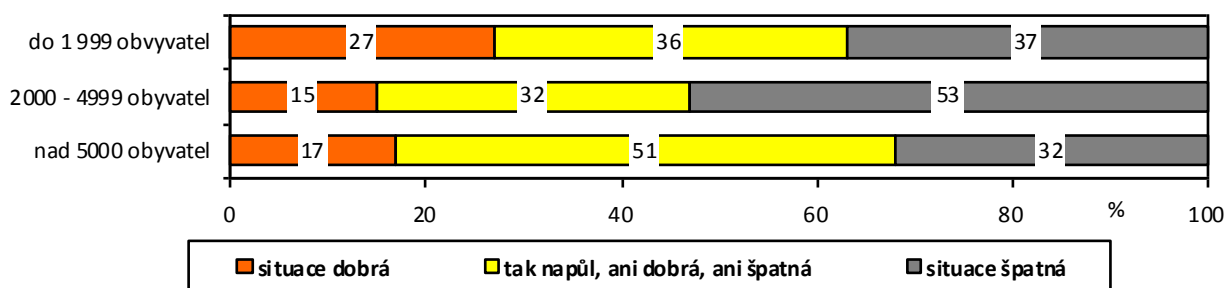
komunikací. Nově přichozí obyvatelé hodnotí lépe naproti tomu stav silnic v majetku kraje, dopravní spojení veřejnou dopravou nebo možnosti trávení volného času.

Obyvatelé malých obcí jsou spokojenější především s menším zatížením dopravou. Nejhůře jsou na tom z pohledu občanů menší města, což souvisí s tím, že není dořešen průtah městem Velvary, přes městys Zlonice a obec Velké Přílepy hlavní dopravní tah přímo vede.

Obyvatelé malých obcí si stěžují častěji na možnosti trávení volného času, na čistotu vodních toků, na možnosti využití, které skýtá cestovní ruch, na dopravní spojení veřejnou dopravou, malou nabídku pracovních míst a častěji než ostatní občané soudí, že životní úroveň obyvatelstva je špatná.

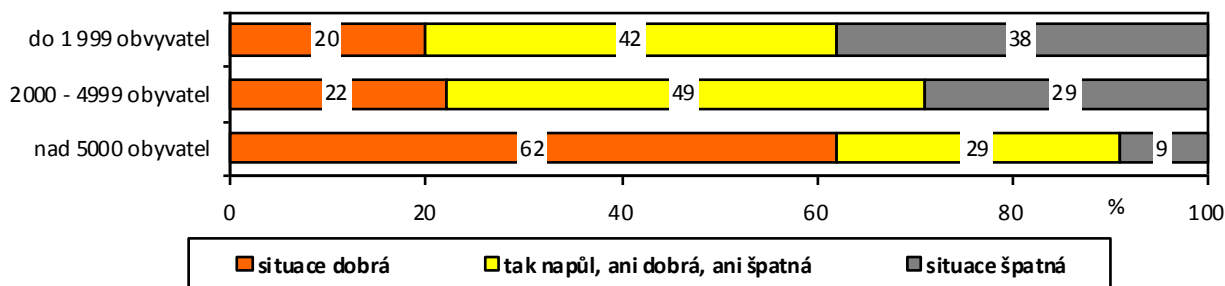
Lidé z měst jsou na tom naopak lépe v možnostech trávení volného času nebo využití cestovního ruchu, spokojeni jsou s vybavením měst infrastrukturou a ve srovnání s lidmi z menších obcí jsou relativně nejvíce spokojeni s nabídkou pracovních míst. Více než polovina z nich hodnotí příznivě stav historických památek a téměř polovina je spokojena s dopravním spojením. Stěžují si naproti tomu častěji na stav místních komunikací.

Hodnocení situace – zatížení obcí a měst dopravou

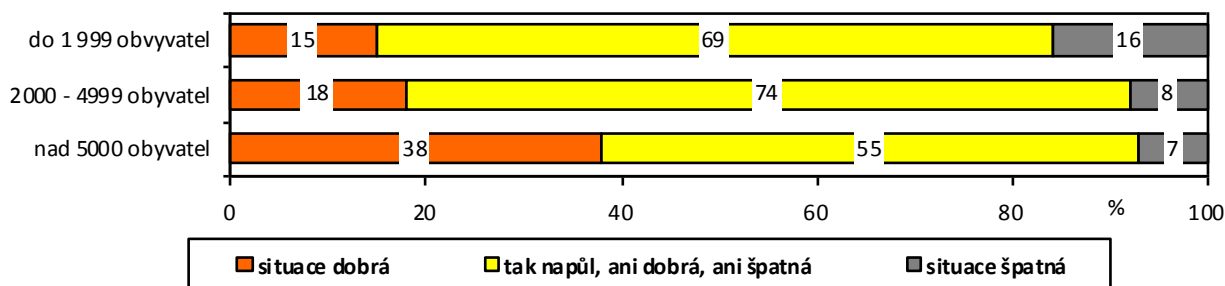
Pramen: STEM, Přemyslovci 2014, 390 respondentů

Hodnocení situace – možnosti trávení volného času

Pramen: STEM, Přemyslovci 2014, 390 respondentů

Hodnocení situace – životní úroveň obyvatelstva

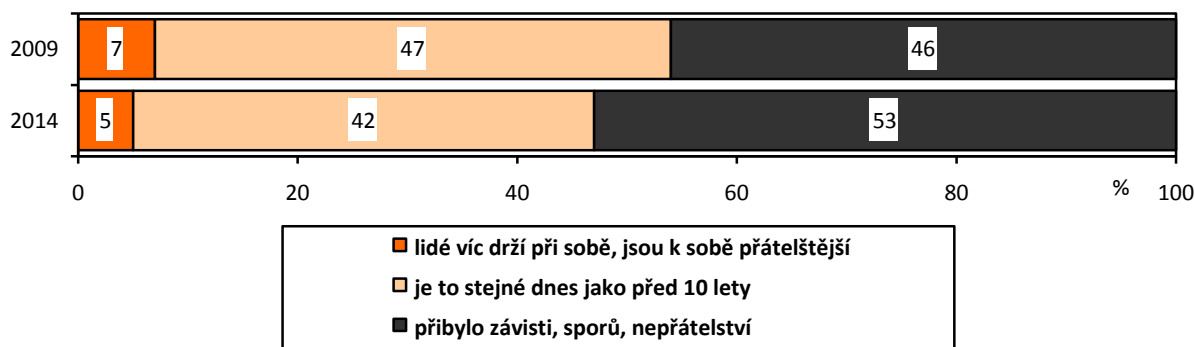

Pramen: STEM, Přemyslovci 2014, 390 respondentů

Průzkum se týkal také vztahů mezi lidmi a zájmu občanů o veřejný život.

Vztahy mezi lidmi se podle průzkumu za posledních deset let zřetelně zhoršily. Příčinou zjevně nejsou spory starousedlíků a nových obyvatel (soužití lidí je vnímáno jako bezproblémové), jde o celkové zhoršení, závist a nepřátelskou atmosféru.

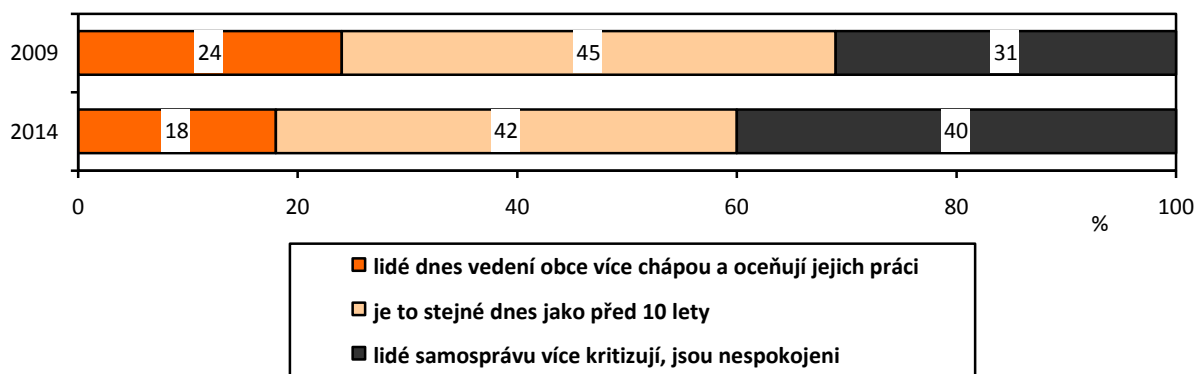
„Jak se za posledních deset let změnilo ve Vaší obci vztahy mezi lidmi navzájem?“

Pramen: STEM, Přemyslovci 2009 a 2014

Letošní průzkum potvrzuje také poměrně odměřený pohled lidí na vedení obcí a měst. Nespokojenost lidí se navíc postupně zvyšuje a ubývá lidí, kteří práci samosprávy oceňují. Relativně nejvíce nespokojených s prací vedení obce je u obyvatel žijících na Kladensku.

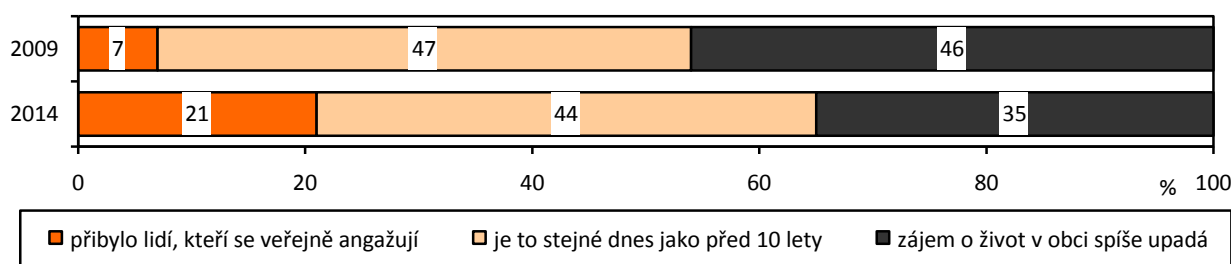
„Zkuste porovnat situaci nyní a před deseti lety. Jak se změnil vztah lidí k samosprávě Vaší obce / města a k její práci?“

Pramen: STEM, Přemyslovci 2009 a 2014

Zájem lidí o věci veřejné není na komunální úrovni velký, podobně i ochota lidí zapojovat se do práce spolků nebo neziskových organizací. Pokles není tak strmý jako před pěti lety.

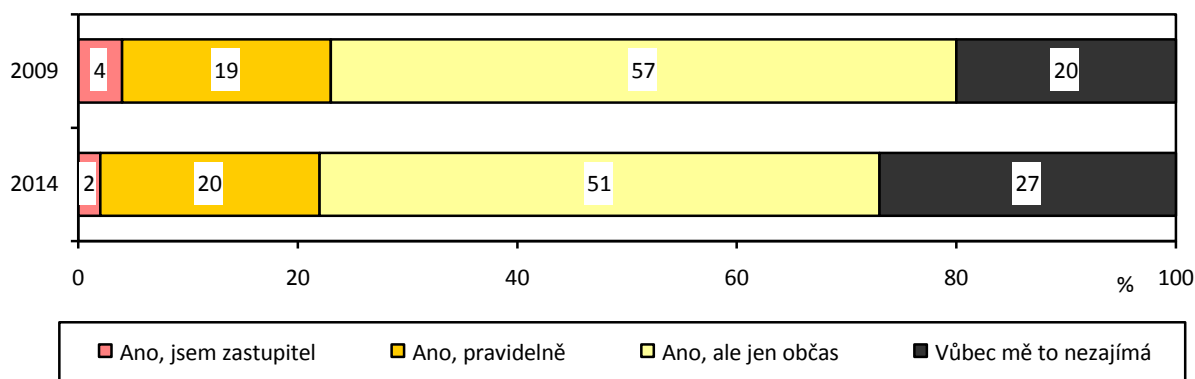
„Jak se za posledních zhruba deset let změnil zájem lidí o veřejné dění ve Vaší obci?“

Pramen: STEM, Přemyslovci 2009 a 2014

O informace z jednání obecního zastupitelstva se pravidelně zajímá asi pětina lidí, téměř třetina lidí naopak vůbec ne. Větší zájem projevují lidé žijící na Kladensku či lidé s vyšší úrovní vzdělání. Skoro polovina obyvatel měst o výsledky jednání zastupitelstva nezajímá vůbec.

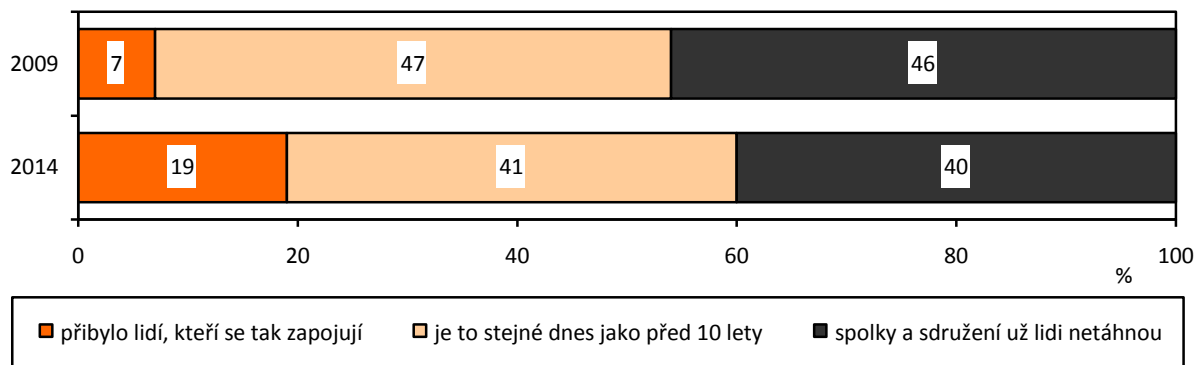
„Zajímáte se o výsledky jednání Vašeho obecního / městského zastupitelstva?“

Pramen: STEM, Přemyslovci 2009 a 2014

Zhruba třetina lidí se účastní společenského a zájmového života a zároveň jej aspoň někdy pomáhá organizovat. Asi třetina lidí svou aktivitu omezuje jen na „konzum“ (neorganizují, ale akce navštěvují) a přibližně čtvrtina je zcela pasivní. Trochu menší podíl těchto zcela pasivních lidí je v oblasti Slánska.

„A jak se za posledních zhruba deset let změnila ve Vaší obci ochota lidí zapojovat se do práce spolků, sdružení nebo neziskových organizací?“

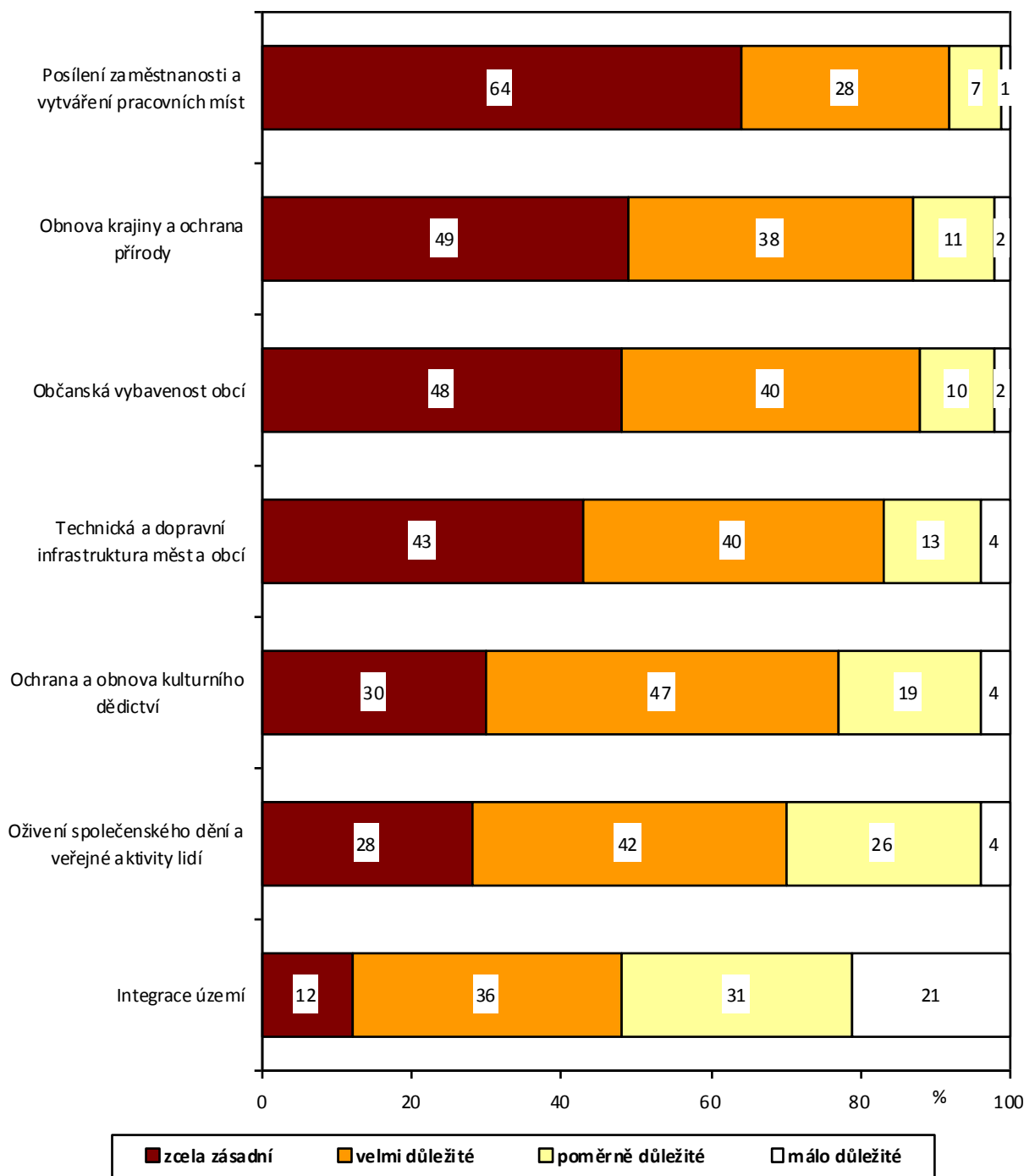
Pramen: STEM, Přemyslovci 2009 a 2014

Poslední část dotazníku se týkala místní akční skupiny a jejích cílů na příští finanční období Evropské unie

O existenci místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy ví asi čtvrtina populace území – stejně jako před pěti lety. Lepší povědomí o MAS mají obyvatelé na Kladensku, což může souviset s tím, že v deseti obcích se nedávno jednalo o přistoupení do MAS. Stejně je i povědomí o Přemyslovských listech, které MAS vydává.

Ze sedmi prioritních oblastí, které si místní akční skupina stanovila ve strategickém plánu rozvoje území na příštích šest let, považují obyvatelé za nejdůležitější pro zlepšení života v regionu především ty, které se týkají posílení zaměstnanosti a vytváření pracovních míst. Relativně nejmenší důležitost přisoudili integraci území.

„Místní akční skupina Přemyslovské střední Čechy ve svém strategickém plánu rozvoje území na roky 2014 - 2020 formulovala sedm prioritních oblastí. Za jak důležité je považujete pro zlepšení života v regionu, kde žijete?“

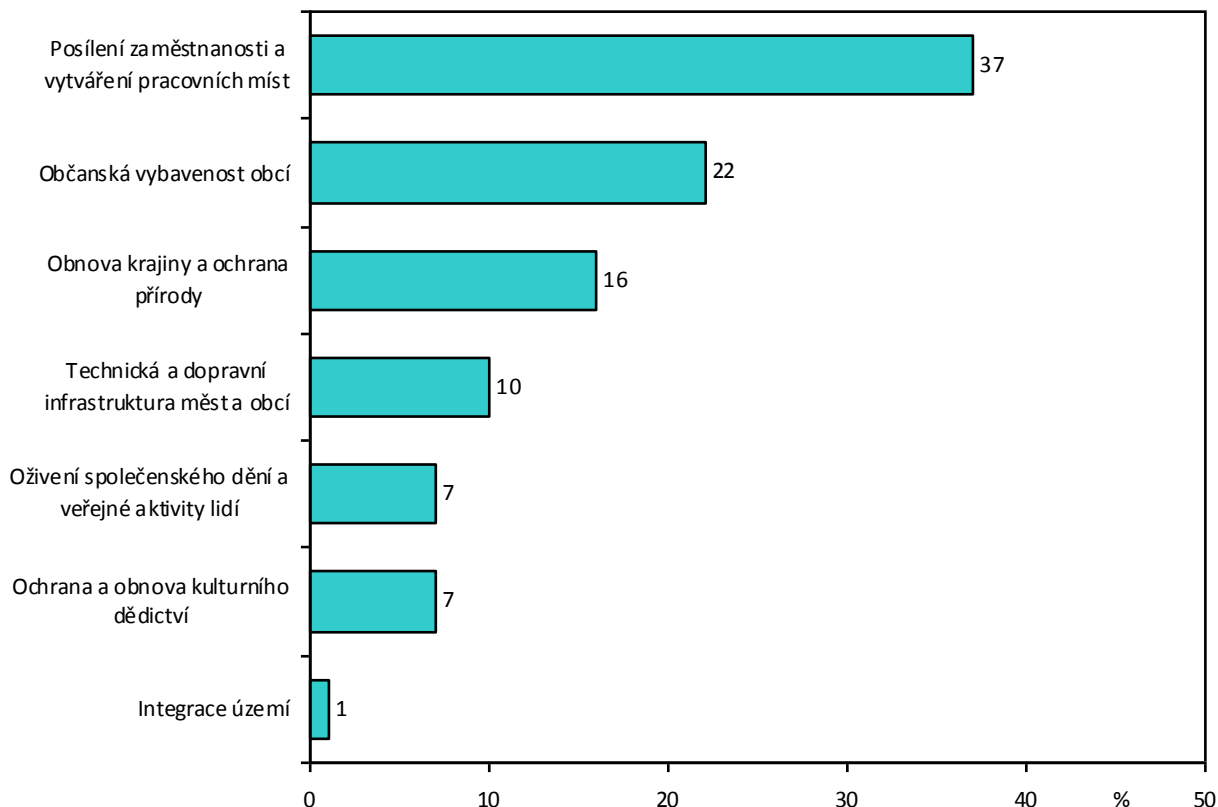

Pramen: STEM, Přemyslovci 2014, 390 respondentů

Posílení zaměstnanosti je prioritou pro občany z Kladenska a ze Slánska, lidé z Povltaví dali na první místo občanskou vybavenost, důležitá je pro ně také obnova kulturních památek. Lidé z oblasti Slánska také častěji považují za důležité otázky životního prostředí.

Pokud měli lidé vybrat dva programové rámce, z nichž bude MAS čerpat prostředky na vybrané projekty v území, byly to nejčastěji sociální oblast a rozvoj obcí.

„A nyní vyberte z předchozích sedmi oblastí tu, která je vůbec nejdůležitější pro zlepšení života ve Vaší obci:“

Pramen: STEM, Přemyslovci 2014, 380 respondentů

Diskuse s představiteli veřejnosti

Dalším zdrojem pro analýzu potřeb je série diskusí se zástupci samospráv, podnikateli a s představiteli neziskového sektoru, která se uskutečnila na jaře a v létě roku 2012. a další dvě na jih od Kladna na podzim 2013.

Většina z těchto setkání se uskutečnilo v oblasti, která byla v průzkumu v roce 2009 označena jako Slánsko, jedna (ve Velkých Přílepech) v oblasti označené Jihovýchod, dvě poslední v oblasti na jih od Kladna, která má blízko spíše k Jihovýchodu.

Potřeby zmíněné v diskusích je možné rozdělit do několika skupin.

1. Větší počet pracovních příležitostí, omezení nezaměstnanosti
Vysoká nezaměstnanost byla jako nedostatek zmíněna prakticky ve všech diskusích v oblasti Slánska. Je to objektivní fakt, na Slánsku jsou vesnice, kde míra nezaměstnanosti dosahuje až 20 %. Obce a města mají omezené možnosti, jak míru nezaměstnanosti snížit, musí jít o celkový rozvoj obce, především diverzifikaci zdrojů (služby v cestovním ruchu, rozvoj neziskového sektoru). Problém souvisí někde i se špatnou dopravní dostupností.
2. Zkvalitnění dopravní obslužnosti
Špatné spojení veřejnou dopravou je problémem hlavně v menších obcích Slánska. Ve většině případů jde o nulovou dostupnost veřejnou dopravou o víkendech, někde je nedostatečná frekvence autobusové dopravy i v pracovní dny.
3. Zlepšení technické infrastruktury obcí

V porovnání s dobou před cca 20 lety bylo dosaženo obrovského pokroku, hlavně ve výstavbě vodovodů a kanalizací, přesto některé obce tuto základní infrastrukturu dosud nemají anebo jen v části obce (a mnohé mají po výstavbě kanalizace nebo ČOV dluhy).

4. Zlepšení stavu komunikací a situace v dopravě
Neutěšený stav místních komunikací a chodníků přetrvává prakticky všude, v řadě míst poukazovali účastníci diskusí i na špatný stav komunikací v majetku kraje. Jihovýchodní oblast je přetížena dopravou, nepřiměřený provoz hlavně nákladní dopravy pociťuje však i řada obcí a hlavně na Slánsku (nerealizovaná druhá část slánského okruhu, Velvary, obce při hlavních silničních tazích).
5. Doplnění občanské vybavenosti
Nedořešenou potřebou obcí v okolí Prahy je dostatek míst v mateřských a základních školách. Nedostatek míst v MŠ je však i v některých obcích na Slánsku. V mnoha menších obcích chybí základní občanská vybavenost (lékař, škola, někde i obchody) a ve spojení s nedostatečnou dopravní obslužností je to problém zejména pro starší občany.
6. Bezpečnost osob a majetku
Kriminalita a vandalismus byly v různé míře zmiňovány jako problém ve všech diskusích, situace se liší od vesnice k vesnici. Potřeba bezpečnosti osob a majetku (osobního i obecního) nejsou obce většinou samy schopny zajistit, je třeba koordinovaný postup od obcí s rozšířenou působností. Přirozeným způsobem, jak negativní vlivy zejména vandalismu omezovat, je fungující občanská společnost, lidé, kteří k takovým jevům nejsou neteční.
7. Obnova krajiny
Slánsko bylo po staletí zemědělskou oblastí, s minimálním zastoupením lesů. Situace se výrazně zhoršila po scelení polí, rozorání mezí, vykácení sadů a dalších průvodních jevech násilné kolektivizace. Zmizelo propojení mezi obcemi schůdnými polními cestami, ve špatném stavu je většina potoků a rybníků, nevyužívaná a zanedbaná je značná plocha půdy. Téměř neřešitelným problémem jsou rozsáhlé nedokončené stavby (Zlonice). Základem nápravy jsou kvalitní územní plány a vyjasnění vlastnických vztahů. Potřeba alespoň částečné obnovy krajiny je silná zvláště v živelně přerůstajících obcích v okolí Prahy, kde však jde spíše již o úpravu intravilánu a samozřejmě ukončení další zástavby.

Na počátku roku 2014 se uskutečnila série diskusí se starosty obcí obce s rozšířenou působností Slaný v rámci projektu Podpora meziobecní spolupráce, reg. č.: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001, jehož garantem je Svaz měst a obcí České republiky. Cílem projektu je posílení spolupráce mezi obcemi a příprava záměrů pro období 2014-2020.

Setkání se uskutečnilo v lednu 2014 celkem šest a dotazování bylo orientováno hlavně na možnosti spolupráce obcí. Druhá vlna dotazování v dubnu 2014 se týkala 23 obcí ORP Slaný, dotazování se zaměřilo hlavně na otázky školství, sociálních služeb a hospodaření s odpady.

Starostové vesměs deklarovali vůli dobře spolupracovat se sousedy, ovšem nikoli s vůlí tuto spolupráci svazovat se vznikem dobrovolného svazku obcí. Přednost mají dvou nebo vícestranné smlouvy mezi obcemi.

2. 5. SWOT analýza

SWOT analýza je komplexní metoda kvalitativního hodnocení, kdy rozčleníme faktory rozvoje do čtyř skupin na silné (Strengths) a slabé stránky (Weaknesses), tj. vnitřní faktory, příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats), tj. vnější faktory, a to vždy z hlediska subjektu hodnocení. Pro správné uplatnění SWOT analýzy je klíčový fakt, že příležitosti a hrozby jsou definovány jako parametry prostředí, které nejsou pod přímou kontrolou místní správy a mají významné dopady na socio-ekonomický rozvoj regionu. Silné a slabé stránky jsou faktory alespoň částečně kontrolovatelné místní správou. Pojmy "externí" a "interní" se v případě koncepcí veřejné správy vztahují na okruh kompetencí subjektu (v případě dané analýzy kraje, resp. dalších subjektů působících v kraji), nikoli výhradně na měřítko geografického působení procesů.

- Rozsah výroků SWOT analýzy bude zvolen tak, aby byly postiženy podstatné charakteristiky bez omezení přehlednosti a výstižnosti.
- Hierarchizace významu výroků bude prováděna formou seřazení podle klesající významnosti, kdy na prvních místech budou nejvýznamnější skutečnosti, resp. budou vyčleněny skupiny nejvýznamnějších výroků a doplňujících výroků.

SWOT analýza celého území

<p>SILNÉ STRÁNKY (S)</p> <ul style="list-style-type: none"> • naprostá většina obcí má aktuální územní plán • v mnoha obcích se rozvíjí spolková a dobrovolnická činnost • v území je mnoho kulturních a historických památek • dobrá dostupnost škol • funguje třídění odpadu • na většině území je dobré životní prostředí • mnoho nových dětských hřišť • zlepšilo se vybavení obcí vodovody a plynovody 	<p>SLABÉ STRÁNKY (W)</p> <ul style="list-style-type: none"> • poměrně vysoká nezaměstnanost a málo pracovních míst (kromě okolí Prahy) • špatná dopravní obslužnost (především se týká víkendů) • v mnoha obcích chybí kanalizace a ČOV • kriminalita, vandalismus, krádeže • nedostatek míst v mateřských školách • špatný stav místních komunikací a chodníků • neudržované vodní toky • chybí cesty mezi obcemi • nepřiměřená administrativní zátěž pro občany i samosprávy
<p>PŘÍLEŽITOSTI (O)</p> <ul style="list-style-type: none"> • využití dotačních prostředků na infrastrukturu a jiné projekty • využití prostředků po zvýšení příjmů (změna RUD) • posílení sociální soudržnosti • turistické značení • zájem občanů o dění v obci 	<p>OHROŽENÍ (T)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nízká podpora ze strany kraje • rušení venkovských škol • špatně nastavená dotační politika • stárnutí obyvatelstva (mimo okolí Prahy) • hustota silničního provozu (okolí Prahy) • růst kriminality a vandalismu • zanedbaná údržba vodních toků

SWOT analýza oblasti Jihovýchod

<p>SILNÉ STRÁNKY (S)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabídka práce, mizivá nezaměstnanost • výborná dopravní dostupnost • početní růst obyvatelstva, mladí lidé, zvyšování vzdělanosti • vybavenost technickou infrastrukturou • dobrá dostupnost služeb, občanská vybavenost • třídění odpadu • dostupnost kultury, společenského života, sportu apod. 	<p>SLABÉ STRÁNKY (W)</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysoká dopravní zátěž • stav místních i krajských komunikací • chybí obchvat Prahy (severní část) • blízkost letiště • živelná zástavba • starousedlíci x noví obyvatelé • vandalismus, krádeže • chybí cesty mezi obcemi • nedostatek míst v MŠ i ZŠ • slabá podpora spolkového života
<p>PŘÍLEŽITOSTI (O)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlepšení vzhledu obcí • sociální soudržnost, překonání rozporů mezi novými a původními obyvateli • využití dotací a podpor • vyšší příjmy pro obce (rozpočtové určení daní) • zlepšení stavu ulic, chodníků 	<p>OHROŽENÍ (T)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvyšování dopravní zátěže • neřešení dopravní situace okolí Prahy • další zástavba, likvidace zeleně • zhoršování životního prostředí • zhoršování vztahů mezi lidmi • růst kriminality a vandalismu • špatná komunikace s krajem

SWOT analýza oblasti Slánsko

<p>SILNÉ STRÁNKY (S)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nový či aktualizovaný územní plán, strategický plán rozvoje • existence kulturních a historických památek i přírodních zajímavostí • činnost spolků (hasiči, práce s dětmi, Sokol apod.) • částečné zlepšení vzhledu obcí • zlepšení stavu technické infrastruktury • mírné zlepšení stavu životního prostředí 	<p>SLABÉ STRÁNKY (W)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nezaměstnanost, málo pracovních míst • stárnutí populace • špatný stav silnic, ulic a chodníků • špatný stav památek • devastace původní krajiny, vodních toků • chybí cesty mezi obcemi • málo lesů a vodních ploch • nedostatek financí na větší investice • nedostatečná občanská vybavenost • nedostatek míst v MŠ • slabý cestovní ruch
---	--

PŘÍLEŽITOSTI (O)	OHROŽENÍ (T)
<ul style="list-style-type: none">• zvýšení příjmů obcí• možnost dotačních titulů• využití strategických plánů (cestovní ruch, památky, nové obyvatelstvo)• rozvoj činnosti spolků• obnova krajiny• obnova památek• využití starých hospodářských objektů	<ul style="list-style-type: none">• růst nezaměstnanosti, nedostatek pracovních příležitostí• vyklidňování a stárnutí populace• nedostatečné financování obcí• zhoršování stavu silnic a cest• menší podpora veřejné dopravy• rušení venkovských škol• zhoršování dostupnosti služeb

3. Strategická část

3. 1. Mise

„Příroda je k lidem přátelská, pokud jsou lidé přátelští k ní. A pak mohou být přátelští i k sobě navzájem. Možná, že právě tato myšlenka byla na počátku našeho snažení, když se sešlo několik starostů z obcí Slánska, Kladenska a severozápadního okolí Prahy, aby se pokusili navázat dávno přetrženou nit vzájemného sousedství a sounáležitosti a společně obnovili ráz krajiny v podobě, na kterou si někteří z nich ještě mohou vzpomínat“. Těmito slovy začíná programový dokument Návrat přátelské krajiny, napsaný v roce 2005 - a není na nich co měnit.

Pokusit se dát dohromady něco, co bylo na několik desetiletí přerušeno, je úkol na mnoho let. Nově vzniklé uskupení neziskových organizací, podnikatelů a představitelů samospráv se od počátku svého působení v regionu snažilo proniknout do povědomí lidí a s jejich pomocí šířit principy LEADER – tedy onen základní princip dohody a partnerství „zdola“, z něhož vznikají užitečné věci. Kus práce – jak bylo popsáno v historii MAS, je již naplněn, ale podstatná část je před námi.

Strategie zpracovaná pro roky 2014-2020 je tedy logickým pokračování úsilí, s nímž se MAS Přemyslovské střední Čechy snažila pomáhat lidem ve svém území v sedmi letech předchozích, a vlastně již od svého vzniku v roce 2004. Zpřesňuje cíle, vycházející z potřeb obyvatel území, a hledá pro ně zdroje v programech dalšího finančního období Evropské unie.

Naplňování cílů příštího programového a finančního období je možné jen tehdy, bude-li se místní akční skupina řídit základními principy hnutí LEADER, zásadami fair play a dobrých lidských vztahů.

Devět zásad komunitně vedeného rozvoje

1. MAS bude respektovat zásady hnutí LEADER a pravidla jednotlivých programových rámců, jejichž prostřednictvím chce svou strategii naplňovat.
2. MAS bude dodržovat pravidla své činnosti, daná základními dokumenty a přísnými kritérii organizace, která je nositelem ocenění ISO 9001.
3. MAS zajistí, aby při výběru a realizaci záměrů byla dodržována pravidla otevřené a férové soutěže, které jsou jediným receptem proti podjatosti a korupci.
4. MAS nastaví jasně formulované a měřitelné monitorovací a strategické indikátory a pravidla, jimiž je bude sledovat a vyhodnocovat.
5. MAS bude pravidelně auditem a výroční zprávou o.p.s. dokládat poctivost svého hospodaření a dodržování pravidel programů a příslušných zákonů.
6. MAS se bude chovat k přírodě a jejím zdrojům tak, jak by se měl chovat sedlák ke svému gruntu: předat ji následovníkům v lepším stavu, než byla, když ji převzali od svých předků.
7. MAS může fungovat jedině na základě široké spolupráce s lidmi v regionu, bude proto otevřenou platformou pro jejich názory, fungující na zásadách rovné diskuse a respektu k názoru jiných.
8. V průběhu realizace strategie bude MAS její plnění průběžně vyhodnocovat a případně korigovat a upřesňovat cíle v jednotlivých oblastech.
9. O svých záměrech bude MAS v co největší míře a pohotově informovat obyvatele ve svém území a získávat další partnery pro spolupráci na plnění strategie.

3. 2. Vize a stanovení cílů a priorit

Vize

Cílem strategické vize je určit zásadní představu o rozvoji území v daném časovém horizontu. Vize formuluje a popisuje stav, jehož by mělo být v budoucnosti dosaženo v daném území, přičemž jednotlivé části návrhu (strategický cíl, prioritní oblasti, specifické cíle a konkrétní opatření) jsou prostředkem k jejímu dosažení.

Rozvojová vize území Přemyslovských středních Čech vychází ze základních principů udržitelného rozvoje a respektuje tak potřebu sladění sociální, ekonomické i environmentální oblasti rozvoje. Zapojením širokého počtu institucí a organizací do dlouhodobého strategického rozvoje vyjadřuje společné úsilí o nalezení shody nad prioritními oblastmi rozvoje území a jejich naplňování konkrétními aktivitami a projekty. Vize byla formulována s ohledem na potřebu trvale udržitelného rozvoje a s vědomím, že pouze od jasných vizí lze přejít k realizaci přínosných projektů.

**Území Přemyslovských středních Čech se stane do roku 2025
přátelským místem pro život místních obyvatel i návštěvníků.**

Strategický cíl

Strategický cíl postihuje základní oblasti, v nichž je potřeba dosáhnout změny, aby byla naplněna rozvojová vize.

Území Přemyslovských středních Čech bude v horizontu patnácti let oblastí obcí dobře vybavených technickou a dopravní infrastrukturou, územím obnovených tradic a udržovaných a zpřístupněných památek a přírody, která získá zpět svůj původní ráz, biologickou rozmanitost a vlastnosti napomáhající ekologické stabilitě. V územní působnosti Přemyslovských středních Čech se zvýší informovanost a obecná vzdělanost obyvatel a posílí se jejich zájem o společenské dění i správu věcí veřejných.

Prioritní oblasti a prioritní cíle

Na základě vyhodnocení analytických materiálů, stanovení vize, strategického cíle a na základě diskusí nad potřebami území bylo stanoveno pro území Přemyslovských středních Čech následujících 7 prioritních oblastí:

1. **Technická a dopravní infrastruktura měst a obcí**
2. **Občanská vybavenost obcí**
3. **Ochrana a obnova kulturního dědictví**
4. **Obnova krajiny a ochrana přírody**
5. **Řešení nezaměstnanosti a sociálně vyloučených lokalit**
6. **Oživení společenského dění a veřejné aktivity lidí**
7. **Integrace území**

Prioritní cíle jednotlivých oblastí a opatření, která vedou k jejich naplnění

Prioritní oblasti představují ucelené tematicky uzavřené celky, které jsou podrobněji rozpracovány. Ve svém souhrnu jsou prioritní oblasti směřovány k naplnění strategického cíle.

Pro každou z prioritních oblastí je stanoveno několik prioritních cílů, k nimž jsou navržena konkrétní opatření pro jejich naplnění.

Prioritní oblast 1 – Technická a dopravní infrastruktura měst a obcí

Představuje v hodnocení veřejnosti většinou nejzávažnější a finančně výrazně nejnáročnější oblast. Situace se liší od obce k obci, horší je na Slánsku než v obcích poblíž Prahy, kde je problémem spíše extrémní zátěž komunikací, nicméně i zde přetrvávají nedostatky, zejména ve stavu dopravní a technické infrastruktury (špatný stav komunikací, dosluhující vodovody a kanalizace, limitující kapacita čistíren odpadních vod při růstu populace apod.). Území řeší stále deficit z minulosti, neboť Středočeský kraj byl po roce 1990 jednoznačně nejhůře vybaven technickou infrastrukturou a silniční síť byla sice hustá, ale většinou ve špatném technickém stavu.

Vyřešení prioritní oblasti 1 je nepochybně vysoko nad možností místní akční skupiny a jejího rozpočtu, a je, bohužel, i nad možností jednotlivých obcí. Některé investice, především do kanalizační sítě a čistíren odpadních vod, a také rozsáhlejší rekonstrukce místních komunikací jsou závislé na dotacích z českých nebo evropských fondů.

SWOT analýza prioritní oblasti 1

<p>SILNÉ STRÁNKY (S)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nové vodovody a kanalizace (část obcí) • hustá síť silnic • dobrá dopravní dostupnost • blízkost velkého centra (Praha, Kladno) • zvýšený zájem o využívání obnovitelných zdrojů energie 	<p>SLABÉ STRÁNKY (W)</p> <ul style="list-style-type: none"> • chybí kanalizace a ČOV v řadě obcí • špatný stav sítí (kanalizace, vodovody) • staré a nevyhovující osvětlení • nepřiměřená dopravní zátěž (okolí Prahy a silniční tahy k Praze) • špatný stav místních komunikací • špatný stav komunikací v majetku kraje • nevhodné využívání obnovitelných zdrojů (solární „pole“) • černé skládky, neřešené brownfieldy
<p>PŘÍLEŽITOSTI (O)</p> <ul style="list-style-type: none"> • možnost dotačních titulů na výstavbu a rekonstrukce ČOV a kanalizací • rekonstrukce silniční sítě a řešení dopravní zátěže prioritou státu a kraje • posílení financování obcí • přiměřená dotační politika a legislativa v oblasti obnovitelných zdrojů • využití územních plánů a rozvoje obcí k z kvalitnění místních komunikací 	<p>OHROŽENÍ (T)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatek financí na výstavbu ČOV, vodovodů a kanalizací • zpřísnění parametrů pro ČOV a jejich provoz • nekoncepční politika státu v dopravní oblasti, neřešení systému silnic • nekoncepční politika v oblasti energetiky a obnovitelných zdrojů • zvýšení cen dopravních staveb

Prioritní cíle pro PO 1

- a) Kvalitní čištění odpadních vod
- b) Zajištění kvalitní pitné vody pro obyvatelstvo
- c) Zajištění vhodných forem vytápění
- d) Kvalitní místní komunikace a chodníky
- e) Dostatečné a bezpečné veřejné osvětlení

Opatření pro PO 1

- 1) Podpora výstavby a rekonstrukcí kanalizací a čistíren odpadních vod
- 2) Podpora výstavby a rekonstrukcí vodovodů
- 3) Zavedení plynofikace, kde je to vhodné
- 4) Podpora přiměřených způsobů a rozsahu využití obnovitelných zdrojů energie
- 5) Podpora koncepční výstavby místních komunikací a chodníků
- 6) Podpora systematické a účelné obnovy veřejného osvětlení

Prioritní oblast 2 – Občanská vybavenost obcí

Stejně jako stav technické infrastruktury se po velkém úsilí obcí a měst v posledních dvou desetiletích zlepšil, tak i občanská vybavenost je ve většině obcí úplnější. Zvyšují se však také nároky lidí jak na dostupnost, tak na kvalitu těchto zařízení. Navíc situaci komplikuje nejasná koncepce „shora“, kdy nejpotřebnější součásti občanské vybavenosti, především základní školy a zdravotnická zařízení, jsou ohroženy různými „restrukturalizačními“ a „optimalizačními“ záměry. Problémem je v tomto ohledu zejména zachování sítě škol a mateřských škol, kde trh nedokáže nedostatky veřejného sektoru kompenzovat.

Zachování základního školství a předškolní výchovy je důležité i pro udržení života v obcích na venkově. „Obec, která má školu, nezanikne“, děti si vytvářejí vztah k místu, kde vyrůstají, posiluje se tím vazba k obci a regionu.

Rozvoj občanské společnosti a skutečně plnohodnotného života na vesnici se neobejde bez dostatečných kapacit zařízení pro sport, kulturu a volný čas. Pomoc této oblasti je důležitější tím spíše, že tato oblast má zpravidla při rozhodování obecních zastupitelstev nižší prioritu než infrastruktura a je považována za „nepovinnou nadstavbu“, která by měla vystačit s vlastními nebo sponzorskými příjmy. Neznamena to, že by neziskové organizace měly pasivně čekat na podporu ze slabých rozpočtů zejména menších obcí, životaschopný neziskový sektor vzniká jedině tehdy, když je schopen se (samozřejmě s výjimkou čistě sociální a zdravotní sféry) udržet na vlastních nohou a získávat prostředky z různých zdrojů.

Prioritní cíle pro PO 2

- a) Zachování sítě venkovských základních škol
- b) Dostatečná kapacita a kvalitní vybavení mateřských a základních škol
- c) Dobrá dostupnost středních a specializovaných škol
- d) Dobrá dostupnost zdravotních a sociálních zařízení
- e) Zlepšení dostupnosti zařízení pro sport, kulturu a volný čas

Opatření pro PO 2

- 1) Podpora obnovy vybavení a technického stavu škol
- 2) Podpora výstavby a rekonstrukcí mateřských škol
- 3) Posilování dopravní obslužnosti
- 4) Vytváření zázemí pro činnost zdravotních a sociálních služeb
- 5) Podpora obnovy a výstavby zařízení pro sportovní, kulturní a společenské akce

SWOT analýza prioritní oblasti 2

<p>SILNÉ STRÁNKY (S)</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobrá dostupnost škol • poměrně dobrá dostupnost středních a specializovaných škol • tradice dobrých venkovských škol • poměrně dobrá dostupnost zdravotnických zařízení • zájem obyvatelstva o řešení sociálních otázek a problémů starých lidí • iniciativa soukromých subjektů (MŠ) 	<p>SLABÉ STRÁNKY (W)</p> <ul style="list-style-type: none"> • špatný stav a vysoké stáří školních budov • zastaralé vybavení škol • nedostačující kapacita mateřských škol a základních škol (okolí Prahy) • problémy s udržením kvalitních vyučujících a ředitelů • stárnutí populace a vyšší potřeba zdravotnických a sociálních zařízení • nezájem zastupitelů o kulturu, sport, obecně o neziskový sektor
<p>PŘÍLEŽITOSTI (O)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumná politika státu a legislativa v oblasti školství • dotační tituly zaměřené na rekonstrukce a výstavbu školských zařízení • posílení financování obcí • stárnutí obyvatelstva a vyklidňování venkova • využití zájmu populace o sport, kulturu, zájmovou činnost 	<p>OHROŽENÍ (T)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nekoncepční politika státu v oblasti školství a zdravotnictví • zhoršení dopravní dostupnosti veřejnou dopravou (školy, zdravotní služby) • nedostatek financí obcí • další zástavba v obcích a nepřiměřený růst populace s vysokými nároky • konkurence větších měst a Prahy v oblasti kultury, sportu

Prioritní oblast 3 – Ochrana a obnova kulturního dědictví

Ochrana a obnova kulturního dědictví je oblastí, kde se uplatní výrazně podpora zprostředkovaná místními akčními skupinami. S výjimkou památek celostátního významu, jejichž údržba a rekonstrukce jsou vesměs financovány státem, kraji, případně jejich soukromými vlastníky, je většina investic do drobných místních památek v řádu statisíců nebo nejvýše milionů korun.

Rekonstrukce drobných památek je však jen jednou součástí této oblasti. Rekonstrukce objektů je propojena s jejich dalším účelným a pravidelným využíváním. Na českém venkově jsou desítky hospodářských nebo průmyslových objektů, jejichž (často velmi nákladná) rekonstrukce je takřka podmíněna tím, že budou po obnově prakticky využívány, vesměs zcela k jinému účelu, než byly původně postaveny.

K posilování historického vědomí obyvatelstva a soudržnosti přispívá také znalost historických souvislostí i významných postav politického, ekonomického i občanského života a jejich důstojné

připomínání. V mnoha obcích se uchovaly staleté záznamy v místních kronikách či jiných dokumentech a stejné záznamy by se měly uchovat i z naší doby pro další generace. Podporu zasluhuje i výstavba a vybavení místních muzeí, památkových síní a dalších forem, kterými se udržuje povědomí lidí o minulosti obce.

Do oblasti ochrany a obnovy kulturního dědictví spadá také uchovávání a obnovování tradic, z nichž některé (a dokonce i některé zcela nově založené) se stávají významným prvkem posilování integrity obyvatelstva obcí i regionu.

SWOT analýza prioritní oblasti 3

<p>SILNÉ STRÁNKY (S)</p> <ul style="list-style-type: none"> • existence celostátně známých památek • vysoký počet památek místního významu a dalších zajímavých staveb • zájem lidí o opravy a rekonstrukce památek • obnovování místních tradic • existence místních kronik, dokumentů, fotografií a dokladů o minulosti obcí • zájem neziskového sektoru a církví 	<p>SLABÉ STRÁNKY (W)</p> <ul style="list-style-type: none"> • špatný technický stav některých památek • katastrofální stav mnoha bývalých hospodářských a průmyslových objektů • nedostatek financí obcí • nevyjasněné majetkoprávní poměry u řady památek a staveb • problém památkové ochrany (ochrana x náklady při rekonstrukcích) • oblast obnovy památek a obecně kultury není prioritou zastupitelů
<p>PŘÍLEŽITOSTI (O)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zájem státu a kraje o uchování a využití památek • dotační tituly zaměřené na obnovu památek • využití staveb k novým účelům • propagace dobrých akcí a úspěšně rekonstruovaných a využitých objektů • iniciativa soukromých subjektů (rekonstrukce provozů) 	<p>OHROŽENÍ (T)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatek financí k záchraně rozsáhlých objektů (hospodářské stavby) • vyřazení drobných památek z oblastí podporovaných fondy Evropské unie • nezájem některých vlastníků o rekonstrukce i spolupráci • neřešení majetkoprávních vztahů • vandalismus • nezájem obyvatelstva o místní památky a kulturu (noví obyvatelé v okolí Prahy) • stárnutí populace a vylidňování vesnic v odlehlejších částech regionu

Prioritní cíle pro PO 3

- a) Dobrý stav nemovitých památek regionálního a místního významu
- b) Dobrý stav movitých památek regionálního a místního významu
- c) Využití hospodářských staveb pro nové účely
- d) Znalost místních a regionálních osobností a posilování jejich odkazu
- e) Udržování tradic a místních zvyklostí

Opatření pro PO 3

- 1) Podpora obnovy movitých a nemovitých památek
- 2) Podpora pořizování seznamů, studií a jiných dokumentů týkajících se místních památek
- 3) Pomoc při vyhledávání možností pro využití starých hospodářských objektů
- 4) Podpora pořádání místních tradičních společenských akcí
- 5) Dokumentace a propagace místních a regionálních památek, tradic a osobností

Prioritní oblast 4 – Obnova krajiny a ochrana přírody

Oblast Slánska byla po staletí intenzivně zemědělsky využívanou krajinou, sousední Kladensko a Kralupsko mají za sebou století silné průmyslové činnosti a v sousedství Prahy se oba vlivy kumulují.

Krajina byla vystavena silnému tlaku, který znásobila kolektivizace a násilné scelení polí. Zmizela vzájemná propojenost obcí, výrazně se zhoršila schopnost krajiny odolávat nepříznivým klimatickým vlivům (vysychání, větrná a vodní eroze). Slánsko je v důsledku staletí intenzivního zemědělství, minimálního zalesnění a odstranění velké většiny rybníků před cca 200 lety oblastí velmi suchou, podle dlouhodobých statistik spolu se Žateckem nejsušší v české republice. Se scelením polí a odstraněním mezí a polních cest ubylo míst příznivých pro výskyt a rozmnožování živočichů, zmizelo mnoho druhů rostlin, minimální je podíl lesů a sadů. V některých lokalitách se k těmto negativním vlivům připojují ještě důsledky těžební činnosti.

Nejnovější hrozbou je intenzivní zástavba, často bez řádné regulace územními plány, která postihla zejména obce v sousedství hlavního města, ale ohrožuje potenciálně značnou část území Přemyslovských středních Čech, tak, jak se okraje metropole natahují do dalších lokalit.

Další hrozbou je extrémní dopravní zátěž, která se projevuje zejména na přístupových trasách k Praze, ale v blízkosti metropole je prakticky všudypřítomná. Průvodním jevem jsou zničené komunikace, naprostý nedostatek vhodných parkovacích míst ve městech (a potřeba „betonovat“ další plochy pro parkoviště).

Průvodním jevem silné expanze velkoměsta je „vývoz“ kriminality, vandalství a černých skládek, zejména podle komunikací.

Otázkou do budoucna je i řešení odpadů. Na jedné straně se výrazně zlepšuje ochota lidí třídít odpady i rozumně s nimi nakládat, na straně druhé je nejasná perspektiva, jak s odpady hospodařit dál. Změny legislativy, pravděpodobný útlum skládkování a preference spalování (legislativa Evropské unie a následné změny legislativy České republiky) budou nutit obce měnit zavedený a dlouhodobě vytvořený systém (velkokapacitní skládky na komunální odpad), měly by perspektivně posílit podíl recyklace a kompostování a jsou i šancí pro obce zbavit se závislosti na regionálních monopolech a pro soukromé subjekty v této nové oblasti podnikat.

Náprava probíhá postupně, nicméně tlak na obnovu krajiny sílí. Průzkum názorů veřejnosti ukázal, že největší je právě v obcích, které v důsledku živelné zástavby prakticky o přírodní okolí přišly. Nezbytná je soustavná výchova obyvatelstva, která je nejlepší obranou jak proti zásahům necitlivé dotační politiky (nepřiměřená podpora obnovitelných zdrojů energie), tak proti lidské vychytralosti a lenosti (černé skládky).

SWOT analýza prioritní oblasti 4

<p>SILNÉ STRÁNKY (S)</p> <ul style="list-style-type: none"> • slabší průmyslová činnost okolních center (Kladno, Praha) • celkové zlepšení stavu ovzduší • zájem lidí o ochranu životního prostředí • třídění odpadů • mnoho zajímavých lokalit a chráněných přírodních výtvorů • výsadba nových sadů • čištění většiny odpadních vod 	<p>SLABÉ STRÁNKY (W)</p> <ul style="list-style-type: none"> • celková devastace krajiny • ohrožení větrnou a vodní erozí • zmizela síť polních cest mezi obcemi • velmi malých podíl lesů • špatný stav vodních toků a rybníků místa ohrožená dřívější důlní činností • zábory půdy pro novou, živelnou zástavbu (zejména okolí Prahy) • zábory polí pro „solární boom“ • černé skládky
<p>PŘÍLEŽITOSTI (O)</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostředky na obnovu polních cest a spojení mezi obcemi • zájem soukromých subjektů (rekreace, obnova prostranství) • výsadba nových sadů a lesů • přiměřené využití potenciálu cestovního ruchu • ekologická výchova obyvatelstva • zájem lidí o ochranu přírody • nové možnosti se změnou legislativy v oblasti odpadů 	<p>OHROŽENÍ (T)</p> <ul style="list-style-type: none"> • trvalé poškození půdy, eroze a odplavování ornice • pokračující zástavba a úbytek orné půdy • nepřiměřená dotační politika (solární energie) • nedostatek financí na revitalizace vodních toků a ploch • nezájem obyvatel o ochranu krajiny • nepřiměřený tlak turistického ruchu • nerozumné změny zákonů (“ode zdi ke zdi”) v oblasti odpadového hospodářství

Prioritní cíle pro PO 4

- Propojení obcí sítí cest pro pěší a cyklisty
- Zvýšení podílu zeleně, lesů a sadů
- Revitalizace vodních toků a jejich okolí
- Revitalizace rybníků a jejich využití
- Ochrana ploch ohrožených větrnou a vodní erozí
- Minimalizace výskytu černých skládek a ekologických zátěží
- Citlivé využívání obnovitelných zdrojů energie
- Ekologická výchova obyvatelstva

Opatření pro PO 4

- Podpora výstavby polních a cyklistických tras
- Podpora výsadby sadů a lesů
- Podpora revitalizací rybníků a vodních toků
- Vymezení ploch ohrožených erozí a jejich stabilizace

5) Pořádání seminářů a vzdělávacích kursů s ekologickou tematikou

Prioritní oblast 5 – Řešení nezaměstnanosti a sociálně vyloučených lokalit

Tato prioritní oblast dokumentuje asi nejnápadněji odlišnost dvou částí území. Zatímco v jihovýchodní části je vysoká nabídka pracovních míst, nejlepší v celorepublikovém měřítku, jednoznačně silnou stránkou, na Slánsku jsou i obce s dvacetiprocentní mírou nezaměstnanosti, a to přesto, že útlum těžkého průmyslu na Kladensku i ukončení činnosti několika firem ve Slaném se podařilo vcelku vykompenzovat novými podniky a sítí služeb. Oblast na sever od města Slaný je již dopravně vzdálena od Prahy a většinou i od Kladna a sousedící Ústecký kraj je dlouhodobě oblastí s nejvyšší nezaměstnaností v republice.

Jen velmi málo známým a na setkáních starostů ojediněle uváděným problémem území jsou sociálně vyloučené lokality. Jsou obvykle průvodním jevem vyšší nezaměstnanosti a do jisté míry i korespondují s početnějším výskytem romské populace, ale v obou případech nelze problém sociálně vyloučených lokalit takto zjednodušovat. Vedle lokalit, kde se zdržují bezdomovci, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby pohybující se na hraně zákona a další problémové existence, a vedle některých romských kolonií jsou sociálně ohroženými lokalitami i některé části obcí. Na Slánsku jsou stále vsi a části obcí se stárnoucí a početně klesající populací často osaměle žijících lidí, s vysokým podílem opuštěných a zcela zanedbaných budov, s omezenou dopravní obslužností a celkově velmi nízkou příjmovou a životní úrovní obyvatel. I ty patří mezi problémové a sociálním vyloučením ohrožené lokality.

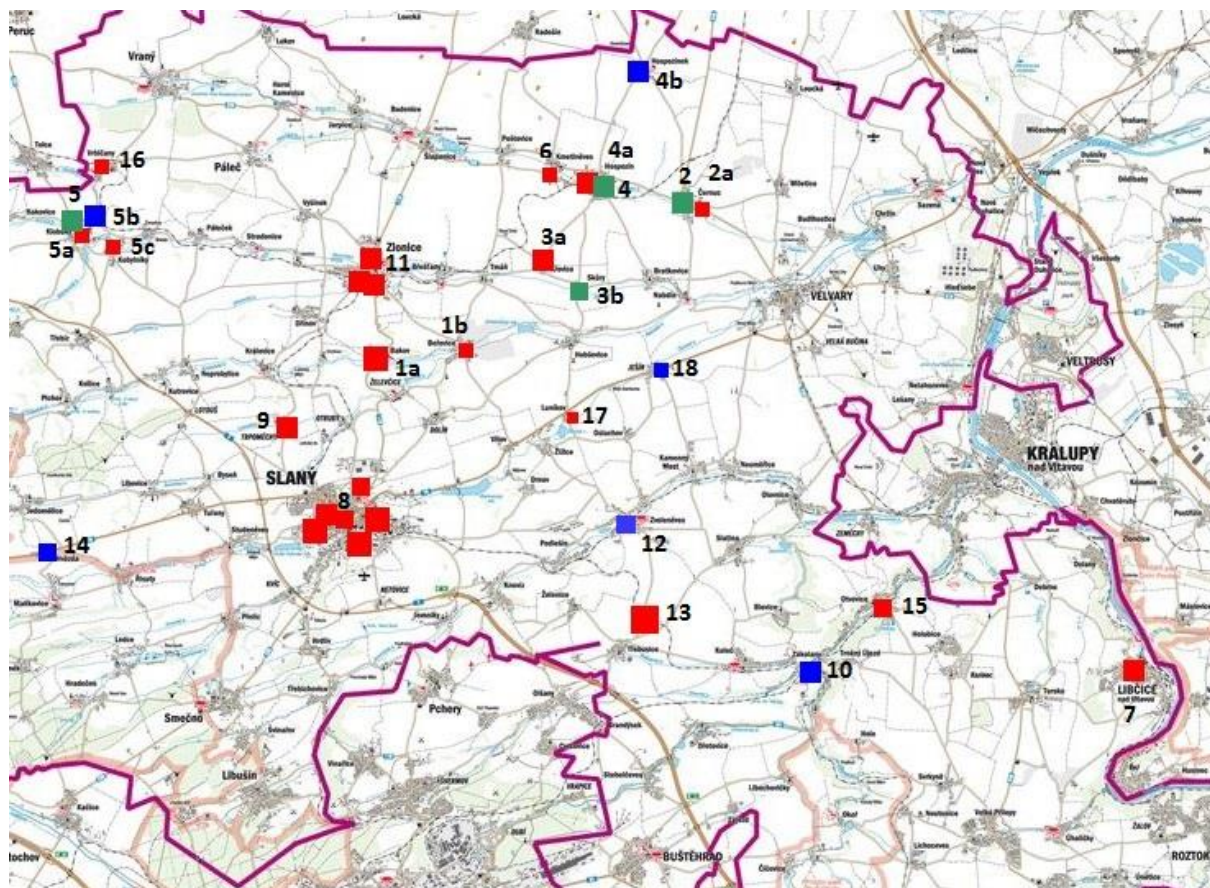
Vyřešení prioritní oblasti 5 je z pohledu možností MAS problematické. O zaměstnanosti a základních ekonomických parametrech, které jsou pro tento problém rozhodující, se rozhoduje takřka výhradně na úrovni státu. Kraj a jeho části mohou částečně podporovat pouze rozvoj služeb a diverzifikovat možnosti zaměstnání, což je prostředek potřebný zejména ve venkovských oblastech. Šance je také v celkovém zvýšení vzdělanosti a dobré informovanosti lidí o nabídkách práce a možnostech rekvalifikací.

Poněkud odlišná situace je v případě sociálně vyloučených lokalit. Prvním krokem ke zlepšení situace je základní znalost o jejich výskytu, rozsahu a vývoji. K tomu si dala obecně prospěšná společnost Přemyslovské střední Čechy ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování zpracovat analýzu těchto míst. Průzkum provedla agentura Antropohled, z.s. v březnu a dubnu 2014 ve zhruba dvaceti předem vytipovaných místech území Přemyslovských středních Čech, kde buď takové lokality byly v minulosti sledovány, anebo podle našich zkušeností se vyskytují nebo mohou vyskytovat.

V tomto přehledu není prostor pro podrobnější představení celé 70stránkové studie, nicméně dovolíme si citovat alespoň část ze závěrečného shrnutí.

„Z výsledků vyplynulo, že velká část sociálně vyloučených je ze zástupců majority. Zatímco hrstka rozptýlených místních starousedlých Romů či sociálně slabších jedinců nebývá problém ani pro majoritu, ani pro místní samosprávy, nově vznikající objekty kumulující sociální vyloučení (typicky například ubytovny), bývají vnímány jako potenciální zdroj konfliktů i kriminality v obci. Jak vidno z mnohých uvedených příkladů, tyto vyloučené lokality vznikly právě z dlouhodobého přehlížení narůstající špatné socioekonomické a bytové situace a následným přesunem sociálně vyloučených obyvatel z jedné obce do jiné. Právě proto by bylo vhodné začít uplatňovat některé z navrhovaných integračních aktivit směrem k potřebné cílové skupině, ať již na poli zaměstnanosti (veřejně prospěšné práce), vzdělání, rozšíření sociální práce, či přehodnocení koncepce bydlení směrem k dostupné nabídce sociálních bytů.“

Autoři studie upozorňují také na fakt, že přestože většinou není žádný z rizikových faktorů v území na alarmující úrovni (nezaměstnanost, vybavenost službami, dopravní dostupnost apod.), v některých obcích dochází k jejich kumulaci a tudíž k situaci, která obyvatele ohrožuje.

Zdroj: Přemyslovské střední Čechy o.p.s./ Antropohled, z.s.

1a	sociálně vyloučená lokalita	Beřovice - Bakov	6	sociálně vyloučená lokalita	Kmětiněves
1b	sociálně vyloučená lokalita	Beřovice	7	sociálně vyloučená lokalita	Libčice nad Vltavou
2	strukturální znevýhodnění	Černuc	8	sociálně vyloučené lokality	Slaný
2a	sociálně vyloučená lokalita	Černuc	9	sociálně vyloučená lokalita	Slaný - Trpoměchy
3a	sociálně vyloučená lokalita	Hobšovice - Křovice	10	zrušená sociálně vyloučená lokalita	Žákolany
3b	strukturální znevýhodnění	Hobšovice - Skůry	11	sociálně vyloučené lokality	Zlonice
4	strukturální znevýhodnění	Hospozín	12	zrušená sociálně vyloučená lokalita	Zvoleněves
4a	sociálně vyloučená lokalita	Hospozín	13	sociálně vyloučená lokalita	Želenice
4b	zrušená sociálně vyloučená lokalita	Hospozín - Hospozínek	14	zrušená sociálně vyloučená lokalita	Malíkovice - Hvězda
5	strukturální znevýhodnění	Klobuky	15	sociálně vyloučená lokalita	Olovnice
5a	sociálně vyloučená lokalita	Klobuky	16	sociálně vyloučená lokalita	Vrbičany
5b	zrušená sociálně vyloučená lokalita	Klobuky	17	sociálně vyloučená lokalita	Žižice - Luníkov
5c	sociálně vyloučená lokalita	Klobuky - Kobylníky	18	zrušená sociálně vyloučená lokalita	Ješín

SWOT analýza prioritní oblasti 5

SILNÉ STRÁNKY (S)	SLABÉ STRÁNKY (W)
<ul style="list-style-type: none"> v některých místech příliv nových obyvatel dobrá dopravní dostupnost blízkost velkého centra (Praha, Kladno) sociálně vyloučené lokality nejsou koncentrovány na jednom místě 	<ul style="list-style-type: none"> stárnutí populace v řadě obcí malá ochota stěhovat se za prací velké lokální rozdíly v nabídce práce malý zájem o podnikání v obcích problém sociálně vyloučených lokalit je přehlížen a málokde je nějak řešen

PŘÍLEŽITOSTI (O)	OHROŽENÍ (T)
<ul style="list-style-type: none"> • příliv nových obyvatel do obcí • zvýšení nabídky rekvalifikací • možnosti sociálního podnikání s výraznou podporou evropských fondů • rozvoj neziskového sektoru • zlepšení dopravní dostupnosti • zlepšení informovanosti občanů • zvýšení vzdělanosti • zlepšení přístupu lidí k sociálně ohroženým skupinám 	<ul style="list-style-type: none"> • celkové výrazné zhoršení ekonomické situace země • prohlubování rozdílů mezi městy a venkovem • zhoršování dopravní obslužnosti • stárnutí populace obcí • vytváření dlouhodobé nezaměstnanosti

Prioritní cíle pro PO 5

- a) Posílení informovanosti lidí
- b) Diverzifikace nabídky práce a služeb
- c) Zlepšení vzdělanosti
- d) Vytváření lepší atmosféry na venkově

Opatření pro PO 5

- 1) Pořádání seminářů, informativních setkání a kurzů
- 2) Propagace příkladů zapojení obyvatel do nové práce a řešení problémových lokalit
- 3) Podpora zachování sítě škol a vzniku dalších vzdělávacích zařízení
- 4) Překonávání rozdílů mezi různými skupinami obyvatel

Prioritní oblast 6 – Oživení společenského dění a veřejné aktivity lidí

Pohled do historických dat ukazuje, že ve velké většině obcí Slánska a Kladenska kulminoval počet obyvatel kolem roku 1900, případně po první světové válce, a poté klesl na polovinu nebo třetinu původního stavu. Vylidňování venkova bylo urychleno po kolektivizaci, kdy lidé ztráceli pracovní příležitosti i důvody na vesnici zůstat.

Poslední dvě desetiletí se populační vývoj obcí výrazně rozchází. V některých obcích nadále populace víceméně stagnuje, naopak v některých obcích zejména v okolí Prahy dochází k prudkému růstu, někdy až na několiknásobek stavu před deseti, dvaceti lety.

Oba trendy jsou samozřejmě nevhodné. Ve stagnujících obcích populace stárne a obec dožívá, fyzicky i společensky. Překotný růst vytváří obrovské pnutí mezi původním obyvatelstvem a přistěhovalci se zcela odlišnými zájmy, sociálním statutem a vztahem k obci.

Nejúčinnějším postupem proti těmto hrozbám je živá obec. Místo, kde se lidé všech generací scházejí při zájmové činnosti, sportu, kulturních a společenských akcích. K tomu je třeba jim vytvářet technické a finanční podmínky, informovat, napomáhat vzájemnému poznávání a propagovat dobré příklady.

Významným faktorem, který posiluje jakýkoli společenský život, je účast dětí. Jejich zapojení je jednak zárukou účasti rodičů na akcích, je však také zárukou toho, že se bude posilovat vztah dětí k spoluobytelům a místu, kde vyrůstají, což je jistou zárukou, že budou v obcích žít, je „investicí do budoucna“.

V území Přemyslovských středních Čech působí řada velmi aktivních sdružení a organizací, z nichž některé svou činností propagují obce i kraj „ve světě“. Patří k nim především dobrovolné hasičské sbory, které mají velmi dlouhou tradici (velvarský je nejstarším českých dobrovolným sborem) a velmi živou přítomnost. V mnoha obcích jsou tyto sbory hlavním organizátorem společenského života (Pichov, Kutrovice, Klobuky, Chržín, Holubice-Kozinec aj.).

SWOT analýza prioritní oblasti 6

<p>SILNÉ STRÁNKY (S)</p> <ul style="list-style-type: none"> • živá tradice činnosti místních spolků a sdružení (hasiči, Sokol aj.) • růst populace a příliv nových obyvatel se zájmem o místní život (okolí Prahy) • řada iniciativních skupin v obcích se zájmem o spolupráci • posilování partnerství prostřednictvím činnosti místní akční skupiny • propagace dobrých příkladů rozvoje společenského života a spolupráce 	<p>SLABÉ STRÁNKY (W)</p> <ul style="list-style-type: none"> • málo financí pro neziskový sektor • malý zájem zastupitelů a nepochopení významu činnosti neziskového sektoru • vytváření izolovaných částí obcí (okolí Prahy a nová zástavba) • stárnutí ,vylidňování některých obcí (Slánsko) • velké rozdíly v životě a „neživotě“ jednotlivých obcí
<p>PŘÍLEŽITOSTI (O)</p> <ul style="list-style-type: none"> • prohloubení spolupráce neziskového sektoru, samospráv a podnikatelů • zvýšení podpory ze strany podnikatelů a jejich zapojení do života obcí • zapojování dětí a mládeže do života společnosti, „investice do budoucna“ • zvýšení podpory, materiální i technické, ze strany obcí • vzájemná informovanost o činnosti jiných spolků a jejich akcích • propagace dobrých příkladů 	<p>OHROŽENÍ (T)</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváření izolovaných oblastí nových obyvatel v obcích • nezájem obyvatel o místní dění • nedostatečná podpora a nezájem ze strany zastupitelů • vzájemná izolace jednotlivých aktivních center • korupce a pronikání špatných praktik do místní politiky a činnosti NNO

Prioritní cíle pro PO 6

- a) Partnerství neziskového sektoru, samospráv a podnikatelů
- b) Zajištění technických podmínek pro činnost zájmových a dobrovolných organizací
- c) Zajištění financí pro činnost zájmových a dobrovolných organizací
- d) Dobrá informovanost o dění v regionu
- e) Rozšiřování nabídky kulturních, společenských a vzdělávacích akcí

Opatření pro PO 6

- 1) Podpora činnosti neziskového sektoru
- 2) Uplatnění metody LEADER v životě obcí a měst
- 3) Pořádání vzdělávacích seminářů a přednášek

- 4) Pořádání kulturních a společenských akcí
- 5) Propagace činnosti neziskového sektoru

Prioritní oblast 7 – Integrace území

Integrace území Přemyslovských středních Čech je problémem obtížnějším než napravit důsledky devastace území kolektivizací nebo živelnou zástavbou, ba snad i těžší než dobudovat zanedbanou infrastrukturu.

Území Přemyslovských středních Čech jsou dva světy. Hranice se zatím stabilizovala zhruba dvacet kilometrů severně a severozápadně od administrativních hranic hlavního města. Tak daleko zatím zasahuje území bezprostředně atakované developery. Jednotlivá území nové zástavby zasahují na vzdálenější místa, nejde však o souvislou zástavbu a jsou vesměs regulována v územních plánech.

Obě oblasti se velmi silně rozcházejí v základních přednostech a nedostatcích, ohrožují je jiné věci a šance na další rozvoj spatřují většinou v jiných oblastech (viz SWOT analýza oblastí Jihovýchod a Slánsko v kapitole 2.4).

Situaci komplikuje také skutečnost, že území Přemyslovských středních Čech je rozděleno mezi čtyři obce s rozšířenou působností (spadá do něj celé území Slánska, sever území obce s rozšířenou působností Černošice, tj. sever okresu Praha-západ, a malé části přísluší ke Kladnu a Kralupům nad Vltavou).

Integrovaný strategický plán území je jednou z možností, jak tyto dva odlišné světy sblížit a najít alespoň některé společné zájmy a možnosti rozvoje.

SWOT analýza prioritní oblasti 7

<p>SILNÉ STRÁNKY (S)</p> <ul style="list-style-type: none"> • existence společného strategického plánu rozvoje • činnost místní akční skupiny napomáhající integraci území • vzájemné poznávání lidí z regionu • společná propagace území 	<p>SLABÉ STRÁNKY (W)</p> <ul style="list-style-type: none"> • území jsou přirozeně dva světy se zcela odlišnými prioritami a problémy • rozdíly mezi těmito oblastmi se spíše prohlubují • území je rozděleno mezi čtyři obce s rozšířenou působností
<p>PŘÍLEŽITOSTI (O)</p> <ul style="list-style-type: none"> • využití společného strategického plánu k celkovému rozvoji území • spolupráce s krajem a obcemi s rozšířenou působností • dobrá činnost místní akční skupiny • společná propagace • prezentace úspěchů v regionu navenek 	<p>OHROŽENÍ (T)</p> <ul style="list-style-type: none"> • prohlubování rozdílů mezi dvěma oblastmi • tlak shora (kraj, obce s rozšířenou působností) • nedostatek financí pro MAS • nezájem zastupitelstev o společné projekty • legislativní překážky v činnosti MAS

Prioritní cíle pro PO 7

- a) Společná koncepce rozvoje území

- b) Partnerství a setkávání subjektů působících v regionu
- c) Informovanost a sdílení zkušeností
- d) Obhajoba společných zájmů navenek
- e) Propagace území jako celku

Opatření pro PO 7

- 1) Vytváření koncepčních dokumentů rozvoje
- 2) Uplatnění metody LEADER v životě obcí a měst
- 3) Pořádání společných setkání a workshopů
- 4) Působení MAS v NS MAS ČR a dalších sdruženích
- 5) Publikační a propagační činnost

Sedm prioritních oblastí pokrývá naprostou většinu potřeb regionu (viz Analýza potřeb). Zahrnuje i – nejméně – dvě oblasti, které jsou z pozice MAS velmi obtížně řešitelné – nezaměstnanost a větší investiční akce, jakými jsou například ČOV, kanalizace nebo dopravní stavby.

Provázanost prioritních cílů (PC)

Naplněvaný cíl	Související cíle	
	Synergie	Zohlednění podmínek, rizika
PC 1 Technická a dopravní infrastruktura měst a obcí	PC 2: Občanská vybavenost obcí	
	Zlepšení dostupnosti škol, zdravotnických a sociálních služeb, přístupnosti hřbitova	Soulad s územním a strategickým plánem, naléhavost výstavby nebo rekonstrukcí infrastruktury, potřebnost zařízení, kapacita služeb
	PC 3: Ochrana a obnova kulturního dědictví	
	Zlepšení dostupnosti památek, případně jejich ochrany (odvodnění)	Soulad s územním a strategickým plánem, atraktivita památek a způsob využívání, potřebnost výstavby
	PC 4: Obnova krajiny a ochrana přírody	
	Dokončení kanalizační sítě a ČOV podmínkou zlepšení kvality vod	Soulad s územním plánem, dodržení podmínek dotčených osob (ŽP), soulad se strategií ochrany krajiny
	PC 5: Řešení nezaměstnanosti a sociálně vyloučených lokalit	
	Zlepšení dostupnosti pracovních míst, možnost zaměstnání při výstavbě a rekonstrukcích	Soulad s územním plánem, dlouhodobá spolupráce s úřady práce, vytipování vhodných osob
	PC 6: Oživení společenského dění a veřejné aktivity lidí	
	Zkulturnění venkovského prostoru, návsi, osvětlení apod. přispívá k větší ochotě lidí účastnit se různých akcí	Soulad s územním plánem a strategickými dokumenty obce, znalost potřeb spolků a organizací ve městě
	PC 7: Integrace území	
Vzájemná propojenost obcí sítí cest a silnic i společné technické sítě (vodovody, kanalizace) posilují spolupráci obcí	Soulad s územním plánem a strategickými dokumenty obce a kraje (například generel cyklostezek), možnost spolupráce v rámci DSO	
PC 2: Občanská vybavenost obcí	PC 3: Ochrana a obnova kulturního dědictví	
	Může jít o stejný objekt (staré budovy škol)	Podmínky památkové ochrany (je-li objekt chráněn)
	PC 4: Obnova krajiny a ochrana přírody	
	Údržba a obnova veřejných prostranství souvisí s celkovým zkulturněním prostředí obce, vytváření zázemí pro občany omezuje potřebnost dopravy	Soulad s územním plánem, případně strategií v oblasti ochrany přírody (kraje, strategií DSO apod.)
	PC 5: Řešení nezaměstnanosti a sociálně vyloučených lokalit	
	Vytváření nových pracovních míst v obci s trvalou udržitelností	Výběr vhodných pracovníků, spolupráce s úřady práce
	PC 6: Oživení společenského dění a veřejné aktivity lidí	
	Společné prostory, sály a veřejná prostranství jsou podmínkou spolkové činnosti	Majetkové vyřešení objektů, soulad s dlouhodobými záměry obce
PC 7: Integrace území		
V čekárně u zubaře jsou všichni bratři	Znalost „spádového“ území, kapacit v sousedních obcích, možností spolupráce	

Provázanost prioritních cílů (pokračování)

Naplněvaný cíl	Související cíle	
	Synergie	Zohledněn podmínek, rizika
PC 3: Ochrana a obnova kulturního dědictví	PC 4: Obnova krajiny a ochrana přírody	
	Drobné památky i větší církevní stavby jsou dominantou krajiny s měly by přirozeným způsobem do ní zapadat	Znalost koncepčních strategických dokumentů obce, případně kraje, v oblastech ŽP a ochrany památek
	PC 5: Řešení nezaměstnanosti a sociálně vyloučených lokalit	
	Možnost zaměstnání při pomocných pracích na obnově prostranství, alejí, drobných památek	Výběr kvalitních pracovníků, vhodná pracovní náplň odpovídají jejich kvalifikaci
	PC 6: Oživení společenského dění a veřejné aktivity lidí	
	Obnova tradic a kulturního dědictví je součástí práce mnoha spolků, ať jsou už na historii přímo zaměřeny anebo mají dlouholetou tradici	Znalost místních poměrů a potřeb spolků a veřejnosti, případně začlenění do strategických cílů obce
	PC 7: Integrace území	
	Obnova tradic a ochrana kulturních památek přirozeným způsobem sdružuje lidi a obce	Znalost zájmu lidí a jejich schopnosti spolupráce na obnově tradic a při pořádání akcí.
PC 4: Obnova krajiny a ochrana přírody	PC 5: Řešení nezaměstnanosti a sociálně vyloučených lokalit	
	Možnost vytváření pracovních úvazků pro nezaměstnané nebo osoby z úřadů práce	Výběr osob s přiměřenou kvalifikací, spolupráce s úřady práce, soulad s dlouhodobými záměry obcí v oblasti životního prostředí a ochrany krajiny
	PC 6: Oživení společenského dění a veřejné aktivity lidí	
	Činnost spolků zaměřených na ochranu přírody a krajiny	Znalost místních a regionálních spolků v oblasti životního prostředí
	PC 7: Integrace území	
Obnova krajiny je společnou věcí sousedních obcí, krajina nekončí na hranicích katastru	Znalost regionálních či krajských záměrů v oblasti životního prostředí, spolupráce s obcemi v regionu	
PC 5: Řešení nezaměstnanosti a sociálně vyloučených lokalit	PC 6: Oživení společenského dění a veřejné aktivity lidí	
	Řešení sociálně vyloučených lokalit není možné bez porozumění a citlivého přístupu veřejnosti, přispívat mohou i sdružení napomáhající integraci sociálně vyloučených a nezaměstnaných osob	Znalost místních poměrů a atmosféry ve společnosti v případě sociálně vyloučených lokalit a osob, vytváření trvale udržitelných míst při řešení nezaměstnanosti
	PC 7: Integrace území	
	Řešení sociálních otázek musí mít koncepci v území jako celku, jinak je problém jen přesouván z jedné lokality na druhou	Znalost regionálních strategií v oblasti zaměstnanosti a sociálního vyloučení, spolupráce se sousedními obcemi, v rámci DSO apod.
PC 6: Oživení společenského dění a veřejné aktivity lidí	PC 7: Integrace území	
	Společenská aktivita a zájem lidí o veřejné dění je podmínkou vzájemné spolupráce	Spolupráce se sousedními obcemi v oblasti kultury, sportu a společenského života obecně, začlenění těchto akcí do strategických dokumentů

